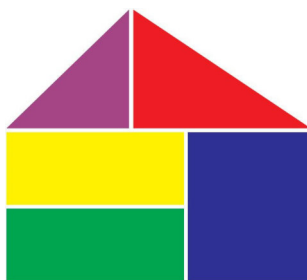

Základní škola a Mateřská škola speciální Uherské Hradiště
686 01 Uherské Hradiště, Šafaříkova 961

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ

**Školní vzdělávací program
pro vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním
postížením a souběžným postížením více vadami zpracovaný
podle RVP pro obor vzdělávání základní škola speciální**

Identifikační údaje

Název ŠVP

Základní škola speciální – školní vzdělávací program zpracovaný podle RVP pro obor vzdělávání základní škola speciální

Předkladatel:

- Název školy: Základní škola a Mateřská škola speciální Uherské Hradiště
- Adresa školy: Šafaříkova 961, Uherské Hradiště 686 01
- Jméno ředitele školy: Mgr. Karel Zerzán
- Jméno koordinátora ŠVP: Mgr. Kateřina Mladěnková
- Kontakty: www.zsmssuh.cz
e-mail: zsmssuh@zsmssuh.cz
telefon do kanceláře školy: 572 552 888, 734 765 678
telefon do ředitelny školy: 576 519 377

Adresy odloučených pracovišť:

Mateřská škola: Revoluční 743, Uherské Hradiště 686 01, tel: 572 564 496

Základní škola: Na Bělince 1492, Kunovice 686 04, tel: 734 682 604 606

- IČ: 603 70 432
- REDIZO: 600 025 772

Zřizovatel:

- Název: Zlínský kraj
- Adresa: třída Tomáše Bati 21, Zlín 760 01
- Kontakty: www.kr-zlinsky.cz
e-mail: podatelna@kr-zlinsky.cz
telefon: 577 043 111

Schváleno školskou radou: 1. 9. 2010, po provedené aktualizaci 14. 10. 2011

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2010, po provedené aktualizaci od 14. 10. 2011

.....
podpis ředitele školy

razítko školy

Zaměření školy

Naše škola se zabývá vzděláváním a výchovou dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ve věku od 3 do 26 let (mateřská škola, základní škola praktická, základní škola speciální).

- Plníme cíle předškolního vzdělávání pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami různého typu i stupně postižení.
- Poskytujeme základy vzdělávání žáků se středním, těžkým, hlubokým mentálním postižením a kombinovaným postižením.
- Poskytujeme základní vzdělávání žákům s lehkým mentálním postižením, které může být i kombinací se smyslovým či tělesným postižením.
- Zajišťujeme reedukaci žáků s vadami řeči, zraku a specifickými poruchami učení a chování.
- Poskytujeme rehabilitační péči žákům se zdravotním oslabením a poruchou mobility.
- Výchovou a vzděláváním směřujeme k dosažení maximálně možné socializace jedince.
- Vzhledem k předpokládané profesní orientaci se zaměřujeme na vytvoření pracovních návyků, morálky, manuální zručnosti a kladného vztahu k práci.
- Při výuce upřednostňujeme rozvoj komunikačních schopností před encyklopedickými znalostmi.
- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu.
- Poskytujeme mimoškolní využití žáků v širokém spektru volnočasových aktivit (kroužky a akce) a činnosti zaměřené na spolupráci rodiny a školy jako součást programu primární prevence patologických jevů.
- Poskytujeme služby školního poradenského pracoviště.
- Spolupracujeme s místními organizacemi, orgány státní správy, s poradenskými pracovišti a odbornými lékaři.

Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola speciální Uherské Hradiště poskytuje základní vzdělání či základy vzdělání žákům s kombinovaným postižením – vždy s mentální retardací v kombinaci s další vadou smyslovou, tělesnou, vnitřní, s těžkými vadami řeči, autismem apod. Jsme škola státní, plně organizovaná, zřizovatelem je Zlínský kraj.

Součásti školy

Součástí školy jsou mateřská škola, základní škola, přípravný stupeň základní školy speciální, školní družina a školní jídelna – výdejna.

Mateřská škola a školní jídelna – výdejna sídlí na adrese Revoluční 743 Uherské Hradiště. Kapacita mateřské školy je 30 žáků, v provozu jsou 4 třídy. Mateřská škola speciální se odborně věnuje dětem, které pro závažné zdravotní postižení nemohou být integrovány do běžných mateřských škol.

Základní škola sídlí na adrese Šafaříkova 961 Uherské Hradiště, stejně jako školní družina. Kapacita základní školy je 65 žáků, **školní družina** má kapacitu 30 žáků.

Základní škola má třídy na odloučených pracovištích – ve stacionáři Diakonie CČE v Uherském Hradišti a v Domovech pro osoby se zdravotním postižením v Medlovicích a Kunovicích.

Kapacita **přípravného stupně základní školy speciální** je 18 žáků.

Vzdělávací programy na základní škole

Lehké mentální postižení

- Základní škola praktická – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (všichni žáci od 1. 9. 2011)
- Dobíhající učební dokumenty – Zvláštní škola, č.j. 22980/1997-22

Střední mentální postižení

- Základní škola speciální – školní vzdělávací program zpracovaný podle RVP pro obor vzdělávání základní škola speciální, díl 1 (všichni žáci od 1. 9. 2015)
- Dobíhající učební dokumenty – Pomocná škola, č.j. 24035/1997-22

Těžké mentální postižení

- Základní škola speciální – školní vzdělávací program zpracovaný podle RVP pro obor vzdělávání základní škola speciální, díl 2 (všichni žáci od 1. 9. 2015)
- Dobíhající učební dokumenty – Rehabilitační vzdělávací program Pomocné školy, č.j. 15988/2003-24

Školní družina

- Vzdělávací program školní družiny

Vybavení školy

Pracoviště na ulici Šafaříkova 961, Uherské Hradiště

Budova je dvoupodlažní, v jednotlivých podlažích je zajištěna bezbariérovost, k cestě do poschodí lze využít elektricky řízenou plošinu.

Učebny jednotlivých tříd jsou vybaveny novým nábytkem a speciálními pomůckami pro výuku žáků s daným postižením. V jedné učebně je multimediální tabule, dále mají vyučující k dispozici 2 dataprojektory. V provozu je počítačová učebna se 6 počítači napojenými na internet, další počítače jsou v každé učebně.

Pro nezbytnou relaxaci je určen snoezelen, rehabilitační bazén a řada rehabilitačních matrací. K individuální výuce a logopedické péči jsou k dispozici samotné pracovny. Žákům je dále přístupna cvičná kuchyňka a keramická dílna, tělocvična a herna stolního tenisu.

Hygienické zázemí pro žáky i pedagogy je na dostatečné úrovni, na každém podlaží je sprchový kout.

K výuce tělesné a rehabilitační výchovy si škola pronajímá tělocvičnu TJ Sokol a navštěvuje bazén Plavecké školy v Uherském Hradišti. Mimo prostory školy probíhá hipoterapie.

Pracoviště DZP Medlovice 90

Učebna detašovaného pracoviště se nachází v přízemí třípodlažní budovy DZP Medlovice, je vybavena speciálním nábytkem a pomůckami pro výuku žáků s těžkým až hlubokým kombinovaným postižením (např. rehabilitační židle, zátěžové manžety, válcové držáky na psací potřeby, UV box pro zrakovou stimulaci, ortézy, kulíčkový bazén, mobilní polohovací klidový kout). K výuce využíváme také snoezelen, tělocvičnu a zahradu DZP. Budova je bezbariérová, k cestě žáků na výuku je možné využívat výtah.

Pracoviště DZP Kunovice, Na Bělince 1492

Učebna detašovaného pracoviště se nachází v podkroví třípodlažní budovy DZP Kunovice. Je vybavena novým nábytkem a speciálními pomůckami pro výuku žáků s daným postižením. V učebně je magnetická tabule, dále je k dispozici počítač, kulíčkový bazén, žákům je dále zpřístupněna keramická dílna, výtvarná dílna, společenská místnost a tělocvična DZP. K individuální výuce a logopedické péči je k dispozici individuální pracovna. K výuce rehabilitační a tělesné výchovy lze využívat velkou zahradu se závěsným kuželníkem. Budova je bezbariérová, s možností využití výtahu.

Pracoviště Diakonie ČČE, Na Stavidle 1266, Uherské Hradiště

Učebna detašovaného pracoviště se nachází v přízemí budovy stacionáře Cesta ČČE v Uherském Hradišti. Učebna je vybavena speciálním nábytkem a pomůckami pro výuku žáků s těžkým až hlubokým kombinovaným postižením (např. rehabilitační židle, zátěžové manžety, válcové držáky na psací potřeby, stimulační stan, ortézy, kulíčkový bazén, mobilní polohovací klidový kout). K výuce využíváme také snoezelen, tělocvičnu a zahradu DZP. Budova je bezbariérová.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je tvořen kvalitními pedagogy všech věkových skupin. Tvoří jej učitelky mateřské školy, učitelé základní školy praktické a základní školy speciální, vychovatelé ve školní družině a asistenti pedagoga. Každoročně jsou pedagogové a ostatní zaměstnanci školy poučeni o BOZP a PO, všichni jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných situacích. Všichni učitelé mají základy počítačové gramotnosti. Většina pedagogických pracovníků je proškolená ve všech třech stupních metody Bazální stimulace. Naše škola je akreditovaným pracovištěm konceptu Bazální stimulace.

Ve škole pracuje logoped, specialisté pro oftalmopedickou péči, prostorovou orientaci a samostatný pohyb, specialisté pro zdravotní tělesnou výchovu, specialisté pro práci s dětmi s poruchami autistického spektra, pracovník pro odbornou zdravotní péči, metodik prevence sociálně patologických jevů a poradce pro volbu povolání.

Pedagogičtí pracovníci se nadále vzdělávají formou seminářů a kurzů.

Jednotlivé části školy a jejich charakteristika

Mateřská škola speciální (SpMŠ)

Poskytuje výchovu a vzdělání dětem s opožděním psychosociálním vývojem, dětem mentálně postiženým, dětem se zrakovým postižením, dětem s vadami řeči, dětem se zdravotním oslabením a poruchou mobility a s kombinací těchto vad a poruchami autistického spektra.

Základní škola praktická (ZŠP)

Je určena pro žáky s takovými rozumovými nedostatky, pro které se nemohou vzdělávat v běžné základní škole. Poskytuje žákům vzdělávání způsobem přiměřeným jejich postižení. Přednostně jsou do ZŠP vřazováni žáci s mentální retardací v kombinaci se zrakovým defektem, těžkou poruchou řeči, psychiatrickým problémem či zdravotním oslabením a poruchami autistického spektra.

Základní škola speciální (ZŠS)

Žáci, kteří nevládají přes veškerou péči osnova ZŠP, pracují podle plánů vycházejících ze vzdělávacího programu základní školy speciální, který je zpracován podle 1. dílu RVP. Ve výchovně vzdělávacím procesu je kladen velký důraz na vypěstování návyků osobní hygieny a sebeobsluhy.

Do tříd, kde je ŠVP vypracován podle 2. dílu RVP, jsou vřazováni žáci, kteří vzhledem k závažnosti svého mentálního a případně i dalšího postižení nejsou schopni plnit osnovy žáků středně těžce mentálně postižených. Tito žáci vyžadují jiný obsah vzdělávání, odlišné metody práce a speciálně upravené podmínky odpovídající jejich potřebám.

Školní družina

Zabezpečuje péči o docházející děti na hlavní budově školy bez ohledu na jejich věk, avšak s přihlédnutím k jejich mentálním schopnostem.

Školní jídelna – výdejna

Poskytuje obědy žákům a zaměstnancům školy.

Dlouhodobé projekty

Každoročně pořádáme a organizujeme:

- Krajskou olympiádu speciálních škol
- Předvánoční akademii SPMP
- Akademii speciálních škol
- Volnočasové aktivity, akce
- Projektové dny
- Projekt multikulturní výchovy v rámci minimálního preventivního programu
- Dny zdravotědy ve spolupráci se studenty SZŠ Uherské Hradiště

Tradice a akce školy

Školní tradice

- Vánoční a velikonoční vazba s rodiči
- Vánoční besídka
- Ozdravný pobyt v přírodě
- Den v přírodě se skauty
- Diskotéky v DZP Kunovice

Pravidelně se účastníme těchto významných akcí:

- Přehlídka Mosty v Přerově
- Benefiční koncert v Praze
- Výtvarná soutěž Rádost tvořit ve Zlíně

Spolupráce s rodiči

Spolupráci s rodiči věnujeme zvýšenou pozornost. Pořádáme společná setkání, vánoční posezení, velikonoční posezení, na konci školního roku pořádáme společné posezení. Výkony svých dětí mohou rodiče vidět na školní akademii nebo na výstavách výtvarných děl.

Mimo pravidelné třídní schůzky mohou rodiče konzultovat výukové či výchovné problémy svého dítěte. Po domluvě s pedagogem mohou rodiče sledovat své dítě při výuce.

Při řešení jakýchkoliv problémů dítěte mohou rodiče spolupracovat s SPC. Při volbě povolání nabízíme spolupráci s výchovným poradcem.

Potřebné informace naleznou rodiče i na webových stránkách školy.

Rodiče mohou se školou komunikovat i prostřednictvím školské rady.

Na konci školního roku získáváme od rodičů náměty a připomínky k dění ve škole prostřednictvím dotazníků.

Vítáme rodiče, kteří chtějí prezentovat své zájmy a dovednosti při zájmově zaměřených besedách i názorných ukázkách nebo spoluorganizovat akce pro žáky.

Spolupráce s dalšími partnery

Všechny aktivity, které jsou díky partnerům pořádané pro děti, rozvíjejí všechny klíčové kompetence dětí, a to v největší míře kompetence sociální a personální, komunikativní, občanské a kompetence k učení.

Spolupracujeme s níže uvedenými subjekty:

- Školy stejného typu zejména v kraji Zlínském (společné aktivity vybraných žáků; pořádání soutěží; účast na sportovních, výtvarných a pěveckých soutěžích; účast na společných vystoupeních; výměna zkušeností pedagogů formou výměnných návštěv).
- Školy pro žáky se zrakovým postižením (účastníme se výtvarné soutěže „Radost tvořit“ ve Zlíně).
- Asociace pedagogů SPC ČR (odborné problémy).
- Terapeutické subjekty (využívání služeb – canisterapie, muzikoterapie).
- Základní školy a střední školy ve městě (výměna zkušeností mezi pedagogy, využívání sportovišť, odborné učiliště – předprofesní příprava, spolupráce se zdravotní školou).
- Zřizovatel (finanční podpora – granty, projekty).
- Školská rada (schvalování základních dokumentů školy, spoluorganizace akcí pořádaných pro rodiče a přátele školy).
- Mateřské školy (vyšetření školní zralosti, ambulantní logopedická péče, pořádání školní akademie, společné akce mateřských škol).
- Střední školy a vysoké školy (vedení praktikantů, prohlídky školy).
- Veřejnost (propagace v tisku, regionální vysílání, prezentační akce, výstavy, dražby).
- Město Uherské Hradiště (Den bez aut, řemeslný jarmark, vánoční jarmark, Den Země, Den zdraví).
- Domov důchodců (pořádání kulturních vystoupení).
- Hasiči, policie (besedy a praktické ukázky).
- Neziskové organizace (účast na akcích DDM, Dětský domov – využití sportovního areálu, Městská knihovna – účast na akcích).
- Informační centrum (získávání informací a propagačních materiálů).
- Slováké muzeum (účast na akcích a výstavách).
- Výrobní závody – výroba svíček, pekárna, šicí dílna, košíkářská dílna.

- SPMP – občanské sdružení pro podporu mentálně postižených (besedy, odborné poradenství, zapůjčení pomůcek).
- Stacionář „Cesta“ diakonie ČCE, DZP Medlovice, DZP Bělinka Kunovice – spoluorganizování společných akcí.
- Nadace Děti – kultura – sport, Nadace Dětský svět (sponzorování kulturních a sportovních akcí, příspěvky na pomůcky a jiná vybavení školy).
- Občanské sdružení Madio Zlín (partner pro realizaci preventivních aktivit sociálně patologických jevů)

Mezinárodní spolupráce

Zahraničním partnerem školy je Speciální základná škola internátna a Praktická škola internátna v Trenčianské Teplé na Slovensku. Školy spolupracují v oblasti metodické, pořádají společné akce a vzájemná setkávání žáků i pedagogů obou škol.

Zapojení nově příchozích žáků

Na žádost rodičů a s doporučením školského poradenského zařízení, ředitele školy nebo psychologa provedou pracovníci SPC vyšetření žáka a pohovor s rodiči.

Na základě výsledků vyšetření rozhodne ředitel naší školy o vřazení žáka. Po zařazení do příslušného ročníku bývají využívány písemné srovnávací prověrky s českého jazyka a matematiky.

Před příchodem žáka se učitel seznámí s jeho průvodní školní dokumentací, s osobní a rodinnou anamnézou, popřípadě se zprávou z SPC, dle možností naváže spolupráci s rodiči.

Rozhovorem připraví třídu na nově příchozího spolužáka a v případě žákova handicapu seznámí třídu s žákovým postižením a případnou pomocí. Zajistí pracovní podmínky ve třídě a potřebné školní pomůcky.

Ve třídě volí učitel seznamovací hry a soutěže s cílem zapojit nového žáka do kolektivu a odbourat jeho počáteční obavy. Během prvních dvou měsíců je nově příchozí žák pod diagnostickým dohledem třídního učitele, aby jeho zařazení do ročníku bylo adekvátní vědomostem a dovednostem.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3. 1. Zaměření školy

Podle tohoto ŠVP jsou vzdělávání žáci se středně těžkým i těžkým mentálním postižením - všichni se souběžným postižením více vadami. Proto je hlavní část ŠVP (výchovné a vzdělávací strategie, učební plán a učební osnovy) rozdělena do dvou dílů. Vzhledem k individuálnímu zdravotnímu stavu žáků naší školy jsou očekávané výstupy a učivo v tomto ŠVP rozděleny pro žáky se středně těžkým mentálním postižením do tří období (1. až 3. ročník, 4. až 6. ročník a 7. až 10. ročník) a pro žáky s těžkým mentálním postižením do dvou období (1. až 6. ročník a 7. až 10. ročník). Ročníkové očekávané výstupy a jim odpovídající učivo jsou pro každého žáka školy rozpracovány do individuálních vzdělávacích plánů.

3. 2. Výchovné a vzdělávací strategie

Protože výchovné a vzdělávací strategie jsou odlišné u vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, zařazujeme je do úvodu jednotlivých dílů tohoto ŠVP.

3.3. Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení

Všichni žáci školy jsou žáky s kombinací postižení. Jejich výuka je zabezpečena odborně uplatňovanými speciálně pedagogickými postupy a alternativními metodami výuky. Stručný popis těchto postupů a metod zde uvádíme, jejich konkrétní podrobný popis je uveden v příloze tohoto ŠVP.

Individuální speciálně pedagogické péči o žáky je určena především disponibilní časová dotace, jejíž náplň je individuální a je součástí Individuálního vzdělávacího plánu, který je vypracován pro všechny žáky školy. Tato skutečnost umožňuje zohlednit při vzdělávání zdravotní stav každého žáka a stanovit mu očekávané výstupy vzdělávacích předmětů tak, aby byly reálné a splnitelné a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva.

Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb a posuzování možnosti jednotlivých žáků poskytují pomoc školská poradenská zařízení, samozřejmě se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka.

Jednotlivé třídy jsou v souladu s předpisy naplňovány do počtu 6 žáků a speciálním pedagogům jsou k dispozici asistenti pedagoga.

3.3.1. Psychopedická péče

U žáka s mentální retardací máme na zřeteli tyto zvláštnosti, které se projevují různými stupni: zvýšená závislost na rodičích, infantilnost osobnosti, pohotovost k úzkosti, sugestibilita a rigidita chování, nedostatky ve vývoji vlastního „já“, nerovnováha ve výkonech, zvýšená potřeba uspokojení a bezpečí, porucha navazování vztahů a komunikace, malá přizpůsobivost sociálním a školním požadavkům, impulsivnost, hyperaktivita nebo hypoaktivita, citová vzrušivost, zpomalená chápavost, ulpívání na detailech, malá srovnávací schopnost, snížená mechanická a logická paměť, těkavá pozornost, porucha vizuomotoriky a celkové pohybové koordinace.

Bezprostřední vnímání

Žáci mají zpomalený a snížený rozsah zrakového vnímání – hůře se adaptují v novém prostředí, nejsou schopni pochopit perspektivu, nediferencují počítky a vjemy – tvary předmětů, barvy; proto organizujeme vnímaný materiál, výrazně ho odlišujeme od pozadí. Nejsou schopni prohlédnout si materiál podrobně, vnímat všechny detaily, nedostatečné prostorové vnímání, snížená citlivost hmatových vjemů, špatná koordinace pohybu, opožděná sluchová diferenciací, nedokonalé vnímání času a prostoru. Tyto nedostatky úspěšně překonáváme speciálně pedagogickými metodami a přístupy, zejména prvky smyslové výchovy prolínajícími se celým výchovně vzdělávacím procesem.

Myšlení a řeč

Myšlení žáků s MP je příliš konkrétní, je nepřesné s chybami v analýze a syntéze. Svě myšlenky žáci s MP vyjadřují pomocí slov, řečí, která je často deformována. Žáci hlásky slyší, ale nerozlišují nebo rozlišují nedostatečně. Mají nedostatky v artikulaci. Z podstaty mentálního postižení plyne defekt obsahu sdělení, mají malou slovní zásobu, vyjadřují se v jednoduchých větách, vynechávají části vět, apod. Zaměřujeme se proto na rozvoj slovní zásoby, rozvoj komunikačních schopností, artikulaci cvičení, několikrát v průběhu dne. Pracujeme v těsné spolupráci s logopedkou.

Paměť

Žáci si vše nové pamatují pomalu, až po mnohačetném opakování, naučené rychle zapomínají, vybavují si nepřesně, vědomosti neumí uplatnit v praxi. Proto věnujeme velkou pozornost při opakování v různých obměnách a časté relaxaci. Žáci mají spíše mechanickou paměť.

Pozornost

je nestálá, žáci jsou snadno unavitelní, hůře rozdělují pozornost na více činností. Vždy po krátkodobém soustředění na činnost musí následovat relaxace, přizpůsobujeme tomu integrované bloky a časovou křivku dne. Nezapomínáme všechny činnosti dostatečně motivovat.

Volní vlastnosti

Podpora a vytváření volních vlastností má u MP složitější a dlouhodobější charakter. Žáci mají nedostatek iniciativy, mají omezenou schopnost řídit své jednání „neznají“, „nemůžou“ a „nechtějí“. Slabost vůle se neprojevuje vždy a ve všem. Žáci vědí, jak mají jednat, ale nepocítí potřebu tak jednat. Při práci s žáky věci a jevy předkládáme prostřednictvím co možná největšího počtu analyzátorů, aby vnímali spoje mezi vnímanými jevy a později představami. Vždy máme na vědomí věk a stupeň postižení, vycházíme z her a soutěživosti žáků, činnosti často obměňujeme, hodně využíváme motivaci, střídáme frontální, skupinové a individuální vyučování. Nezapomínáme na písničky, tělovýchovné chvílky a relaxační techniky nenáročné na čas, které aktivují záměrnou pozornost žáků. Dovednosti a návyky neustále procvičujeme a opakuje v různých obměnách, v různých podmínkách a situacích.

3.3.2 Somatopedická péče

Pohybové aktivity jsou zaměřeny na **všestranný rozvoj osobnosti žáka:** rozvoj celkové lokomoce

rozvoj přirozených pohybových dovedností

rozvoj sebeobslužných úkonů (sebesycení, vysvlékání a oblékání)

rozvoj psychomotorických funkcí (pozornost, paměť, řeč)

pohybovou reedukací použitím speciálních metodik a technik (viz. metodiky) **polohování** - pomocí válců, klínů, polohovadel

technickou reedukaci - kdy žák se učí ovládat určité vhodné kompenzační pomůcky (chodítka, dlahy, vhodný vozík, speciální židle, které mají fixační vestičky či popruhy, opěrku pro hlavu a nohy, abdukční klín)
canisterapii - uskutečňuje se formou individuálního polohování, které působí relaxačně na svalové uvolnění nebo formou kolektivní pohybových aktivit v součinnosti se psy, kteří motivují a stimulují děti k aktivnímu pohybu, rozvíjí volní a motorické dovednosti, řečový projev
hiporelaxaci - přispívá k aktivaci všech svalových skupin na obou polovinách těla, uvolnění svalového napětí, zlepšení svalové koordinace.
spolupráci s rodiči - formou konzultací, doporučením k domácímu cvičení, použitím kompenzačních pomůcek

3.3.3 Logopedická péče (ILP)

Žáci s poruchami komunikačních schopností jsou v rámci komplexní péče zařazeni do individuální logopedické péče (ILP), která je u každého žáka realizována dle specifikace v IVP.

Do ILP jsou žáci zařazováni:

- na základě potvrzené lékařské diagnózy, žádosti rodičů a doporučení SPC
- se závažným postižením komunikačních schopností - symptomatickými poruchami řeči (poruchy řeči, které jsou průvodním symptomem jiného, dominantního sensorického, motorického, mentálního postižení, poruchy, onemocnění)

ILP je zaměřena na:

- všestranný rozvoj osobnosti žáka
- stimulaci preverbálních a verbálních schopností žáků
- zařazení alternativní a augmentativní komunikace jako kompenzace (po určitou dobu nebo trvale projevů závažných komunikačních poruch žáků, u kterých je verbální komunikace omezena nebo zcela nedostupná)

Cíle ILP:

- cílem prvního stupně je zabránit vzniku abnormálních nebo primitivních reflexů, které znemožňují vývoj hláskové řeči – stimulace primárních funkcí
- cílem druhého stupně – facilitace následujícího kroku v normálním neuromuskulárním vývoji řeči (žvýkací pohyby, fonace, žvatlání napodobivé žvatlání, produkce slova, produkce věty ad., stimulace primárních i sekundárních funkcí)
- cílem třetího stupně je volní ovládnutí motoriky – dosažení co nejvyššího stupně kontroly nad svými mluvními pohyby (výše uvedené – aplikací prvků SRT, aplikací funkční svalové terapie v orofaciální oblasti, aplikací myofunkční terapie, aplikací dechových, artikulačních a fonačních cvičení, stimulací rozvoje komunikativních dovedností z pohledu jednotlivých jazykových rovin v ontogenezi dětské řeči: rovina pragmatická, rovina lexikálně – sémantická (lexikální), rovina morfologicko – syntaktická (gramatická), rovina foneticko – fonologická (zvuková), aplikace cvičení zaměřených na dýchání (respiraci), tvorbu hlasu, fonaci, salivaci, poruchu mluvního tempa, projevy nazality – otevřené a zavřené, narušené koverbální (nonverbální) chování, poruchy řeči, způsobené přidruženými orgánovými odchylkami řečového efektoru (přirostlá jazyková uzdička, rozštěpy, anomálie skusu), mluvní neurózy – mutismus, elektivní mutismus a surdomutismus)

3.3.4 Surdopedická péče v rámci (ILP)

Žáci s těžkým sluchovým postižením s poruchami komunikačních schopností jsou v rámci komplexní péče zařazeni do ILP, která je u každého žáka realizována dle specifikace v IVP.

Do ILP jsou zařazováni žáci:

- na základě lékařské diagnózy, žádosti rodičů a doporučení SPC
- se závažným postižením komunikačních schopností - symptomatickými poruchami řeči (poruchy řeči, které jsou průvodním symptomem jiného, dominantního sensorického, motorického, mentálního postižení, poruchy, onemocnění)

Cílem vyučování neslyšících žáků je normální jazykový vývoj v atmosféře porozumění a úspěchu v rámci možností a schopností jednotlivých žáků s ohledem na základní diagnózu a individuální specifické potřeby a zvláštnosti jednotlivých žáků.

Vlastní rehabilitační péče v rámci ILP se odvíjí od:

- charakteristiky vývoje žáků s těžkým sluchovým postižením
- stupně sluchového postižení
- věku a dosaženého stadia vývoje řeči, kdy sluchové postižení vzniklo
- exogenních sociálních faktorů stimulačního rodinného prostředí z hlediska úspěšné nebo neúspěšné obousměrné komunikace
- z časné diagnostiky a časného startu speciální rehabilitační péče, ovlivněné rodinnou výchovou, později od kvality rehabilitační péče a spolupráce s rodinou

V ILP uplatňujeme a využíváme těchto kompenzačních mechanismů

- zrakový analyzátor
- hmatový analyzátor, kinestetické vnímání
- čich
- chuť

Klíčové komponenty speciálního programu

- lidské právo neslyšícího dítěte na optimální a neomezený rozvoj s využíváním všech dosud známých metod a prostředků
- co nejrozsáhlejší rehabilitace pomocí vzdělávání
- úsilí o rehabilitaci spolu s integrací
- stimulace rozvoje vizuálně - motorických komunikačních prostředků od nejranějšího věku dítěte (stimulace odezírání, stimulace rozvoje znakového jazyka, stimulace rozvoje prstové abecedy)
- stimulace tvoření řeči orálně a vizuálně motoricky s neomezenou počáteční převahou vizuálně motorických prostředků
- stimulace rozvoje orální řeči i žákům s těžkým sluchovým postižením.

3.3.5 Tyflopeditická péče

Hlavním úkolem speciálně pedagogického působení je rozvíjet kompenzační smysly, resp. provést reedukaci tam, kde je alespoň částečně zrakové vnímání zachováno. Dalším úkolem je příprava žáka na školní docházku, což představuje u žáka se zrakovým postižením dítěte osvojení specifických dovedností zaměřených na rozvoj:

1. zrakových funkcí (stimulace zraku)
2. sluchového vnímání
3. hmatového vnímání a nácvik haptizace
4. posilování čichu a chuti
5. POSP (prostorové orientace a samostatného pohybu)
6. sebeobsluhy a praktické výchovy

Všechny uvedené dovednosti je zapotřebí rozvíjet v souladu s rodinnou výchovou a soustředit se na celkový psychomotorický vývoj.

Zraková stimulace představuje soubor technik, metod a postupů, kterým se snažíme využívat i sebemenší zbytek zraku. Činnosti spojené se stimulací provádíme formou hry.

Vždy je třeba zachovat posloupnost a dodržovat určité zásady: Začínáme - vyvolání reakcí na zvolený předmět, na světlo bez doprovodného podnětu (různá vzdálenost od oka, poloha

zleva), uvědomění si umístění zdroje světla (light box, baterka, lampička...), samostatná lokalizace žákem, pohyb za jeho zdrojem a schopností zrakového sledování světla. Předměty (dle diagnózy a doporučení oftalmologa) předkládáme ve vzdálenosti asi 15 cm. Předměty s využitím kontrastu (bílo-černý, reflexní barvy), světlém pozadí a tmavý předmět či naopak. Využívat co nejjednodušších tvarů. Veškerou stimulaci prokládat neustále slovním doprovodem.

Využíváme rozvoj výtvarných aktivit – modelování, což podporuje i rozvoj jemné motoriky, a nalepování, práce s přírodninami a jinými materiály, mačkání a slepování. Má-li žák zachován zbytek zraku, vedeme jej k malování a rozvoji grafomotoriky (pracovat psacím náčiním se silnější stopou), v zpočátku na velké ploše. Začínáme volnou kresbu a ptáme se, co dítě maluje. Později požadujeme, aby dítě napodobovalo jednoduché tvary a čáry atd. Ke stříhání můžeme využít terapeutických nůžek (podle stupně zrakové vady stříhá i samo dle zvýrazněné linie).

U žáků s těžkým zrakovým postižením a nevidomých je třeba zaměřit se na rozvoj sluchového vnímání, zejména lidské řeči, lokalizace zvuku, hlasu a jeho rozlišení, určování vzdálenosti.

Velmi nutné je pracovat i na rozvoji hmatu a to nejen rukama, ale i chodidly, které nás informují o druhu povrchu a terénu. Pro třídění hmatu je vhodné třídění podle velikosti, tvaru, materiálu... (hmatové desky, druhy materiálů...) rozlišování předmětů osobní hygieny, předmětů používaných v každodenních činnostech, sebeobsluze (používání lžice - příboru, oblékání, zavazování tkaniček, oblékání - dopomoc, postupně osamostatnění - knoflíky, zipy...) v manipulačních činnostech (např. otevírání a zavírání dveří).

Neoddělitelnou součástí je i rozvoj čichu a chuti (vůně, oblíbená jídla, úspěšné ruce a umyté mýdlem apod).

U chuti je důležité zaměřit se na rozlišení (sladký - slaný, hořký...) U pokrmů je dále nutný neustálý slovní doprovod (co jíme – oběd, večeře..., je to teplé, studené, rohlík, uzenina, ovoce..., čaj, džus...).

3.3.6 Péče o žáky s poruchami autistického spektra (PAS)

Se žáky s poruchami autistického spektra se pracuje v rámci zajištění komplexní péče podle metodiky pro děti s PAS.

V SPC, které působí v rámci objektu našeho zařízení, pracuje speciální pedagog pro žáky s PAS. Pravidelně spolupracuje s třídními učiteli těchto žáků a metodickým vedením přispívá ke kvalitě výchovně vzdělávací práce.

Základní principy pro práci se žáky s PAS

1. Základem je dobrá znalost problematiky PAS a metodiky práce. Dále soustavná spolupráce všech pedagogů, pracujících se žákem a vytvoření strategií jednotného přístupu k němu. Vše koordinuje třídní učitel, spolupracuje se speciálním pedagogem pro PAS.

2. Vycházet ze zkušeností rodiny, z úrovně porozumění, na které žák aktuálně je. Spolupracovat s rodinou (úzce, pravidelně, včetně poznávání prostředí, tj. rodič ve třídě, učitel doma)

3. Vytvoření struktury v rámci třídy (vycházet z aktuální úrovně porozumění žáka)
a) Seznámení s místem pro činnosti (vytvořit vizualizovaná procesuální schémata)
b) Po zvládnutí bodu a) zavést denní režim (vycházet od nejnižší úrovně, tj. předmětové) a učit dítě ho používat
c) Používání tranzitní karty pro změnu aktivit

4. Vytvoření struktury v rámci školy (chodby, WC, jídelna, místo k odkládání oděvů) - začlenit do denního režimu (po dohodě s rodiči i v domácím prostředí)

5. Generalizace - přenášení naučených vzorců chování, jednání a komunikace do prostředí mimo školu (divadlo, MHD, knihovna, návštěva kulturních a sportovních aktivit, ...)

6. Zavedení kódovaných úkolů

a) Známé činnosti, které nebyly strukturované

b) Návčik nových činností (dodržovat metodiku)

c) Známé kódované úkoly zavádět do aktivit samostatné práce (tj. bez přímé účasti pedagoga) - učit volbu, nacvičovat samostatné trávení volného času

d) při volbě kódovaných úkolů se zaměřovat na ty, které budou mít praktické využití (např. v sebeobsluze)

7. Vedení výchovně vzdělávacího procesu na základě IVP zaměřeného na rozvoj socializace, komunikaci, samostatnost

8. Dodržování všech zásad strukturovaného učení i mimo třídu (terapie, ŠD, kroužky, domácí prostředí) - koordinuje TU

9. Návčik smysluplné aktivní komunikace (volit takový systém AAK, kterému žák rozumí) a socializace (nacvičovat v modelových situacích, později převést do reálného prostředí) v rámci třídy a rodiny

10. Reflexe - zjišťování porozumění mluvené řeči - podle obrázků, modelových situací

11. Vytvoření, vedení a vyhodnocování záznamů nežádoucího chování neúspěšného návčiku atd. (pravidelně, systematicky). Závěry využívat pro IVP.

12. Výstup – žák dovede reagovat na pokyny, aktivně používat denní režim, tranzitní kartu, komunikační deník a procesuální schéma

13. Při práci se žákem všichni zúčastnění používají jasné, stručné a jednoznačné pokyny. Koordinuje třídní učitel.

Díl I

Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

3.4. Výchovné a vzdělávací strategie při vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

V tabulkách přehledně uvádíme klíčové kompetence a postupy, kterých vyučující využívají, aby si žáci dle svých individuálních schopností požadované kompetence osvojili.

Kompetence k učení	Učitel
Žák na konci základního vzdělávání: ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání	Individuálním přístupem přivádí žáky ke zvládnutí základů trivía a jejich užívání.
používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky	Pravidelně využívá při výuce učebnice a učební pomůcky.
dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení	Vhodným výběrem a střídáním činností motivuje k učení a k dokončení úkolu.
chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků	Vhodným způsobem rozvíjí vnitřní i vnější motivaci žáků.
používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života	Směřuje žáky ke zvládnutí termínů, znaků a symbolů každodenního života
ovládá elementární způsoby práce s počítačem	Vede žáky k využití speciálních kompenzačních pomůcek při práci na počítači.
uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích	Přivádí žáky při výuce k řešení praktických životních situací.

Kompetence k řešení problémů	Učitel
Žák na konci základního vzdělávání: překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem	Při neúspěchu žáky motivuje k další práci, učí je vyrovnávat se s nezdarem.
Řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností	Rozvíjením slovní zásoby, opakováním a názornou ukázkou upevňuje vnímání žáků, což vede k plnění daného jednoduchého příkazu.
Nenechá se při řešení problému odradit nezdarem	Při vyskytnutí problému jsme žákovi nablízku, vytváří pocit jistoty a sebedůvěry.
Vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností	Modelovými situacemi vytváří pro žáky bezpečné klima a pravidelný režim dne.
Ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů	Naučí žáky, na koho se obrátit o pomoc při řešení konkrétního problému.

Kompetence komunikativní	Učitel
Žák na konci základního vzdělávání: komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem	Rozvíjí komunikační dovednosti žáků.
Rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností	Učí žáky porozumět sdělení (včetně nonverbálního) a přiměřeně na ně reagovat.
Vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem	Podporuje přátelské vztahy ve třídě, mezi třídami, mezi jednotlivými žáky. Pozorně sleduje projevy libosti a nelibosti.
Chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály	Využívá všechny formy, včetně alternativní a augmentativní komunikace, neustálým opakováním rozvíjí slovní zásobu a trénuje plnění zadaných úkolů.
Zvládá jednoduchou formu písemné komunikace	Vede žáky ke zvládnutí jednoduché formy písemné komunikace.
Vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor	Umožňuje žákům vyjádřit jejich názory a postoje, vede je k obhájení vlastního názoru.
Využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky	Učí žáky pracovat s běžnými informačními a komunikačními prostředky.
Využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci	Vytváří situace vedoucí ke společenské integraci žáků.

Kompetence sociální a personální	Učitel
Žák na konci základního vzdělávání: má základní představu o vztazích mezi lidmi	Didaktickými hrami stimuluje u žáků vnímání částí svého těla.
Orientuje se v prostředí, ve kterém žije	Názornými ukázkami, pomocí obrázků, fotografií, podněcuje ke znalosti svých blízkých.
Podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách	Učí žáky pracovat v kolektivu, respektovat druhého, vede ke vzájemné pomoci a spolupráci. Rozvíjí kamarádké vztahy.
Uplatňuje základní návyky společenského chování	Prostřednictvím modelových situací připravuje žáky na zvládnutí základních životních situací a pravidel společenského života.
Navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi	Podporuje vzájemnou spolupráci žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky	V modelových situacích vede žáky k rozpoznání nevhodného a rizikového chování.
Uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby	Učí žáky rozpoznat nebezpečí zneužívání a reagovat na takové ohrožení.
Prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí	Integrací do neznámého prostředí rozvíjí sebedůvěru žáků v tomto prostředí.

Kompetence občanské	Učitel
Žák na konci základního vzdělávání: využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti	Připravuje žáky na zapojení se do společnosti po ukončení školní docházky.
Má povědomí o základních právech a povinnostech občanů	Na praktických příkladech seznamuje žáky se základními právy a povinnostmi občanů.
Dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití	Vede žáky k dodržování základních společenských norem a pravidel soužití.
Chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí	Učí žáky zdravému životnímu stylu a šetrnému přístupu k životnímu prostředí.
Dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob	Na modelových situacích seznamuje žáky se zásadami chování v krizových situacích podle pokynů kompetentních osob.

Kompetence pracovní	Učitel
Žák na konci základního vzdělávání: má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsahu podle svých možností	Modelovými situacemi a didaktickými hrami vede žáky k přiměřenému zvládnutí hygienických návyků a sebeobsluhy.
Zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech	Individuálním přístupem vede žáky k optimálnímu zvládnutí pracovních dovedností.
Pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly	Zdůrazňuje žákům nezbytnost dodržení správného pracovního postupu.
Soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění	Rozvíjí dovednosti soustředění se na pracovní výkon žáků a vytrvání při něm.
Respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce	Vyžaduje od žáků respektování pravidel týmové práce.
Přijímá posouzení výsledků své práce	Vede žáky k sebehodnocení.
Dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů	Důsledně dbá na dodržování pravidel bezpečnosti při pracovních činnostech.

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata	Tematické okruhy průřezového tématu	1. stupeň ročníky 1. – 6.					2. stupeň ročníky 7. – 10.				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	▪ Evropa a svět nás zajímá				ŘV	NoS ŘV		SV ŘV	SV ŘV	SV ŘV	SV ŘV
	▪ objevujeme Evropu a svět						NoS HV	SV HV	SV HV		
	▪ jsme Evropané								SV NoP	SV NoP	
	▪ ekosystémy					NoS PV	NoS PV	NoP PV	NoP PV		
Environmentální výchova	▪ základní podmínky života							NoP	NoP		
	▪ lidské aktivity a problémy životního prostředí									NoP INF	NoP INF
	▪ vztah člověka k prostředí				NoS ŘV	NoS ŘV	NoS ŘV				
Mediaální výchova	▪ vnímání mediálních sdělení							SV ČJ	SV ČJ	SV ČJ	
	▪ interpretace vztahu mediálních sdělení a reality									SV VV	SV VV
	▪ fungování a vliv médií ve společnosti					NoS ČJ	NoS ČJ		SV INF		

Seznam zkratk

ŘV – Řečová výchova
NoS – Nauka o světě
PV – Pracovní výchova
SV – Společenská výchova
ČJ – Čtení, psaní
NoP – Nauka o přírodě
Inf – Informatika
Hv – Hudební výchova
VV – Výtvarná výchova

Realizace výstupy průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou dlouhodobých projektů, v rámci minimálního preventivního programu (MPP) školy nebo prosřednictvím nepravidelných bloků. Popsaných aktivit se zúčastňují všichni žáci školy vzdělávaní podle tohoto ŠVP. Výstupem činností jsou zpravidla multimediální prezentace v rámci projektového dne.

Výchova v evropských a globálních souvislostech

Obsah tématických okruhů	1. stupeň					2. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Rodinné příběhy, zážitky, zkušenosti z Evropy a světa, okolí, sousedé, život dětí, tradice				X	X		X	X	X	X
Náš vlast a Evropa, krajina, symboly, setkávání						X	X	X		
Evropská unie								X	X	X

Environmentální výchova

Obsah tématických okruhů	1. stupeň					2. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo (město, vesnice), kulturní krajina					X	X	X	X		
Voda, ovzduší, půda, ekosystémy, energie, přírodní zdroje							X	X		
Zemědělství, doprava, průmysl, odpady X ochrana přírody a kulturních památek									X	X
Náš obec, náš životní styl, prostředí a zdraví				X	X	X				

Mediální výchova

Obsah tématických okruhů	1. stupeň			2. stupeň						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
MED Rozdíl mezi informativním, zábavním, reklamním sdělením Typy sdělení, jejich rozlišení a funkce Vliv médií v každodenním životě, vliv na denní režim, kulturu							X	X	X	X
					X	X				

Poznámka: Podle RVP pro ZŠS obsahuje mediální výchova pouze 3 tématické okruhy oproti RVP ZV

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá: Život dětí v jiných zemích, naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice (kuchyně) národů Evropy
Objevujeme Evropu a svět: státní a evropské symboly
Jsem Evropané: Evropská unie

Environmentální výchova

Ekosystémy: Les v našem prostředí
Základní podmínky života: Voda – význam vody, ochrana čistoty vody, pitná voda
Lidské aktivity a problémy životního prostředí: Hospodářství s odpady
Vztah člověka k prostředí: Naše obec – příroda, kultura, člověk

Mediální výchova

Vnímání mediálních sdělení: Rozdíl mezi informací a reklamou
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: Rozdíl mezi reklamou a zprávou
Fungování a vliv médií ve společnosti: Role televize v životě člověka

4. UČEBNÍ PLÁN

Učební plán I. stupně

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
		Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	2	2	3	3	3
	Psaní	2	2	2	2	1+1	1+1	
	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	
Matematika a její aplikace	Matematika	2	2	2	2	2	2	
Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1	
Člověk a jeho svět	Nauka o světě	2	2	2	3	3	4	
Umění a kultura	Hudební výchova	2	2	2	2	2	2	
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova nebo Zdravotní tělesná výchova	3	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	3+1	3+1	3+1	4	4	4	
	<i>Celkem 10 hodin</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	
Celková povinná časová dotace		135	20	21	22	23	24	25

Poznámky k učebnímu plánu:

Učební plán I. stupně splňuje celkovou povinnou časovou dotaci stanovenou rámcovým učebním plánem. Stejně tak je odpovídající minimální časová dotace pro jednotlivé vzdělávací oblasti, případně obory.

Na I. stupni jsou realizována vybraná **průřezová témata**, jejich konkrétní obsah je uveden v kapitole 4. tohoto ŠVP.

Předmět Tělesná výchova **nebo** Zdravotní tělesná výchova – je vybrán jen jeden z těchto předmětů, dle zdravotního stavu žáka. Vyučovací předmět Zdravotní tělesná výchova vychází z učiva a výstupů zdravotní tělesné výchovy v RVP a je alternativní formou povinné tělesné výchovy pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina).

10 hodin **disponibilní časové dotace** na I. stupni je využito následovně:

2 hodiny k navýšení časové dotace předmětu Psaní – 1 hodina v V. a VI. ročníku.

5 hodin k navýšení časové dotace předmětu Tělesná výchova (případně Zdravotní tělesná výchova) – 1 hodina ve II. až VI. ročníku.

3 hodiny k navýšení časové dotace předmětu Pracovní výchova – 1 hodina v I. až III. ročníku.

Logopedie, bazální stimulace a další podpůrné metody **speciálně pedagogické péče** jsou realizovány při individuální výuce žáků dle jejich individuálních vzdělávacích plánů, případně jsou integrovány do výuky ostatních předmětů.

Učební plán II. stupně

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	VII.	VIII.	IX.	X.
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	3	3	3	3
	Psaní	2	2	2	1
	Řečová výchova	1	1	1	1
Matematika a její aplikace	Matematika	3	3	3	3
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1+1
Člověk a společnost	Společenská výchova	2	2	2	2
Člověk a příroda	Nauka o přírodě	2	3	3	4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1
Člověk a zdraví	Výtvarná výchova	1	1	1	1
	Tělesná výchova <i>nebo</i> Zdravotní tělesná výchova	3+1	3+1	3+1	3+1
	Výchova ke zdraví			1	1
Člověk a svět práce <i>Disponibilní časová dotace</i>	Pracovní výchova	5+2	5+2	6+1	6+1
	<i>Celkem 11 hodin</i>	3	3	2	3
Celková povinná časová dotace	114	27	28	29	30

Poznámky k učebnímu plánu:

Učební plán II. stupně splňuje celkovou povinnou časovou dotaci stanovenou rámcovým učebním plánem i minimální časovou dotaci pro jednotlivé vzdělávací oblasti, případně obory.

Na II. stupni jsou realizována vybraná **průřezová témata**, jejich konkrétní obsah je uveden v kapitole 4. tohoto ŠVP.

Předmět Tělesná výchova *nebo* Zdravotní tělesná výchova – je vybrán jen jeden z těchto předmětů, dle zdravotního stavu žáka. Vyučovací předmět Zdravotní tělesná výchova vychází z učiva a výstupů zdravotní tělesné výchovy v RVP a je alternativní formou povinné tělesné výchovy pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina).

11 hodin **disponibilní časové dotace** na II. stupni je využito následovně:

1 hodina k navýšení časové dotace předmětu Informatika v 10. ročníku.

4 hodiny k navýšení časové dotace předmětu Tělesná výchova (případně Zdravotní tělesná výchova) v VII.-X. ročníku o 1 hodinu týdně.

6 hodin k navýšení časové dotace předmětu Pracovní výchova – o 2 hodiny týdně v VII. a VIII. ročníku, o 1 hodinu v IX. a X. Ročníku.

Logopedie, bazální stimulace a další podpůrné metody **speciálně pedagogické péče** jsou realizovány při individuální výuce žáků dle jejich individuálních vzdělávacích plánů, případně jsou integrovány do výuky ostatních předmětů.

5. Učební osnovy

Učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů jsou v této kapitole řazeny podle oblastí uvedených v rámcovém učebním plánu v RVP pro základní vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením.

Čtení
Psaní
Řečová výchova
Matematika
Informatika
Nauka o světě
Společenská výchova
Nauka o přírodě
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Tělesná výchova
Zdravotní tělesná výchova
Výchova ke zdraví
Pracovní výchova

Předpokládané výstupy i učivo jsou distribuovány do delších časových úseků, což umožňuje pedagogům přistupovat ke vzdělávání žáků individuálně a vytvářet pro ně individuální vzdělávací program odpovídající jejich kombinovanému postižení.

Čtení

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahem vyučovacího předmětu Čtení je postupné osvojování hlásek, slabik, slov a vět, které vede k rozvoji dovedností čtení, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním. Důležité je povzbuzovat u žáků zájem o čtení jako o jeden ze zdrojů informací a jeho uplatňování a využívání v praktickém životě.

Výuka čtení probíhá v rámci vyučovacího bloku předmětů tak, aby souvislý čas věnovaný čtení odpovídal zdravotnímu stavu žáků.

Vyučovací předmět Čtení je vyučován od 1. do 10. ročníku s následující časovou dotací:

1. a 2. ročník 2 hodiny týdně, 3. až 10. ročník 3 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel především	Jazyková komunikace Čtení
Kompetence k učení	Respektuje schopnosti a možnosti jednotlivých žáků. Osvojení techniky čtení a dovedností pro pochopení čteného textu. Vede žáky k osvojování zvládnutí orientace v jednoduchém textu, učebnici, knize, rozvíjí schopnost reprodukce přečteného textu a chápání jeho obsahu.
Kompetence k řešení problémů	Učí překonávat problémy a nezdary, podporuje žáka ve všech činnostech při výuce i procvičování dovedností
Kompetence komunikativní	Podporuje komunikaci s druhými lidmi, učí chápat jednoduché texty a sdělení, podporuje vyjadřování vhodným způsobem. Vede žáky k pravidelnému a běžnému užívání informačních technologií.
Kompetence sociální a personální	Využívá různé formy postupů – individuální přístup, skupinové činnosti, exkurze, uplatňuje základní návyky společenského chování. Rozvíjí samostatnost, vytrvalost a koncentraci pozornosti.
Kompetence občanské	Především se snaží o plnohodnotné uplatňování získaných dovedností při zapojování do společnosti, snaží se o dodržování norem společnosti a využití při orientaci v životních situacích.
Kompetence pracovní	Dbá o dodržování hygienických návyků, rozvoji sebeobsluhy a vytrvalosti při práci. Podporuje dodržování pracovních návyků a pracovních postupů, učí sebehodnocení vlastní práce.

Vzdělávací obsah

Oblast	Předmět	Období
JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČTENÍ	1. – 3. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	Správná artikulace jednotlivých hlásek, zřetelná výslovnost, plynulost mluvy.	Prevence NKS
číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	Dělení a skládání slov, Analyticko – syntetické činnosti.	
tvorit věty podle obrázků	Alternativní způsoby čtení, obrázkové čtení Grafické znázornění slov ve větě.	
orientovat se na stránce i řádku	Orientace na stránce i řádku, práce s knihou.	Možné plnění různých úkolů pro kontrolu porozumění
chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	Čtení vět s obrázkem Porozumění obsahu vět.	

Oblast	Předmět	Období
JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČTENÍ	4. – 6. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	Vyvozování hlásek a písmen.	
rozlišit stejně znějící slova různého významu	Diferenční cvičení auditivní i vizuální, cvičení pro rozvoj auditivního i vizuálního vnímání.	
umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	Čtení obrázků, pochopení významu.	
orientovat se ve větě	Čtení jednoduchých vět.	
číst s porozuměním jednoduché věty	Porozumění jednoduchým větám.	
přednášet krátké říkanky a básničky	Rytmická, paměťová, artikulací cvičení Koncentrační cvičení, poslech pohádek, veršů, říkadel.	Možné plnění různých úkolů pro kontrolu porozumění

Oblast	Předmět	Období
JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČTENÍ	II. STUPEŇ
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
číst všechna tiskací i psací písmena	Prohlubování čtenářských dovedností Práce s textem.	
zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	Hlasité i tiché čtení s porozuměním.	
orientovat se ve čteném textu	Orientace v textu.	Možno využití PC, návodných otázek
zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	Poslech příběhů, pohádek, reprodukce přečteného textu.	
přednášet říkanky a básničky	Recitace a dramatizace.	
získat pozitivní vztah k literatuře	Oblíbené obrázkové knihy, noviny, časopisy, literatura pro děti a mládež.	Motivace jednoduchý čtenářský deník
orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	Návody s obrázky k použití výrobků a k činnostem.	hádanka, říkanka, báseň, pohádka,...

Psaní

Vzdělávací obor Psaní rozvíjí grafické dovednosti žáků, především grafomotoriku a jemnou motoriku, postupně zvyšování kvality a rychlosti písma, dává žákům možnost jednoduché písemné komunikace a využití získané dovednosti psaní.
Výuka psaní probíhá v rámci vyučovacího bloku předmětů tak, aby souvislý čas věnovaný psaní odpovídal zdravotnímu stavu žáků.
Vyučovací předmět psaní je vyučován od 1. do 10. ročníku s následující týdenní časovou dotací:
1. až 9. ročník 2 hodiny týdně, 10 ročník 1 hodina týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

o Učitel především	Jazyková komunikace
	Psaní
Kompetence k učení	Respektuje schopnosti a možnosti jednotlivých žáků. Osvojení techniky psaní a rozvoje grafického vyjadřování žáka, dodržuje návykové stereotypy. Uplatňuje získané situace v praktických situacích a při práci na počítači.
Kompetence k řešení problémů	Podporuje řešení opakujících se situací na základě nápodoby a vlastních zkušeností
Kompetence komunikativní	Podporuje rozvoj jednoduchých forem písemné komunikace a využití získaných dovedností k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci.
Kompetence sociální a personální	Vytváří a podporuje rozvoj jednoduchých sociálních aktivit, uplatňuje základní návyky společenského chování. Podporuje rozvoj vztahů mezi vrstevníky a učí rozpoznávat rizikové chování.
Kompetence občanské	Podporuje využití dovedností a návyků k zapojení se do společnosti a samostatného vyjadřování svého názoru.
Kompetence pracovní	Podporuje rozvoj a upevnění základních vyjadřovacích dovedností a dodržování naučených pracovních postupů. Učí přijímat posouzení vlastní práce a rozvoj jejího sebehodnocení.

Vzdělávací obsah

Oblast	Předmět	Období
JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	PSANÍ	1.- 3. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
dodržovat správné držení psacího náčiní	Správné držení psacího náčiní Rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, grafomotoriky.	Alternativní nácvik psaní
vyvodit písmena podle obrázků	Vyvození psaní hůlkových písmen.	
odlišit délku samohlásek	Délka samohlásek - grafická i auditivní diferenciacie.	
psát velká hůlková písmena	Velká hůlková písmena Orientace na řádku a na stránce.	
psát a spojovat písmena a tvořit slabiky	Spojení písmen do slabik.	
zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	Uvolňovací cvičení, cvičení pohybové koordinace správné sezení, správná směrovost.	Přísné dodržování přirozené laterality žáka
napsat hůlkovým písmem své jméno	Podpis hůlkovým písmem.	

Oblast	Předmět	Období
JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	PSANÍ	4. - 6. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
psát písmena, která umí číst	Psaní písmen.	
opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	Opis a přepis slabik, slov Orientace na řádku i na stránce Psaní hůlkového i psacího písma.	I podle nápovědy
ovládat psaní hůlkového písma	Diferenciacie jednotlivých hůlkových písmen, jejich psaní.	
psát písmena a slabiky podle diktátu	Diktát písmen.	
opsat číslice	Psaní číslic.	

Oblast	Předmět	Období
JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	PSANÍ	II. STUPEŇ
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
dbát na čitelný písemný projev	Psaní psacím písmem Úprava psaného textu.	Psaní na PC
psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	Psaní slabik, slov a krátkých vět na diktát.	
opsat slova a jednoduché věty	Opis slov, vět.	
napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	Opis, samostatné psaní sdělení.	
přepsat krátký jednoduchý text	Převedení tištěného textu do psací podoby Přepisování slov, vět, jednoduchých textů.	
podepsat se psacím písmem	Podpis psacím písmem.	
napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru	Úprava psaného textu – pravidla psaní adresy, korespondence, psaní pomocí PC.	
psaní číslic i podle nápovědy	Psaní číslic.	

Řečová výchova

Vzdělávací obor Řečová výchova se zaměřuje na rozvoj, osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, rozvoj komunikačních dovedností žáků, kladení důrazu na správné, srozumitelné vyjadřování, správné chápání významu slov a obsahu mluveného projevu jako předpoklad funkčního dorozumívání s okolím a jeho úspěšné sociální integrace a myšlení.

Výuka řečové výchovy probíhá v rámci vyučovacího bloku předmětů tak, aby souvislý čas věnovaný řečové výchově odpovídal zdravotnímu stavu žáků.

Vyučovací předmět Řečová výchova je vyučován od 1. do 10. ročníku s následující časovou dotací: 1. až 6. ročník 2 hodiny týdně, 7. až 10. ročník 1 hodinu týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel především	Jazyková komunikace Řečová výchova
Kompetence k učení	Podporuje mluvní projev žáka, učí žáka chápat význam slova a mluveného projevu při respektování individuálních předpokladů žáka, snaží se o rozvoj vyjadřování.
Kompetence k řešení problémů	Rozvíjí u žáka správnému a kultivovanému řečovému projevu při řešení známých a opakujících se situacích, podporuje správné řešení problémových situací.
Kompetence komunikativní	Vede žáky k pravidelnému a běžnému užívání komunikačních technologií využívající řečový projev.
Kompetence sociální a personální	Podporuje rozvoj vztahů mezi lidmi a orientaci při uplatňování základních návyků společenského chování, učí se vystupovat a orientovat v neznámém prostředí.
Kompetence občanské	Podporuje orientaci žáka ve společnosti a chování mezi druhými lidmi, podporuje naučené stereotypy a orientaci při výjimečných a neobvyklých situacích.
Kompetence pracovní	Podporuje správný pracovní výkon, soustředění a vytrvalost při práci. Vytváří při výuce podnětné a tvořivé pracovní prostředí.

Vzdělávací obsah

Oblast	Předmět	Období
JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ŘEČOVÁ VÝCHOVA	1. - 3. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	Dechová, hlasová, artikulační cvičení Výslovnost, rytmus, intonace.	
odpovídat na otázky slovem, větou	Rozvíjení slovní zásoby, schopnosti vyjadřování.	
dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	Poslech předčítaného textu.	
popsat jednoduché obrázky	Popis.	
reprodukovat krátký text podle otázek	Reprodukce podle otázek.	

Oblast	Předmět	Období
JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ŘEČOVÁ VÝCHOVA	4. - 6. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy	Reprodukce textu, práce s jednoduchou osnovou.	
vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	Vyprávění, rozvoj slovní zásoby, chronologická následnost děje.	
vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku	Narativní schopnosti, edukace, reedukace řeči.	
popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	Popis.	
domluvit se v běžných situacích	Slovní formy běžného společenského styku, rozvoj komunikace jako prostředku v sociálních situacích.	
zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování	Základní slovní formy společenského styku.	AAK
dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	Dramatizace.	

Oblast	Předmět	Období
JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ŘEČOVÁ VÝCHOVA	II. STUPEŇ
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
dosáhnou srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost	Rozšiřování slovní zásoby Základy techniky mluveného projevu – dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace.	AAK Cvičení fonemického sluchu
používat věty se správnými gramatickými strukturami	Správné gramatické struktury mluveného projev.	Edukace a reedukace řeči
dbát na kulturu mluveného projevu	Konverzační cvičení.	
komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	Základní komunikační pravidla, tvorba otázek a odpovědí.	
popsat děje, jevy, osoby na obrázcích	Popis, edukace, reedukace řeči.	
vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	Pojmenování vlastních citových zážitků a pocitů.	
převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný, příběh, divadelní nebo filmové představení	Narativní cvičení, užití vlastních slov a vyjádření	
dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	Dramatizace, neverbální komunikace – gesta, mimika	

Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka je založena na zvládnutí v praxi použitelných matematických dovedností. Žáci si osvojují základní matematické pojmy, symboly a postupy a jejich praktické užití. Vyučovací předmět matematika je vyučován od 1. do 10. ročníku s následující týdenní časovou dotací: 1. až 6. ročník 2 hodiny, 7. – 10. ročník 3 hodiny.

Převládající formou realizace výuky matematiky je vyučovací hodina. Ve všech ročnících je zařazeno učivo tematických okruhů Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty a Základy geometrie, na I. stupni je navíc zařazen tematický okruh Řazení a třídění předmětů. V tematickém okruhu Řazení a třídění předmětů se žáci učí tvořit skupiny podle velikosti, řadit předměty podle určitých vlastností a společných jevů. Rozvíjí si prostorovou a směrovou orientaci, logické myšlení a paměť, učí se chápat a osvojovat si kvantitativní vztahy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace se žáci postupně seznamují s přirozenými čísly, osvojují si postupy sčítání, odčítání a násobení. Získané dovednosti jsou procvičovány a upevňovány při manipulaci s mincemi a bankovkami. V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty se žáci učí třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, vzájemných souvislostí a závislostí. Osvojují si základy měření, seznamují se s časovými souvislostmi, určují čas, učí se základní jednotky délky, hmotnosti a obsahu. V tematickém okruhu Základy geometrie žáci rozeznávají a pojmenovávají základní geometrické útvary, poznávají geometrická tělesa ve svém okolí, učí se zacházet s geometrickými pomůckami.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel především	Matematika a její aplikace
	Matematika
Kompetence k učení	Respektuje učební styl a zdravotní stav žáka. Vede žáky k rozvoji paměti prostřednictvím matematických operací, ke zvládnutí základních matematických dovedností a k používání matematických symbolů.
Kompetence k řešení problémů	Podporuje různé přijatelné řešení problémů, vede žáky k rozboru problému, stanovení postupu jeho řešení, odhadu a vyhodnocení správnosti výsledku.
Kompetence komunikativní	Vede žáky k pravidelnému a běžnému užívání informačních technologií.
Kompetence sociální a personální	Minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů. Rozvíjí samostatnost, vytrvalost a koncentraci pozornosti.
Kompetence občanské	Vede žáky k uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě – měření, porovnávání velikosti, manipulace s penězi.
Kompetence pracovní	Kvalitně odvedenou práci žáka vždy pochválí, žádnou práci netrestá – tím vede žáka k pozitivnímu vztahu k práci. Vytváří při výuce podnětné a tvořivé pracovní prostředí.

Vzdělávací obsah

Oblast	Předmět	Období
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	1. – 3. ročník
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
orientovat se v pojmech: všechno x nic, hodně x málo, malý x velký, dlouhý x krátký, stejně x více x méně, široký x úzký	Řazení a třídění předmětů Porovnávání prvků, řazení prvků podle různých kritérií, řazení předmětů.	Manipulační činnosti
orientovat se v prostoru, znát pojmy: nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře x dole,	Orientace na ploše.	
řadit předměty zleva doprava	Orientace zleva doprava.	
třídít předměty podle velikosti, tvaru, barev, obsahu	Třídění podle různých kritérií.	
číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10 orientovat se v číselné řadě 1 až 10 sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5	Číslo a početní operace Obor přirozených čísel do 10. Orientace v číselné řadě vzestupně i sestupně.	
znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	Porozumění významu matematických znamének, vytvoření představy na základě užití výrazů „a“ pro sčítání, „bez“ pro sčítání.	
umět rozklad čísel v oboru do 5	Rozklad čísla v oboru do 5.	
psát číslice 1-5 i podle diktátu	Psaní číslic - i na diktát.	
umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	Rozklad čísel do 20 bez přechodu.	
používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	Závislosti, vztahy a práce s daty Úlohy na orientaci v prostoru, praktické užívání výrazů.	
modelování jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	Řešení jednoduchých situací.	
doplňovat jednoduché tabulky,	Jednoduché tabulky.	

schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10		
uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	Praktické využití matematických znalostí.	
poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh)	Základy geometrie Základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh).	
rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	Základní geometrické tvary, praktické užití.	
porovnat délky různých předmět – rozlišit kratší x delší	Porovnávání délky předmětů.	

Oblast	Předmět	Období
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	4. - 6. ročník
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
orientovat se v pojmech: větší x menší, kratší x delší, širší x užší	Řazení a třídění předmětů Porovnávání, řazení prvků podle daných kritérií.	Manipulační činnosti
rozlišovat vlevo, vpravo, uprostřed	Orientace v prostoru.	
orientovat se na ploše	Orientace na ploše.	
porovnávat množství, tvořit skupiny o daném počtu prvků	Určování počtu, porovnávání čísel, kvantitativní vztahy Přiřazování počtu prvků k číslu.	
třídít předmětů podle pořadí ve skupinách, přiřazovat předměty podle číselné řady	Přiřazování čísla k počtu prvků, číselná řada vzestupná i sestupná.	
číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100	Číslo a početní operace Obor přirozených čísel do 100, porovnávání čísel.	Využití bankovek
umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	Zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě.	Manipulační činnosti
sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku	Početní operace, početní operace s nulou.	
psát čísla do 100	Psaní číslic - i na diktát.	

zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	Řešení snadných příkladů.	S užitím názorných pomůcek
zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	Užití matematických znaků pro zápis příkladu.	
řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	Aplikace matematických dovedností ve slovní úloze.	
umět použít kalkulačtor	Seznámení s kalkulačtorem.	
používat výrazy vlevo x vpravo	Závislosti, vztahy a práce s daty Prostorová orientace, praktické užití pojmů.	
rozlišovat pojmy: rok, měsíc, den	Časová orientace.	
určit čas s přesností na celé hodiny	Orientace v čase, určování času.	
znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram	Základní jednotky délky, hmotnosti.	
doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	Jednoduché tabulky.	Projekt Nakupování
uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi	Praktické využití matematických znalostí při nakupování.	
kreslit křivé a přímé čáry	Základy geometrie Křivé a přímé čáry, přímka.	
poznat rozdíl mezi čarou a přímkou	Čára, přímka.	
použít pravítko při rýsování přímek	Používání pravítka.	
změřit délku předmětu	Používání délkových měřidel, odečítání délky předmětů.	

Oblast	Předmět	Období
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	II. stupeň
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
číst, psát a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100	Číslo a početní operace Celá čísla – obor přirozených čísel do 1000.	
orientovat se na číselné ose	Číselná řada, číselná osa.	
sčítat a odčítat písemně dvojčíferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	Písemné sčítání, odčítání v oboru do 100.	
používat násobkové řady 2, 5 a 10 s pomocí tabulky	Násobení čísel 2, 5 a 10.	
umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	Porovnávání čísel do 1000 – například na bankovkách.	
pracovat s kalkulačtorem	Práce s kalkulačtorem.	
znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	Závislosti, vztahy a práce s daty Jednotky délky, času, hmotnosti, objemu, praktické využití	
zvládat početní úkony s penězi	Manipulace s penězi při nákupu	
orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	Určování času, seznámení se s digitálním zápisem času	
doplňovat údaje v jednoduché tabulce	Jednoduché tabulky	Projekt Nakupování
umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami, používat základní geometrické pojmy	Základy geometrie Bezpečné zacházení s kružítkem, pravítkem a tužkou Náčrtek, rýsování	
znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	Přímka, úsečka, kružnice, kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník	
rozeznat přímku a úsečku, narýsovat je a označit, měřit a porovnávat délku úsečky	Rýsování přímky a úsečky	
poznat a pojmenovat základní tělesa	Krychle, koule, válec	

Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka je založena na osvojení si základů práce s osobním počítačem a vybraným základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, speciálními výukovými a vzdělávacími programy. Jako nadstandardní učivo je možné zařadit práci s webovým prohlížečem a poštovním klientem.

Žáci si osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni a získané dovednosti jsou pro ně výhodou v praktickém životě, především usnadní způsob komunikace.

Vyučovací předmět Informatika je vyučován od 5. až 9. ročníku 1 hodinu týdně, v 10. ročníku 2 hodiny týdně.

Převládající formou realizace výuky Informatiky je vyučovací hodina, která probíhá ve speciálně vybavené odborné učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie

o Učitel především	Informační a komunikační technologie
	Informatika
Kompetence k učení	Vede žáky k získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti. Vede žáky k osvojení základních dovedností a znalostí práce s počítačem. Respektuje individuální schopnosti žáka a možnosti žáka.
Kompetence k řešení problémů	Učí překonávat problémy a nezdary, podporuje žáka ve všech činnostech při výuce i procvičování dovedností. Učí zapojovat více smyslů, rozvoj estetického cítění.
Kompetence komunikativní	Vede žáky k běžnému užívání informačních technologií a dovedností. Využívání potřebných informací. Vede k využívání výpočetní techniky ke komunikaci.
Kompetence sociální a personální	Podporuje rozvoj myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti. Při práci uplatňuje individuální přístup k žákovi a jeho individuálním schopnostem.
Kompetence občanské	Podporuje získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu. Podporuje rozvoj orientace ve společnosti.
Kompetence pracovní	Podporuje dodržování pracovních návyků a pracovních postupů, učí sebehodnocení vlastní práce. Rozvíjí a zdokonaluje orientaci žáka a jemnou motoriku.

Vzdělávací obsah

Oblast	Předmět	Období
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	INFORMATIKA	5. - 6. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
zvládat základní obsluhu počítače - zapnutí a vypnutí, práci s myší	Monitor, klávesnice, myš – základy obsluhy počítače.	
pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynů vyučujícího	Herní a zábavné výukové programy.	
zvládat psaní známých písmen na klávesnici	Textový editor.	
dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky.	

Oblast	Předmět	Období
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	INFORMATIKA	7. - 10. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace	Základní funkce textového a grafického editoru a jejich užívání.	
zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	Výukové a herní programy.	
vyhledávat informace na internetu podle pokynů	Možnosti vyhledávání informací na internetu a jejich využití.	
dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	Základní pravidla bezpečné obsluhy výpočetní techniky.	
zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně SMS zprávy	Mobilní telefon – přijetí hovoru, SMS zprávy.	Podpora samostatnosti při práci.

Nauka o světě

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Nauka o světě je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a jeho svět. Rozvíjí vnímání žáků a jejich základní poznatky o okolním světě, životě společnosti, živé a neživé přírodě.

Vzdělávací obsah předmětu Nauka o světě je členěn do tematických okruhů Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Převládají formou realizace výuky Nauky o světě je vyučovací hodina.

Vyučovací předmět Nauka o světě je vyučován od 1. do 3. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně, ve 4. a 5. ročníku 3 hodiny týdně a v 6. ročníku 4 vyučovací hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel především	Člověk a jeho svět Nauka o světě
Kompetence k učení	Vede žáky k osvojení základních znalostí a dovedností ze všech oblastí.
Kompetence k řešení problémů	Vede žáky k chápání vztahů a souvislostí, k užití získaných znalostí a dovedností v běžných životních situacích.
Kompetence komunikativní	Vede žáky k rozvoji myšlení a vyjadřování, k rozšíření slovní zásoby a její správné užívání při pojmenovávání věcí, dějů a jevů.
Kompetence sociální a personální	Vede žáky k vytvoření pozitivních vztahů k ostatním lidem, pozitivního přístupu k přírodě a svému okolí.
Kompetence občanské	Vede žáky k získání základních pravidel slušného chování, jednání. Podporuje správné reakce v krizových situacích.
Kompetence pracovní	Vede žáky k pozitivnímu přístupu k práci, vytváří správné pracovní návyky. Utváří správné hodnoty, úctu k práci.

Oblast	Předmět	Období
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	NAUKA O SVĚTĚ	I. stupeň 1. – 3. ročník
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
znát název své obce a adresu bydliště	Místo kde žijeme Dům a jeho okolí, orientace v okolí bydliště, adresa	
zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí	Škola, prostředí školy	
poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (dům, třída, škola)	Předměty nejbližšího okolí	
ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	Bezpečnost, základy dopravní výchovy	
znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	Lidé kolem nás Rodina, příbuzenské vztahy	
znát jména spolužáků a svých učitelů	Jména nejbližších osob, spolužáků, kantorů	
mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	Základní pravidla společenského chování	
poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti	Lidské činnosti	
vědět jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	Osobní bezpečí, chování k neznámým lidem	
zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	Lidé a čas Orientace v čase	
znát rozvržení svých denních činností	Rozvržení denních činností	
znát dny v týdnu	Dny v týdnu, týden	
rozlišit roční období podle charakteristických znaků	Charakteristiky ročních období	
popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Rozmanitost přírody Okolní krajina, charakteristické znaky krajiny v ročních obdobích	

poznat nejběžnější druhy domácích zvířat	Domácí zvířata	
pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	Ovoce a zelenina	
popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr)	Počasí	
znát základní zásady pobytu v přírodě	Zásady pobytu v přírodě, ochrana přírody	
dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu	Člověk a zdraví Zásady osobní hygieny, sebeobsluha	
pojmenovat hlavní části lidského těla	Lidské tělo, jeho části	
dokázat upozornit na své zdravotní potíže	Sdělení zdravotních obtíží	
vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	Péče o zdraví	

Oblast	Předmět	Období
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	NAUKA O SVĚTĚ	I. stupeň 4. – 6. ročník
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
popsat cestu do školy podle otázek	Místo kde žijeme Cesta do školy, orientace	
znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	Kulturní a historické zajímavosti v nejbližším okolí, významná místa a instituce	
sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest	Zážitky, poznatky	
dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	Zásady bezpečnosti	
dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády	Lidé kolem nás Mezilidské vztahy, role členů rodiny	
projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	Individuální odlišnosti	
pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	Pracovní činnosti	
rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	Nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy (krádež, šikana, zneužívání, týrání)	
vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	Osobní bezpečí	
reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Chování v krizových situacích, situace hromadného ohrožení (chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla)	
poznat kolik je hodin (celé hodiny)	Lidé a čas Určování času	
rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)	Současnost, minulost, budoucnost	
znát roční období a měsíce	Roční období, měsíce	
porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	Rozdíly ve způsobu života	

seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	Významné historické objekty v regionu, regionální pověsti, tradiční lidové svátky	
poznat rozdíly mezi stromy a keři	Rozmanitosti přírody Stromy a keře	
poznat nejběžnější volně žijící zvířata	Volně žijící zvířata	
rozlišit listnaté a jehličnaté stromy	Listnaté, jehličnaté stromy	
vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí	Ochrana přírody	
znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	Péče o životní prostředí	
uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zvládat základní sebeobsluhu	Člověk a zdraví Hygienické návyky, sebeobsluha	
dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže	Sdělení zdravotních obtíží	
vědět, na koho se obrátit o pomoc	Ochrana sebe a svého těla	
zvládnout ošetření drobného poranění	Ošetření drobných poranění	
uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	Bezpečné chování v silničním provozu	
reagovat přiměřeně na pokyn dospělých při mimořádných událostech	Chování při mimořádných událostech	

Společenská výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Společenská výchova je vytvořen z obsahu vzdělávacích oborů Člověk a společnost. Navazuje na vzdělávací obsah oblasti Člověk a jeho svět. Utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích. Ze vzdělávacího obsahu oboru Člověk a společnost zahrnuje tematické okruhy Historie našeho národa, Člověk ve společnosti, Poznatky o společnosti a Péče o občana, ze vzdělávacího oboru Společenská výchova je převážně realizována formou vyučovací hodiny. Vyučovací předmět Společenská výchova má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 7. až 10. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel především	Člověk a společnost
	Společenská výchova
Kompetence k učení	Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení. Cíleně vytváří situace, v nichž má žák radost z učení.
Kompetence k řešení problémů	Učí žáky, jak některým problémům předcházet. Podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů. Vede žáky k převzetí zodpovědnosti za svá rozhodnutí.
Kompetence komunikativní	Zaměřuje se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v sociálních vztazích – připravuje žáky na zvládnutí komunikace s lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. Podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd.
Kompetence sociální a personální	Upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. Důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.
Kompetence občanské	Nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. Upevňuje v žácích modely chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví či život člověka.
Kompetence pracovní	Kvalitně odvedenou práci žáka vždy pochválí, žádnou práci netrestá – tím vede žáka k pozitivnímu vztahu k práci. Vede žáky k adaptaci na nové či změněné pracovní podmínky.

Vzdělávací obsah

Oblast	Předmět	Období
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	SPOLEČENSKÁ VÝCHOVA	II. stupeň
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
<p>poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí</p> <p>mít základní poznatky z období počátku českého státu</p> <p>vědět o význačných osobnostech našich dějin</p> <p>mít představu o významných historických událostech v naší zemi</p>	<p>Historie našeho národa Pravěk, život v pravěku</p> <p>První státní útvary na našem území</p> <p>Významné osobnosti našich dějin</p> <p>Světové války a jejich důsledky, vznik československého státu, vznik České republiky, vstup ČR do EU</p>	
<p>mít základní informace o rodinném životě a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>respektovat pravidla společenského soužití</p> <p>uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování</p> <p>znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p> <p>vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu</p> <p>tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>	<p>Člověk ve společnosti Rodina, funkce a struktura rodiny, odpovědnost rodičů za výchovu dětí</p> <p>Pravidla společenského chování</p> <p>Mezilidská komunikace</p> <p>Úcta k člověku, rovnoprávně postavení žen a mužů</p> <p>Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin</p> <p>Názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>	
<p>znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele</p> <p>být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů</p> <p>uvědomovat si rizika a důsledky</p>	<p>Poznatky o společnosti Prezident republiky, státní orgány a instituce, státní občanství, státní symboly</p> <p>Lidská práva, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo, týrané a zneužívané dítě, šikana</p> <p>Práva a povinnosti občana. Policie,</p>	

<p>protiprávního jednání</p> <p>být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU</p>	<p>soudy, právní dokumenty občana, druhy a postihy protiprávního jednání, trestná činnost mládeže</p> <p>Evropská integrace, postavení občanů ČR v rámci EU</p>	
<p>dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu</p> <p>rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</p> <p>vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany</p> <p>využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací</p> <p>mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí</p>	<p>Péče o občana Získání potřebných dokladů a informací, žádost o pomoc</p> <p>Nevhodné využívání volného času, ohrožení sociálně patologickými jevy, nebezpečí drog</p> <p>Sociální péče a organizace, které ji zajišťují, pomáhající organizace</p> <p>Využití služeb pomáhajících organizací</p> <p>Dovednosti nezbytné k ochraně osob za mimořádných událostí</p>	

Nauka o přírodě

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Nauka o přírodě vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět – její přírodovědnou část. Výuka je založena na zvládnutí v praxi použitelných dovedností. Žáci si osvojují základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti, jejich význam a praktické užití.

Vyučovací předmět Nauka o přírodě je vyučován od 7. do 10. ročníku s následující týdenní časovou dotací: V 7. ročníku dvě vyučovací hodiny, v 8. a 9. ročníku 3 vyučovací hodiny a v 9. ročníku 4 vyučovací hodiny.

Výuka předmětu Nauka o přírodě je převážně realizována formou vyučovací hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel především	Člověk a příroda Nauka o přírodě
Kompetence k učení	Vede žáky k chápání významu věcí, jevů a dějů, jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí. Cíleně vytváří situace, v nichž má žák radost z učení.
Kompetence k řešení problémů	Učí žáky nebát se problémů – problém není hrozba, ale výzva. Podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit.
Kompetence komunikativní	Vede žáky k osvojování pravidel slušného chování a jednání.
Kompetence sociální a personální	Vede žáky k zájmu o dění v místě bydliště a poznávání nejbližšího okolí. Podporuje vzájemnou spolupráci žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
Kompetence občanské	Vede žáky k upevňování hygienických návyků a zásad zdravého životního stylu. Vede žáky k zodpovědnosti za okolní životní prostředí.
Kompetence pracovní	Kvalitně odvedenou práci žáka vždy pochválí, žádnou práci netrestá – tím vede žáka k pozitivnímu vztahu k práci. Vede žáky k vytváření základních pracovních návyků.

Vzdělávací obsah

Oblast	Předmět	Období
ČLOVĚK A PŘÍRODA	NAUKA O PŘÍRODĚ	7. - 10. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	Základní poznatky z fyziky Pohyby těles, klid a pohyb těles	
rozeznat zdroje tepla	Zdroje tepla, výroba elektrické energie	
rozeznat jednotlivá skupenství	Přeměny skupenství, tání a tuhnutí, teplota varu kapaliny	
rozeznat zdroje zvuku	Zvuk a jeho zdroje, ozvěna, hudební nástroje	
vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	Hluk a jeho vliv na životní prostředí a zdraví člověka	
být informován o zdrojích elektrického proudu	Zdroje elektrického proudu, elektrické spotřebiče v domácnosti	
rozpoznat zdroje světla	Zdroje světla, zrcadla, praktické využití optických přístrojů	
znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	Pravidla bezpečné práce s elektrickými přístroji	
být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	Pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce, měsíční fáze	
rozeznat základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	Základní poznatky z chemie Vlastnosti látek, hustota, rozpustnost	
rozeznat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	Voda v přírodě, pitná a užitková voda, odpadní voda, čistota vody	
vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	Vzduch, kyslík jako složka vzduchu, čistota ovzduší	
vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	Znečištění životního prostředí v ČR a jeho zdroje	
poznat podle etikety chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat získat základní vědomosti	Nebezpečné látky a přípravky, značení a užívání běžných chemikálií Léčiva a návykové látky	

o léčivech a návykových látkách		
získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	Základní poznatky z přírodopisu Dění v naší přírodě během ročních období	
vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	Péče o rostliny a zvířata během roku	
poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	Jedlé a jedovaté houby, první pomoc při otravě houbami	
vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	Hospodářsky důležité rostliny a jejich pěstování	
znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	Poznávání běžných vybraných zástupců rostlin a živočichů	
znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	Les a jeho význam pro člověka	
znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla	
vědět, které činnosti přírodním prostředí pomáhají a které ho poškozují	Činnosti pomáhající životnímu prostředí a činnosti poškozující životní prostředí, chráněné rostliny a zvířata	
dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	Základní pravidla bezpečného chování v přírodě	
vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince		
orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	Základní poznatky ze zeměpisu Mapa, orientace na mapě podle barev	
najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky, její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	Hranice kraje, republiky, sousední státy, státní hranice	
vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	Slovácko a Zlínský kraj na mapě	
orientovat se na mapě města podle významných bodů	Mapa Uherského Hradiště, orientace na této mapě	
vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR,	Základní druhy a způsoby dopravy na Slovensku, v ČR a ve světě	

do zahraničí		
vědět o přírodních zvlátnostech a kulturních zajímavostech svého regionu	Přírodní a kulturní zajímavosti Slovenska	
uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Chování a jednání v přírodě	
adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	Chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom	

Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova je vytvořen ze vzdělávacího oboru Hudební výchova – součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Tato oblast přispívá ke kultivaci osobnosti žáků tím, že jim dává prostor pro uplatnění jejich tvořivých schopností a zprostředkovává jim zážitky prostřednictvím vlastní tvorby a recepce. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se.

Vzdělávací oblast Umění a kultura má významný rehabilitační a relaxační charakter. Pomáhá ke koncentraci pozornosti, k překonávání únavy.

Rytmická cvičení pozitivně ovlivňují i rozvoj řeči žáků.

Vyučovací předmět Hudební výchova je realizován od 1. do 6. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně, od 7. do 10. ročníku 1 hodinu týdně, většinou jako součást ranního vyučovacího bloku.

Výchovné a vzdělávací strategie

o Učitel především	Umění a kultura Hudební výchova
Kompetence k učení	Vede žáky k získávání nových poznatků z oblasti hudební teorie, hudebních stylů a dalších prvků hudebního vzdělání. Rozvíjí schopnosti a soustředění pro poslech a interpretaci.
Kompetence k řešení problémů	Rozvíjí tvořivost, kreativní schopnosti a dovednosti při samostatné produkci. Rozvíjí estetické vnímání prostředí.
Kompetence komunikativní	Rozvíjí vnímání hudební produkce, vnímání celkové nálady skladby a její výpovědní hodnoty. Vede k vyjádření pocitů a nálad hudbou, zpěvem.
Kompetence sociální a personální	Vede žáky k získání sebedůvěry ve vlastní schopnosti. Seznamuje s pravidly kultivovaného vystupování na veřejnosti při veřejných produkcích
Kompetence občanské	Povzbuzuje národní identitu, seznamuje s národní kulturou a charakteristickými znaky .
Kompetence pracovní	Rozvíjí kladný vztah k hudbě a umění. Vytváří potřebné dovednosti pro hudební produkci

Vzdělávací obsah

Oblast	Předmět	Období
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	1. – 3. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	Pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové i sluchové	
užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem	Hra na jednoduché hudební nástroje, Orffův instrumentář, rytmus, hra na tělo	
vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehupební i hudební zvuky	Hlasová, sluchová cvičení, výška, síla, délka tónu	
soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby	Rozpoznávání tempa a rytmu	
naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat	Dechová cvičení, zpěv známých lidových i umělých písní	
reagovat pohybem na hudbu	Pochod podle hudebního doprovodu, pohybové hry s říkadly	

Oblast	Předmět	Období
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	4. – 6. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	Lidové a umělé písně	
rozlišit hudební a nehupební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny krátké x dlouhé, vyšší x nižší	Výška, síla, délka tónu	
správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytimizaci říkadel	Zpěvní hlasy	
soustředit se na poslech jednoduchých skladeb	Tempo, rytmus, nálada skladby, zvuky hudebních nástrojů	
poznat rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách	Pojmenování a užití hudebních nástrojů – Orffův instrumentář	
propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry	Pohybové projev podle hudby - improvizace	

Oblast	Předmět	Období
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	7. - 10. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu	Upevňování správných pěveckých návyků, zřetelná výslovnost, správné dýchání,	
interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnuté umělé a lidové písně	Lidové a umělé písně	
doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	Rytmická cvičení a rytmizace říkadel, hra na tělo, Orffův instrumentář, seznámení s hudebními pojmy: nota, notová osnova, hudební klíč	
soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	Rozpoznání zvuků vybraných hudebních nástrojů Poslech písní a skladeb různých interpretů Muzikoterapie	
zvládnout základní kroky jednoduchého tance	Pohybové dovednosti Improvizovaný pohyb podle hudby Základní taneční kroky jednoduchých tanců	

Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova je vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura – vzdělávacího oboru Výtvarná výchova. Vyučovací předmět Výtvarná výchova přispívá k poznávání prostředků výtvarného jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, estetické citění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti. Výtvarná výchova pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku. Výtvarná výchova je vyučována od 1. do 10. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně, převážnou formou realizace výuky výtvarné výchovy je vyučovací hodina.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel především	Umění a kultura
	Výtvarná výchova
Kompetence k učení	Rozvíjí dovednosti pro výtvarnou realizaci. Seznamuje s výtvarnými technikami i známými výtvarníky Rozvíjí estetické citění a vnímání
Kompetence k řešení problémů	Vede žáky k využití osvojených dovedností pro vlastní výtvarnou realizaci.
Kompetence komunikativní	Seznamuje žáky s dalšími možnostmi komunikace. Podněcuje vyjádření svých pocitů výtvarnými technikami. Vede k rozšíření slovní zásoby a k aktivnímu užívání.
Kompetence sociální a personální	Umožňuje vyjádření vlastní osobnosti. Rozvíjí pozitivní vztah k umění a jeho vnímání
Kompetence občanské	Vede k poznání národnostní kultury, její duchovní hodnoty a vědomí potřeby ji chránit Seznamuje s kulturou jiných národností
Kompetence pracovní	Rozvíjí dovednosti a pozitivní vztah k výtvarným činnostem. Seznamuje se základními pracovními návyky při výtvarných činnostech. Rozvíjí pozitivní vztah k uměleckým aktivitám.

Oblast	Předmět	Období
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	1. – 3. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
<p>zvládnout nezákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu</p> <p>rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních</p> <p>uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech</p>	<p>Rozvoj grafomotoriky</p> <p>Vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i výsledků běžné prezentace</p> <p>Spontánní tvorba</p>	
Oblast	Předmět	Období
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	4. - 6. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
<p>uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu</p> <p>rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě</p> <p>při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</p> <p>vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)</p>	<p>Praktické dovednosti</p> <p>Linie, barvy, tvary</p> <p>Netradiční výtvarné techniky</p> <p>Prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ (pohyb těla, v prostoru, manipulace s objekty, malba a kresba, tradiční i netradiční prostředky a jejich kombinace)</p>	<p>Možno využít prvky arteterapie, malování s hudbou</p>

Oblast	Předmět	Období
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	7. - 10. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
<p>uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby</p> <p>uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy</p> <p>při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ</p> <p>hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele</p>	<p>Praktické dovednosti</p> <p>Rozlišování, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné i umělecké produkce (malba, kresba, objekty, fotografie)</p> <p>Spontánní tvorba</p> <p>Prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ a zkušeností (umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, grafika, tradiční i netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše i prostoru)</p>	

Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.
Tělesná výchova umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.
Vyučovací předmět Tělesná výchova je realizován v 1. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně, ve 2. až 10. ročníku 4 vyučovací hodiny týdně.
Převažující formou výuky tělesné výchovy je vyučovací hodina, případně blok dvou vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel především	Člověk a zdraví Tělesná výchova
Kompetence k učení	Při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. Učí žáky práci s chybou – vede žáky ke zlepšení individuálních výkonů.
Kompetence k řešení problémů	Vede žáky k trpělivosti – ne každý problém je řešitelný rychle. Učí žáky nebát se problémů – problém není hrozba, ale výzva. Podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů.
Kompetence komunikativní	Dbá na dodržování pravidel stanovených pro výuku sportovních her a umožňuje žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
Kompetence sociální a personální	Upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. Ve výuce i při hodnocení žáka zdůrazňuje pozitiva, co žák umí, v čem se zlepšil, jaké jsou jeho silné stránky, případně v čem má rezervy a jak by je mohl odstranit nebo zmírnit.
Kompetence občanské	Vede žáky k aktivnímu postoji k vlastnímu tělesnému zdraví a k zapojení do sportovních aktivit.
Kompetence pracovní	Kvalitně odvedený výkon žáka vždy pochválí. Důsledně vede žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění si svých povinností.

Vzdělávací obsah

Oblast	Předmět	Období
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	1. - 3. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
<p>mít kladný postoj k pohybovým aktivitám</p> <p>dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví, spontánní pohybové činnosti a hry.</p> <p>Hygiena při Tv, osobní hygiena, vhodné oblečení a obuv, bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí.</p>	
<p>mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</p>	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry, průpravná cvičení, základy atletiky a sportovních her, hygiena plavání, turistika a pobyt v přírodě.</p>	
<p>zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</p> <p>reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</p>	<p>Činnosti podporující pohybové učení Organizace při Tv, základní organizační činnosti.</p> <p>Smluvené povely a signály.</p>	

Oblast	Předmět	Období
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	4. - 6. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
<p>zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla</p> <p>podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením</p> <p>zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti</p> <p>uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví Správné držení těla, průpravná a koordinační cvičení.</p> <p>Kompenzační, psychomotorická a jiná zdravotně zaměřená cvičení.</p> <p>Relaxační a dechová cvičení.</p> <p>Hygiena a bezpečnost při tělesné výchově.</p>	

pohybové činnosti		
rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry, průpravná cvičení, základy atletiky a sportovních her, hygiena plavání, turistika a pobyt v přírodě.	
rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích	Činnosti podporující pohybové učení Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her. Zásady sportovního jednání a chování, fair play.	

snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti	a kondiční cvičení s hudbou Atletika – starty, běhy na dráze a v terénu, skok do dálky, hod míčkem Chůze a orientace ve městě a v přírodě Základy zimních sportů a her	
dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách, sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony	Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v Tv, smluvené povely a signály, základní pravidla her a komunikace při hraní her	

Oblast	Předmět	Období
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	7. - 10. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení využívat základní kompenzační a relaxační techniky uplatňovat bezpečné chování v přírodě a silničním provozu znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností Průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová cvičení Prevence a korekce svalových disbalancí, kompenzační a relaxační cvičení, cvičení zaměřená ke správnému držení těla Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí Základní zásady ošetření drobných poranění, okamžité přivolání pomoci	
zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech,	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Sportovní hry s upravenými pravidly (florbal, petanque, krocket) Gymnastika – cvičení s náčiním a na vybraném nářadí, rytmičné	

Zdravotní tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsah vyučovacího předmětu Zdravotní tělesná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Zdravotní tělesná výchova vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a představuje alternativu k Tělesné výchově pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Do Zdravotní tělesné výchovy jsou žáci zařazováni na doporučení lékaře.

Zdravotní tělesná výchova umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.

Vyučovací předmět Zdravotní tělesná výchova je realizován v 1. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně, ve 2. až 10. ročníku 4 vyučovací hodiny týdně.

Převažující formou výuky tělesné výchovy je vyučovací hodina.

Výchovné a vzdělávací strategie

o Učitel především	Člověk a zdraví Zdravotní tělesná výchova
Kompetence k učení	Při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. Učí žáky práci s chybou – vede žáky ke zlepšení individuálních výkonů.
Kompetence k řešení problémů	Vede žáky k trpělivosti – ne každý problém je řešitelný rychle. Učí žáky nebát se problémů – problém není hrozba, ale výzva. Podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů.
Kompetence komunikativní	Dbá na dodržování pravidel stanovených pro výuku sportovních her a umožňuje žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
Kompetence sociální a personální	Upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. Ve výuce i při hodnocení žáka zdůrazňuje pozitiva, co žák umí, v čem se zlepšil, jaké jsou jeho silné stránky, případně v čem má rezervy a jak by je mohl odstranit nebo zmírnit.
Kompetence občanské	Vede žáky k aktivnímu postoji k vlastnímu tělesnému zdraví a k zapojení do sportovních aktivit.
Kompetence pracovní	Kvalitně odvedený výkon žáka vždy pochválí. Důsledně vede žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění si svých povinností.

Vzdělávací obsah

Oblast	Předmět	Období
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	1. – 3. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech	Správné držení těla	
zaujímat správné základní cvičební polohy	Základní cvičební polohy, základní techniky cvičení	
zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení Soubor speciálních cvičení podle druhu oslabení	

Oblast	Předmět	Období
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	4. - 6. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
zvládat základní techniku speciálních cvičení: korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele	Základní techniky speciálních cvičení dle zdravotního oslabení	

Oblast	Předmět	Období
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	7. - 10. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení	Posilování vytrvalosti a odhodlání ke cvičení	
zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení	Soubor speciálních kompenzačních cvičení dle druhu zdravotního oslabení Správná technika cvičení	

Výchova ke zdraví

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví je vytvořen z obsahu vzdělávacích oborů Člověk a zdraví. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Ze vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života a k péči o své zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací a pracovní návyky, rozvíjejí sociální a komunikační dovednosti, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastním ohrožením v různých situacích.

Výchova ke zdraví je převážně realizována formou vyučovací hodiny.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 9. a 10. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel především	Člověk a zdraví
	Výchova ke zdraví
Kompetence k učení	Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení. Cíleně vytváří situace, v nichž má žák radost z učení.
Kompetence k řešení problémů	Vede žáky k trpělivosti, ne každý problém se dá řešit rychle. Učí žáky nebát se problému. Podporuje týmovou spolupráci při řešení problému.
Kompetence komunikativní	Zaměřuje se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v sociálních vztazích – připravuje žáky na zvládnutí komunikace s lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
Kompetence sociální a personální	Upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. Ve výuce i při hodnocení žáka zdůrazňuje pozitiva, co žák umí, v čem se zlepšil, jaké jsou jeho silné stránky.
Kompetence občanské	Nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. Upevňuje v žácích modely chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví či život člověka.
Kompetence pracovní	Vytváření pozitivního klimatu, pocit důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty. Kvalitně odvedenou práci žáka vždy pochválí, žádnou práci netrestá – tím vede žáka k pozitivnímu vztahu k práci.

Vzdělávací obsah

Oblast	Předmět	Období
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	II. stupeň
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
vědět o významu kamarádství, přátelství, partnerského vztahu	Vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	
vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	Vztahy a soužití v prostředí rodiny, školy, vrstevnické skupiny	
seznámit se s průběhem vývoje lidského jedince	Ontogeneze, vývoj jedince od početí až po stáří, tělesné změny	
chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	Sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování, antikoncepce, těhotenství	
znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy	Výchova ke zdravému životnímu stylu, výživa a zdraví, zásady správného stravování, vliv životních podmínek a způsob stravování na zdraví, specifické druhy výživy	
vědět o významu a důležitosti hygienických návyků, pohybu a odpočinku	Tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, režim dne, relaxace	
získat základní vědomosti o přenosných i nepřenositelných nemocech	Ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronické onemocnění	
seznámit se základními zásadami první pomoci při úrazech	Chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů, úrazy v domácnosti, při sportu, rizikové chování v dopravě	
respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže	Civilizační choroby, zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče	
uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	Skryté formy individuálního násilí a zneužívání, sexuální zneužívání, kriminalita, šikana, agrese,	

uplatňovat způsoby bezpečného chování ve styku s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc	rasismus, vandalismus a jiné Bezpečné chování, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, schopnost vyjádřit své potřeby a zájmy, řešit problémy a konflikty, adekvátně reagovat na neúspěch, komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti
zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	Odmítavé chování vůči všem formám brutality a násilí
vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví	Závislost na návykových látkách a jiné závislostní chování. Souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví
použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci	Důležitá telefonní čísla v případě nouze
řídít se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	Ochrana člověka za mimořádných událostí

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka v této vzdělávací oblasti je jednou ze stěžejních částí ve vzdělávání žáků s mentálním postižením. Tato oblast zahrnuje široké spektrum pracovních činností, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Systematicky ovlivňuje a cíleně se zaměřuje na rozvoj motorických schopností, manuálních dovedností a návyků a tím přispívá k jeho přípravě na co nejsamostatnější zapojení do každodenního života, přípravu na vykonávání jednoduchých pracovních činností.

Vzdělávací oblast je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od prvního do desátého ročníku. Vyučovací předmět Pracovní výchova má následující časovou dotaci:

1. až 6. ročník 4 hodiny týdně, 7. až 10. ročník 7 hodin týdně. V 9. a 10. ročníku lze podle možností a schopností žáků zařadit předprofesní přípravu.

Obsah vzdělávací oblasti je rozdělen na tématické okruhy:

1. Sebeobsluha
2. Práce s drobným materiálem
3. Práce montážní a demontážní
4. Pěstitelské práce
5. Práce v domácnosti
6. Práce s technickými materiály (na druhém stupni)

Ve všech tématických okruzích se žáci seznamují s konkrétními jednoduchými pracovními činnostmi a žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel především	Člověk a svět práce
	Pracovní výchova
Kompetence k učení	Respektuje zdravotní stav žáka a jeho možnosti. Vede žáky ke zvládnutí úkolů souvisejících se sebeobsluhou. Rozvíjí u žáků motoriku a základní manuální zručnosti, vytváří u žáků pracovní dovednosti a návyky.
Kompetence k řešení problémů	Učí žáky překonávat obtíže při práci a vede je k dokončování pracovních úkolů.
Kompetence komunikativní	Při práci jde především o porozumění zadaných jednoduchých postupů práce.
Kompetence sociální a personální	Podporuje skupinovou výuku a rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů, učí odpovědnosti za své i společné výsledky práce. Rozvíjí samostatnost a koncentraci pozornosti.
Kompetence občanské	Vede žáky k poznávání pracovních činností, které podporují zájmy žáků a které napomáhají využití volného času žáků.
Kompetence pracovní	Vede k osvojení dovedností s předměty denní potřeby, pomůckami a drobným nářadím, využití různých materiálů. Vede žáky k důslednému dodržování bezpečnostních pravidel a hygieny při práci.

Vzdělávací obsah

Oblast	Předmět	Období
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ VÝCHOVA	1. - 3. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
<p>zvládat základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti</p> <p>zvládat oblékání a svlékání oděvu, jeho skládání a uložení, obouvání</p> <p>udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí</p>	<p>Sebeobsluha Základní hygienické návyky, osobní hygiena.</p> <p>Zacházení s oděvem: oblékání, svlékání, skládání oděvu, obouvání.</p> <p>Uklízení a ukládání osobních věcí.</p>	
<p>třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, barev a podle tvaru</p> <p>zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami</p> <p>vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>pracovat podle slovního návodu</p>	<p>Práce s drobným materiálem Různé drobné materiály a jejich třídění.</p> <p>Pracovní pomůcky a nástroje, jejich funkce a využití.</p> <p>Jednoduché pracovní operace a postupy.</p> <p>Slovní návody k jednoduchým pracovním postupům.</p>	
<p>zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<p>Práce montážní a demontážní Sestavování jednoduchých modelů ze stavebnice.</p>	
<p>provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>pečovat o nenáročné rostliny v bytě a na zahradě</p> <p>používat lehké zahradní náčiní</p>	<p>Pěstitelské práce Okolní příroda v průběhu roku.</p> <p>Základní péče o rostliny ve třídě a na zahradě – zalévání, odstraňování plevelů.</p> <p>Užití lehkého zahradního náčiní.</p>	
<p>vhodně se chovat při stolování</p>	<p>Práce v domácnosti Chování při stolování.</p>	

připravit jednoduchý pokrm	Příprava jednoduchého pokrmu.	
upravit stůl pro jednoduché stolování	Jednoduchá úprava stolu.	
orientovat se v základním vybavení kuchyně	Základní vybavení kuchyně.	
zvládat drobné úklidové práce	Drobný úklid v kuchyni a po stolování.	

Oblast	Předmět	Období
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ VÝCHOVA	4. - 6. ROČNÍK
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
<p>pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci</p> <p>zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi</p> <p>dodržovat zásady účelného oblékání</p>	<p>Sebeobsluha Péče o osobní věci, osobní hygiena, ukládání a uklízení osobních věcí.</p> <p>Běžná údržba oděvu a obuvi, ukládání, čištění.</p> <p>Oblékání přiměřené počasí a příležitosti.</p>	
<p>pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů</p> <p>využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic</p> <p>volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce</p>	<p>Práce s drobným materiálem Jednoduché pracovní operace a postupy a jejich užití při práci s různými drobnými materiály.</p> <p>Rozvoj fantazie, užití některých technik lidové tradice.</p> <p>Užití vhodných pomůcek, nástrojů a náčiní při práci s různými materiály.</p> <p>Pořádek na pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti při práci.</p>	
<p>provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>pracovat podle slovního návodu, předlohy</p> <p>spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty</p>	<p>Práce montážní a demontážní Jednoduchá montáž a demontáž stavebnice.</p> <p>Práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy.</p> <p>Spojování a rozpojování předmětů.</p>	

udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	Pořádek na pracovním místě, zásady bezpečnosti a hygieny při práci.	
znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě	Pěstitelské práce Základní podmínky pro pěstování vybraných rostlin. Pěstování pokojových i venkovních rostlin. Zahradní pomůcky, nástroje a náčiní a jejich vhodné užití. Základní informace o léčivkách i jedovatých rostlinách. Zásady hygieny a bezpečnosti práce s rostlinami.	
znát základní vybavení kuchyně připravit jednoduché pohoštění uplatňovat zásady správné výživy dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	Práce v domácnosti Základní vybavení kuchyně. Příprava jednoduchého pohoštění. Pravidla správné výživy. Pravidla správného stolování a společenského chování při stolování. Práce s drobným kuchyňským náčiním. Drobné úklidové práce. Utírání prachu, mytí nádobí, mytí podlahy, vysávání prachu. Bezpečnost při zacházení s kuchyňskými pomůckami.	

Oblast	Předmět	Období
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ VÝCHOVA	II. stupeň
Očekávané výstupy – žák by měl	Učivo	Poznámky
získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	Práce s technickými materiály Základní nástroje a pracovní postupy.	

rozlišovat různé druhy materiálů zvolit vhodný pracovní postup při zpracování daného materiálu orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech vybrat a správně používat pracovní nástroje a pomůcky dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s nástroji a nářadím	Dřevo, kov a plasty – materiály a jejich využití v praxi. Pracovní postupy při zpracování dřeva, kovu a plastů. Jednoduché pracovní postupy a návody. Správné použití pracovních nástrojů a pomůcek. Zásady bezpečnosti a hygieny při práci s nástroji a nářadím.	
sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi provádět údržbu jednoduchých předmětů dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	Práce montážní a demontážní Sestavení jednoduchého modelu podle návodu či plánu. Montáž a demontáž při práci se stavebnicemi. Údržba jednoduchých předmětů. Zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy.	
volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě znát hlavní zásady pěstování zeleniny používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě znát běžné druhy ovoce seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásadách bezpečného	Pěstitelské práce Základní podmínky pro pěstování, základní zpracování půdy. Pěstování vybraných okrasných květin v interiéru, aranžování a jednoduchá vazba květin. Zelenina – osivo, sadba, výpěstky, pěstování vybraných druhů zeleniny, skladování, konzervování. Pracovní pomůcky při práci na zahradě. Druhy ovoce, způsob pěstování ovoce, skladování a konzervování. Léčivé rostliny, kořeni, jedovaté rostliny a jejich nebezpečí. Chov zvířat v domácnosti, hygiena a bezpečnost chovu.	

<p>kontaktní se zvířaty</p> <p>dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě</p>	<p>Zásady hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě.</p>	
<p>zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti</p> <p>používat vhodné prostředky při práci v domácnosti</p> <p>používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče</p> <p>připravit pokrmy podle daných postupů a v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu</p> <p>dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky</p>	<p>Práce v domácnosti Údržba a úklid domácnosti, úklidové prostředky a postupy, bezpečnost při zacházení s čisticími prostředky.</p> <p>Prostředky pro práci v domácnosti a vhodná volba při jejich užití.</p> <p>Základní vybavení kuchyně, bezpečná obsluha kuchyňských elektrospotřebičů.</p> <p>Příprava pokrmů, úprava pokrmů za studena, základní tepelné úpravy pokrmů, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, zásady zdravé výživy.</p> <p>Pravidla stolování a obsluhy u stolu.</p> <p>Základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a dalšími prostředky.</p>	<p>Příprava oslavy</p>

Díl II

Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Jedná se o žáky, kteří mají velmi závažné mentální postižení většinou kombinované s poruchou motoriky, komunikačních schopností a dalších závažných omezení. Proto jsou vzdělávání na základě speciálně upraveného vzdělávacího programu.

Výchovně vzdělávací proces probíhá ve speciálně upravených podmínkách a za speciálně pedagogického vedení.

Obsahem výchovně vzdělávací práce je především oblast sebeobsluhy, hygieny, stravování, rozvoj smyslů a osvojování některých elementárních vědomostí, dovedností a návyků.

V komunikaci se často využívají alternativní a augmentativní systémy, provádí se rehabilitační tělesná výchova a různé formy terapie.

Pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením je charakteristická individuální výuka.

Výuka může probíhat v tématických blocích, kdy se úkoly jednotlivých předmětů mohou vzájemně doplňovat a prolínat. Režim dne je rozdělen na pravidelné střídání výuky, odpočinku a hry.

Pro každého žáka je vypracován individuální vzdělávací plán.

Prostorové a materiální vybavení

Třída a místnost pro relaxaci (snoezelen), vhodný nábytek, kompenzační pomůcky potřebné pro rozvíjení hybností žáků.

Cíle vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem:

- Vést žáky k co nejvyšší míře soběstačnosti (hygienické návyky, sebeobsluha).
- Rozvíjet u žáků komunikační dovednosti – využívání alternativní a augmentativní komunikace, rozvíjet slovní zásobu dle tématických okruhů či slovních druhů podle analogie slovní stavby.
- Rozvíjet motoriku a pohyblivost žáků.
- Rozvíjet poznávací procesy – paměť, pozornost apod.
- Podporovat a rozvíjet estetické cítění a zájmy.
- Vést žáky k utváření pozitivních vztahů ke spolužákům i ostatním lidem.
- Vést žáky k plnění jednoduchých úkonů.

3.4. Výchovné a vzdělávací strategie ve vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Kompetence k učení	Učitel
Žák na konci základního vzdělávání: Rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat.	Pracovní tempo individuálně přizpůsobuje schopnostem a dovednostem žáka.
Poznává a rozlišuje základní piktogramy.	Respektuje individuální tempo, možnosti žáka a dobu soustředění pozornosti. Vhodným výběrem a střídáním činností motivuje k učení a k dokončení úkolu.
Poznává tiskací písmena.	Vhodným výběrem a střídáním činností motivuje k učení a k dokončení úkolu.
Napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti.	Rozvíjí smyslové vnímání a osobní ukázkou procvičuje napodobování daného pohybu.
Používá učební pomůcky.	Správnou vzdělávací formou a pracovním tempem zajišťuje individuální přístup k žákovi.

Kompetence k řešení problémů	Učitel
Žák na konci základního vzdělávání: Řeší známé situace na základě nápodoby či opakování.	Při neúspěchu žáky motivuje k další práci, učí je vyrovnávat se s nezdarem.
Chápe a plní jednoduché příkazy.	Rozvíjením slovní zásoby (verbální i neverbální), opakováním a názornou ukázkou upevňuje vnímání žáků, což vede k plnění daného jednoduchého příkazu.
Orientuje se v okolním prostředí.	Při vyskytnutí problému jsme žákovi nablízku, vytváří pocit jistoty a sebedůvěry.
Orientuje se v časovém režimu dne.	Modelovými situacemi vytváří pro žáky bezpečné klima a pravidelný režim dne.
Překonává pocity strachu.	Dbá na pocit bezpečí.

Kompetence komunikativní	Učitel
<p>Žák na konci základního vzdělávání:</p> <p>Poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo nonverbálními formami komunikace.</p>	Podporuje přátelské vztahy ve třídě, mezi třídami, mezi jednotlivými žáky.
Reaguje na své jméno.	Vytváří příjemné prostředí ke komunikaci mezi žákem a učitelem a mezi žáky vzájemně.
Reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas nebo nesouhlas.	Využívá všechny formy alternativní a augmentativní komunikace. Pozorně sleduje projevy libosti a nelibosti.
Vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky.	Využívá všechny formy alternativní a augmentativní komunikace, neustálým opakováním rozvíjí slovní zásobu a trénuje plnění zadaných úkolů
Dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem.	Podporuje žáky v komunikaci odpovídající jejich schopnostem a možnostem

Kompetence sociální a personální	Učitel
<p>Žák na konci základního vzdělávání:</p> <p>Uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím těla.</p>	Didaktickými hrami stimuluje u žáků vnímání částí svého těla.
Zná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí.	Názornými ukázkami, pomocí obrázků, fotografií, podněcuje ke znalosti svých blízkých.
Rozlišuje osoby různého pohlaví (chlapec – dívka, muž – žena).	Učí žáky pracovat v kolektivu, respektovat druhého, vede ke vzájemné pomoci a spolupráci. Rozvíjí kamarádské vztahy.
Navazuje kontakt a adekvátně se dorozumí s okolím.	Prostřednictvím modelových situací připravuje žáky na zvládnání základních životních situací a pravidel společenského života.
Spolupracuje se svými učiteli a spolužáky	Podporuje vzájemnou spolupráci žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
Chová se zdrženlivě k neznámým osobám.	Praktickým nácvikem vytváří modelové situace.

Kompetence pracovní	Učitel
<p>Žák na konci základního vzdělávání:</p> <p>Zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny.</p>	Modelovými situacemi, didaktickými hrami, upozorňováním procvičuje hygienická pravidla.
Pozná a používá předměty denní potřeby.	Osobním příkladem, konkrétní činností, obrázky seznamuje žáky s předměty denní potřeby.
Rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje.	Nabízí různé alternativní činnosti, kterými zvyšujeme dovednosti a znalosti žáka.
Podílí se na jednoduchých praktických činnostech.	Osobním příkladem konkrétní činností nacvičujeme jednoduché pracovní činnosti.

4. UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předměty
Člověk a komunikace	Rozumová výchova	Rozumová výchova
	Řečová výchova	Řečová výchova
Člověk a jeho svět	Smyslová výchova	Smyslová výchova
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Pohybová výchova	Pohybová výchova
	Rehabilitační tělesná výchova	Rehabilitační tělesná výchova
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	Pracovní výchova

Předmět	Ročník									
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Rozumová výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Smyslová výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pohybová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Rehabilitační tělesná výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Pracovní výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Disponibilní dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celková povinná časová dotace v ročníku	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21

Celková povinná časová dotace 210

Poznámky k učebnímu plánu:

Učební plán splňuje celkovou povinnou časovou dotaci stanovenou rámcovým učebním plánem i minimální časovou dotaci pro jednotlivé vzdělávací oblasti.

Učební osnovy jednotlivých předmětů jsou členěny na dvě období.

V 1. období - 1. - 6. ročník - se zaměřujeme na získávání nových poznatků a seznámení se všemi tématy v jednotlivých předmětech.

Ve 2. období - 7. – 10. ročník upevňujeme, procvičujeme a prohlubujeme znalosti, které žáci získali v 1. období.

Výuka probíhá buď individuální formou nebo kolektivně. Vzhledem k tomu, že se některé úkoly jednotlivých předmětů prolínají, lze tyto předměty sloučit do tematických bloků.

Disponibilní časová dotace je využita na zvýšení časové dotace těch předmětů, které podporují rozvoj žáků podle individuálních vzdělávacích potřeb.

Výuka probíhá dle možností umístění jednotlivých tříd (detašované pracoviště), s tím, že každé pracoviště má třídu na výuku a místnost k provádění individuální práce a terapie.

5. Učební osnovy

Učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů jsou v této kapitole řazeny podle oblastí uvedených v rámcovém učebním plánu v RVP pro základní vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.

Rozumová výchova
 Řečová výchova
 Smyslová výchova
 Hudební výchova
 Výtvarná výchova
 Pohybová výchova
 Rehabilitační tělesná výchova
 Pracovní výchova

Předpokládané výstupy i učivo jsou distribuovány do delších časových úseků, což umožňuje pedagogům přistupovat ke vzdělávání žáků individuálně a vytvářet pro ně individuální vzdělávací program odpovídající jejich kombinovanému postižení.

ROZUMOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět rozumová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Převažující formou realizace výuky rozumové výchovy je výuka v bloku. Umožňuje žákům najít a rozvíjet vhodnou formu poznávacích schopností a komunikačních dovedností, myšlení, pozornosti, paměti, rozvíjení grafických dovedností a vytváření početních představ. Jsou využívány různé druhy augmentativní a alternativní komunikace, které vedou k osvojení dovedností a dorozumívání se s okolím.

Rozumová výchova je rozdělena na tyto tématické okruhy:

- rozvíjení poznávacích schopností
- rozvíjení logického myšlení a paměti
- rozvíjení grafických schopností

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení rozumových schopností na optimální možnou úroveň
- uplatňuje základní hygienické a sebeobslužných dovedností a rozvíjení samostatnosti při každodenních činnostech
- osvojení základů orientace
- rozvíjení poznávacích schopností
- osvojení základů psaní hůlkovým písmem a čtení dle individuálních schopností žáka

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně viz. kapitola hodnocení.

Ročník	I.	II.	II.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Týdenní časová dotace	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Forma: Jelikož rozumové schopnosti žáků „rehabilitační třídy“ jsou na velmi nízké úrovni, musíme při zprostředkování učiva použít jednoduché formy práce, které žákům danou problematiku přiblíží. Na názorné ukázce, vytvářením modelových situací a pomocí loutek rozvíjíme poznávací schopnosti žáků. Využíváme pohádky, říkadla, obrázky, fotografie, předměty denní potřeby především pro rozvoj paměti a komunikačních dovedností. K rozvíjení dalších schopností žáka používáme především názorné pomůcky, obrázkový materiál, CD přehrávač, PC (výukové programy).

Výchovné a vzdělávací strategie

	Člověk a komunikace
	Rozumová výchova
Kompetence k učení	Pracovní tempo individuálně přizpůsobujeme schopnostem a dovednostem žáka, respektujeme učební styl žáka. Vzdělávací cestou postupujeme po malých krocích, úkoly opakujeme obměněnou činností. Postupy a dovednosti žáka aplikujeme v praktickém životě. Snažíme se u všech žáků najít kladné stránky a motivujeme je podle individuálních potřeb. Žák je schopen individuálním tempem přijímat nové poznatky a aplikovat je v praktickém životě.
Kompetence k řešení problémů	Při neúspěchu žáky motivujeme k další práci, učíme je vyrovnávat se s nezdarem. Žák je schopen přenést se přes počáteční neúspěchy při práci ve škole a nadále spolupracovat. Procvičováním vnímání různých podnětů nacvičujeme chápání a plnění jednoduchých pokynů. Žák reaguje na učitelovy požadavky.
Kompetence komunikativní	Respektujeme osobnost žáka a podporujeme jeho schopnost vyjádřit své přání a pocity některou z forem alternativní a augmentativní komunikace dle individuálních schopností žáka. Podporujeme přátelské vztahy ve třídě, mezi třídami, mezi jednotlivými žáky. Žák je schopen verbálně či neverbálně vyjádřit svůj pocit a aktuální potřebu, má snahu dorozumět se svým okolím.
Kompetence sociální a personální	Prostřednictvím modelových situací připravujeme žáky na zvládnutí základních životních situací a pravidel společenského života. Žák má snahu chovat se dle pravidel slušného chování. Upevňujeme a rozšiřujeme poznávání osob z blízkého okolí. Žák verbálním či neverbálním způsobem identifikuje osoby ze svého blízkého okolí.
Kompetence pracovní	Vytváříme při výuce podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Žák manipuluje s různými předměty. Formou hry seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti při práci, motivujeme a procvičujeme hygienická pravidla. Žák má snahu uplatňovat hygienické návyky.

Rozvíjení poznávacích schopností

Očekávaný výstup - žák by měl

pojmenovat části svého těla případně na ně ukázat

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Uvědomování si svého těla pomocí terapie bazální stimulace. Hlasový a oční kontakt, psychomotorické hry. Poznávání základních částí vlastního těla. Polohování v kulčikovém bazénu, na válci, uvědomování si vlastního těla. Pojmenování a ukazování částí těla, psychomotorické hry.	Viz.metodika - bazální stimulace - kojenecké masáže - technika Wilbarger brushing - zrakové stimulace - canisterapie - míčkování
7.–10. ročník	Ukazování a pojmenovávání svého těla dle možností žáka verbální i nonverbální formou. Péče o vlastní tělo, zdraví, nemoc. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- práce na interaktivní tabuli - orofaciální masáže - snoezelen - jemné a hrubé motoriky - PAS

Očekávaný výstup - žák by měl

reagovat na oslovení jménem, znát své jméno

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Cvičení očního kontaktu, rozvíjení zrakového a sluchového vnímání. Adekvátní pozdravy žáků. Vlastní osoba, reakce na oslovení vlastním jménem (znát vlastní jméno).	Viz.metodika - bazální stimulace - kojenecké masáže - technika Wilbarger Brushing
7. - 10.	Práce s PC s dotykovou obrazovkou, interaktivní tabulí. Využití piktogramů a fotografií. Používání vlastního jména, didaktické kolektivní hry. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- zrakové stimulace - canisterapie - míčkování - práce na interaktivní tabuli - orofaciální masáže - snoezelen - jemné a hrubé motoriky - PAS - muzikoterapie

Očekávaný výstup - žák by měl

znát členy své rodiny

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Naše rodina – máma, táta, sourozenci...jejich jména. Vztahy mezi lidmi, rodina, sociální role rodiny. Širší rodina, děda, bába, strýc, teta.... Pojmenování rodinných příslušníků.	Viz.metodika - bazální stimulace - kojenecké masáže - technika Wilbarger
7. - 10. ročník	Využití piktogramů a fotografií. Didaktické kolektivní hry a činnosti. Znalost jmen osob v nejbližším okolí, rodiče, sourozenci. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	Brushing - zrakové stimulace - canisterapie - míčkování - práce na interaktivní tabuli - orofaciální masáže - snoezelen - jemné a hrubé motoriky - PAS - muzikoterapie

Očekávaný výstup - žák by měl

poznat své spolužáky i učitele i spolužáky, podle schopností je oslovovat

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Reakce na učitele, vychovatele, spolužáky. Rozlišení hlasu svého učitele a spolužáků Vztahy mezi spolužáky. Jména učitele, vychovatele, spolužáků, rozlišení chlapec – dívka.	Viz.metodika - bazální stimulace - kojenecké masáže - technika Wilbarger brushing
7.–10. ročník	Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období. Základy společenského chování, pozdrav, žádost, poděkování. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- zrakové stimulace - canisterapie - míčkování - práce na interaktivní tabuli - orofaciální masáže - snoezelen - jemné a hrubé motoriky - PAS - muzikoterapie

Očekávaný výstup - žák by měl
vnímat různé podněty a reagovat na ně

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Zaměření pozornosti na podnět, nácik očního kontaktu. Vnímání různých podnětů (sluch, hmat, zrak), psychomotorické hry.	Viz.metodika - bazální stimulace - kojenecké masáže - technika Wilbarger brushing
7.–10. ročník	Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- zrakové stimulace - canisterapie - míčkování - práce na interaktivní tabuli - orofaciální masáže - snoezelen - jemné a hrubé motoriky - PAS - muzikoterapie

Očekávaný výstup - žák by měl
orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu, vnímat prostor

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Seznámení s prostředím třídy, školy, spolužáky. Orientace ve třídě, vnímání prostoru. Orientace v okolí školní budovy. Časová orientace, denní doba – ráno, poledne, večer.	Viz.metodika - bazální stimulace - kojenecké masáže - technika Wilbarger Brushing
7.–10. ročník	Pozorování změn v přírodě, změny ročních období. Pojmenování, určení ročního období, symboly počasí. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- zrakové stimulace - canisterapie - míčkování - práce na interaktivní tabuli - orofaciální masáže - snoezelen - jemné a hrubé motoriky - PAS - muzikoterapie

Očekávaný výstup - žák by měl
poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Poznávání, používání a pojmenování předmětů denní potřeby a školních pomůcek. Vytváření hygienických a stravovacích návyků. Upevňování hygienických a stravovacích návyků, používání předmětů denní potřeby v praxi. Sociální čtení, používání běžných symbolů a piktogramů.	Viz.metodika - bazální stimulace - kojenecké masáže - technika Wilbarger Brushing - zrakové stimulace - canisterapie
7.–10. ročník	Péče o vlastní tělo, zdraví, nemoc. Uplatňování hygienických a stravovacích návyků. Poznávání běžně používaných symbolů. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků.	- míčkování - práce na interaktivní tabuli - orofaciální masáže - snoezelen - jemné a hrubé motoriky - PAS - muzikoterapie

Očekávaný výstup - žák by měl
poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Poznávání, používání a pojmenování předmětů denní potřeby a školních pomůcek. Vytváření hygienických a stravovacích návyků. Upevňování hygienických a stravovacích návyků, používání předmětů denní potřeby v praxi. Sociální čtení, používání běžných symbolů a piktogramů. Sebeobsluha a upevňování naučených činností.	Viz.metodika - bazální stimulace - kojenecké masáže - technika Wilbarger Brushing - zrakové stimulace - canisterapie
7.–10. ročník	Péče o vlastní tělo, zdraví, nemoc. Uplatňování hygienických a stravovacích návyků. Poznávání běžně používaných symbolů. Sociální počty, poznávání hodnoty peněz. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- míčkování - práce na interaktivní tabuli - orofaciální masáže - snoezelen - jemné a hrubé motoriky - PAS - muzikoterapie

Očekávaný výstup - žák by měl

vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a potřeby

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Vnímání a upozornění na životní potřeby. Sdělení momentálních pocitů, verbálně i neverbálně. Podle vlastních možností a schopností dokázat vyjádřit svůj momentální stav.	Viz.metodika - bazální stimulace - zrakové stimulace - PAS
7.–10. ročník	Samostatně upozornit na zdravotní potíže. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	

Očekávaný výstup - žák by měl

řadit obrázky podle daných kritérií

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Navázání očního kontaktu na daný předmět či obrázek. Udržení očního kontaktu na daný podnět. Třídění a řazení předmětů podle daných kritérií (barva, tvar, velikost). Poznávání různých lidských činností – práce, hra, zábava.	Viz.metodika - bazální stimulace - kojenecké masáže - technika Wilbarger Brushing - zrakové stimulace
7.–10. ročník	Poznávání, určení, pojmenování předmětu podle obrázku, modelu, skutečnosti a rozlišení stejných prvků (ovoce, zelenina, pečivo.....). Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- míčkování - práce na interaktivní tabuli - snoezelen - jemné a hrubé motoriky - PAS - muzikoterapie

Rozvíjení logického myšlení a paměti

Očekávaný výstup - žák by měl

koncentrovat se na určitou činnost

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Udržení očního kontaktu na podnět. Krátkodobé koncentrování na určitou činnost (dle individuálních schopností). Manipulační činnosti doprovázené pojmenováním a posunky.	Viz.metodika - bazální stimulace - kojenecké masáže - technika Wilbarger brushing
7.–10. ročník	Koncentrace pozornosti na určitý podnět v rámci svých možností. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- zrakové stimulace - canisterapie - míčkování - interaktivní tabule - orofaciální masáže - snoezelen - jemné a hrubé motoriky - PAS - muzikoterapie

Očekávaný výstup - žák by měl

rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Zaměření a zafixování očního kontaktu na daný předmět. Rozlišování dvou tvarů (velikost, barva). Třídění předmětů a obrázků podle tvaru, manipulační činnosti, porovnávání a rozlišování předmětů podle různých znaků.	Viz.metodika - bazální stimulace - kojenecké masáže - technika Wilbarger brushing
7.–10. ročník	Třídění obrázků a předmětů podle velikosti. Rozlišování dvojic obrázků, zobecňování (ovoce = jablko, hruška, konkretizace jablko, hruška = ovoce). Porovnávání a rozlišování předmětů podle různých znaků. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- zrakové stimulace - canisterapie - míčkování - práce na inter.tabuli - orofaciální masáže - snoezelen - jemné a hrubé motoriky - PAS - muzikoterapie

Očekávaný výstup - žák by měl

zvládnout složení dějových obrázků

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Seznámení s režimem dne. Upevňování poznatků, časové souvislosti ráno, poledne, večer. Orientace v čase – denní doby, činnosti v určitou denní dobu.	Viz.metodika - bazální stimulace - zrakové stimulace - canisterapie - míčkování
7.–10. ročník	Rozlišování ročních období. Rozlišování pojmů včera, dnes, zítra. Upevňování získaných znalostí a dovedností.	- práce na interaktivní tabuli - snoezelen - jemné a hrubé motoriky - PAS - muzikoterapie

Očekávaný výstup - žák by měl

orientovat se na stránce, na řádku

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Vytváření čtecích dovedností, zaměření obrázku (kniha, časopis). Orientace na stránce, na řádku (dle individuálních schopností). Rozlišování piktogramů, básničky, říkadla. Nácvik čtení globální metodou, sociální čtení.	Viz.metodika - bazální stimulace - zrakové stimulace - canisterapie - míčkování
7.–10. ročník	Upevňování znalostí piktogramů . Cvičení paměti, jednoduché básničky a říkanky. Upevňování získaných znalostí a dovedností.	- práce na interaktivní tabuli - jemné a hrubé motoriky - PAS - muzikoterapie

Očekávaný výstup - žák by měl
číst vybraná písmena a krátká slova

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Rozvíjení zrakového, sluchového a hmatového vnímání. Poznávání tvarů tiskacích písmen A, I. Cvičení paměti, jednoduché slovo (zapamatovat si dle individuálních schopností žáka). Poznávání piktogramů, globální čtení.	Viz.metodika - bazální stimulace - zrakové stimulace - canisterapie - míčkování
7.–10. ročník	Sociální a globální čtení, krátké texty, říkanky. Upevňování dosažených vědomostí z minulého období.	- práce na interaktivní tabuli - jemné a hrubé motoriky - PAS - muzikoterapie

Očekávaný výstup - žák by měl
opakovat slova a krátké říkanky, reprodukovat krátký text, vyprávět podle obrázku

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Reakce na hlas, udržení očního kontaktu. Nácvik krátké říkanky, básničky. Vyprávění pomocí obrázku (piktogramy). Poslech krátkého čteného textu, jeho reprodukce.	Viz.metodika - bazální stimulace - zrakové stimulace - canisterapie - míčkování
7.–10. ročník	Reprodukovat s pomocí krátký čtený text, říkanku, básničku. Upevňování dosažených vědomostí z minulého období.	- práce na interaktivní tabuli - jemné a hrubé motoriky - PAS - muzikoterapie

Očekávaný výstup - žák by měl
přiřazovat číslce počtu prvků

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Osvojit si základní kvantitativní vztahy, vytváření představ o množství (nic, mnoho, málo, hodně....) Rozlišování velikostí a tvarů předmětů, dvojic obrázků (malý, velký, krátký, dlouhý....). Vytváření matematických představ. Odpočítávání číselné řady (dle individuálních schopností).	Viz.metodika - bazální stimulace - zrakové stimulace - canisterapie - míčkování - interaktivní tabule
7.–10. ročník	Poznávání čísel 1 – 5, posloupnost čísel, porovnávání a přiřazování čísl k danému počtu. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- jemné a hrubé motoriky - PAS - muzikoterapie

Rozvíjení grafických schopností

Očekávaný výstup - žák by měl
uchopit a podržet podaný předmět

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Rozvíjení jemné motoriky prstů, cvičení dlaní, stimulace úchopu. Nácvik uchopování předmětu.	Viz.metodika - bazální stimulace - zrakové stimulace
7.–10. ročník	Uchopování a podání předmětu. Uvolňování spasmu ruky. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností z minulého období.	- canisterapie - míčkování - jemné a hrubé motoriky - muzikoterapie - technika Wilbarger Brushing - PAS

Očekávaný výstup - žák by měl
uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Uvolňovací cvičení ruky a prstů, uvolňování spasmu ruky. Spontánní malba (prstem, houbou, štětcem, fixy). Manipulační činnosti s předměty, nácvik úchopu psací potřeby.	Viz.metodika - bazální stimulace - zrakové stimulace - canisterapie - míčkování
7.–10. ročník	Uchopit a podržet podaný předmět a schopnost s ním manipulovat. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností z minulého období.	- jemné a hrubé motoriky - technika Wilbarger Brushing - technika Wilbarger Brushing - arteterapie - netradiční výtvarných technik - interaktivní tabule

Očekávaný výstup - žák by měl
nakreslit různé druhy čar

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Rozvíjet jemnou motoriku jednotlivých prstů, čmáraní do písku, krupice. Uvolňovací cvičení prstů, uvolňovací grafomotorické cvičení. Nácvik úchopu psacího náčiní, čmáraní všemi směry.	Viz.metodika - bazální stimulace - zrakové stimulace - míčkování - jemné a hrubé motoriky
7.–10. ročník	Zvládnout dle svých individuálních schopností kroužení, Nácvik oblouku (horní, dolní), vlnovky, smyčky. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností z minulého období.	- technika Wilbarger brushing - arteterapie - netradiční výtvarných

Očekávaný výstup - žák by měl
poznat grafickou úpravu písmen

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Udržení očního kontaktu na daný obrázek, předmět. Rozlišit a poznat grafickou podobu písmen. První písmeno svého jména, fixace písmene.	Viz.metodika - zrakové stimulace - jemné a hrubé motoriky
7.–10. ročník	Fixace naučených tiskacích písmen. Upevňování naučených dovedností z předešlého období.	- práce s interaktivní tabulí

Očekávaný výstup - žák by měl
napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Rozvíjení zrakového vnímání, udržení očního kontaktu, fixace na předmět. Rozvíjení zrakového vnímání, pojem písmeno (rozlišení písmeno – obrázek).	Viz.metodika - zrakové stimulace - jemné a hrubé motoriky
7.–10. ročník	Dle svých individuálních schopností psaní hůlkového písma a číslic. Upevňování naučených dovedností z předešlého období.	- práce s interaktivní tabulí

Očekávaný výstup - žák by měl
poznat základní geometrické tvary

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Udržení očního kontaktu, fixace pohledu na předložený geometrický tvar. Poznat základní grafické tvary (kolečko, čtverec).	Viz.metodika - zrakové stimulace - jemné a hrubé motoriky
7.–10. ročník	Třídění geometrických tvarů. Pojmenování a ukázání daného geometrického tvaru. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- práce s interaktivní tabulí

ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět řečová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Řečová výchova v sobě zahrnuje tématický okruh rozvíjení komunikačních dovedností, který je nástrojem funkčního dorozumívání žáků. Převažující formou realizace výuky řečové výchovy je výuka v bloku. Vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností, komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Rozvíjení řečových dovedností ovlivňuje rozvoj poznávacích, citových i volních vlastností žáků. U žáků se závažnými komunikačními problémy využíváme systémy augmentativní a alternativní komunikace. Tyto systémy napomáhají dorozumívat se a komunikovat se svým okolím, vyjadřovat svoje pocity, přání a reagovat na podněty.

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení řečových schopností – obohacování slovní zásoby, nácvik nových slov
- osvojení komunikačních dovedností za použití netradičních metod komunikace (např. sociální čtení, piktogramy, nonverbální komunikační metody, VOKS)
- vytváření kladné emoční situace

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně viz. kapitola hodnocení.

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Týdenní časová dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Forma: Formy práce volíme s ohledem na celkovou mentální úroveň žáka a jeho aktuální naladění psychiky. Využíváme především didakticky zaměřených her, motivačních her a her s nápodobou. Metody používáme takové, aby vedly k rozvoji komunikačních dovedností, k rozvoji verbální i neverbální zásoby, rozvíjení smyslového vnímání. Nedílnou součástí je i využívání kladného vlivu rytmu, hudby při rytmizaci říkadla, vyjádření prožitků, nácviku správného dýchání při řeči. Žáci pracují ve skupince či individuálně vzhledem k postižení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Člověk a komunikace	
Rečová výchova	
Kompetence k učení	Formou didaktických her, názorných ukázek, obrázků, fotografií vyvozujeme a upevňujeme hlásky, slova a jejich správnou výslovnost. Žák podle svých individuálních možností artikuluje jednotlivé hlásky a slova. Obrázkovým materiálem, piktogramy, osobní demonstrací seznamujeme žáky se znaky, a symboly používanými při neverbální komunikaci. Žák používá neverbální komunikaci při dorozumívání s okolím.
Kompetence k řešení problémů	Rozvíjením smyslového vnímání, vlivem hudby, říkadel, relaxačními technikami vytváříme příjemné a klidné klima. Žák projevuje libé pocity, bezpečí vnímá pozitivně, příjemně. Rozvíjením prostorové orientace a didaktickými hrami se orientujeme v daném prostředí. Žák se orientuje ve známém prostředí. Rozvíjením slovní zásoby (verbální i neverbální), opakováním a názornou ukázkou upevňujeme vnímání žáků, což vede k plnění daného jednoduchého příkazu. Žák podle svých individuálních schopností a možností reaguje na učitelovy požadavky.
Kompetence komunikativní	Rozvíjením zrakového a sluchového vnímání, pozorovacích schopností žáků, pomocí obrázků, fotografií, předmětů nacvičujeme verbální i neverbální komunikaci. Žák pozná osoby ze svého blízkého okolí a verbální či neverbální se s nimi dorozumí. Na základně oblíbených činností a didaktických her procvičujeme vyjádření souhlasu či nesouhlasu a plnění daných pokynů. Žák splní pokyn dle svých možností, vyjádří souhlas či nesouhlas.
Kompetence sociální a personální	Didaktickými hrami stimulujeme u žáků vnímání částí svého těla. Žák si uvědomuje části svého těla. Názornými ukázkami, pomocí obrázků, fotografií, živým modelem podněcujeme vnímání rozdílů pohlavím. Žák podle charakteristických znaků rozpozná ženu či muže. Modelovými situacemi, četbou, vyprávěním motivujeme žáky k základům slušného chování. Žák reaguje na pozdrav dle svých individuálních schopností, slovně, úsměvem, podáním ruky.
Kompetence pracovní	Modelovými situacemi, didaktickými hrami, upozorňováním procvičujeme hygienická pravidla. Žák uplatňuje základní hygienická pravidla. Modelovými situacemi, didaktickými hrami, demonstračními obrázky seznamujeme žáky s předměty denní potřeby. Žák pozná předměty denní potřeby. Osobním příkladem, konkrétní činností nacvičujeme pracovní činnosti Žák vykonává jednoduché pracovní činnosti.

Očekávaný výstup - žák by měl reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Vytvoření příjemné atmosféry pro zjištění komunikačních dovedností a řečové úrovně žáka. Reakce na hlas, sdílení pozornosti, očního kontaktu, sluchové cvičení. Akustická diferenciací.	Viz. metodika - využití prvků aromaterapie - sluchové stimulační - využití prvků orofaciální masáže
7.–10. ročník	Napodobování zvuků a hlasů. Upevňování dovedností s předcházejícího období.	- PAS

Očekávaný výstup - žák by měl snažit se o správné dýchání

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Nácvik správného postavení mluvidel, cviky rtů a jazyka. Nácvik správného dýchání, dechové cvičení, foukání do vaty, do pírků, papírku, foukání do bublin. Dechové a fonační cvičení, cviky rtů a jazyka.	Viz. metodika - využití prvků orofaciální masáže - míčkování
7. - 10. ročník	Gymnastika a masáž mluvidel. Fonetická cvičení, upevňování správného dýchání. Upevňování vědomostí a dovedností z předcházejícího období.	- bazální stimulace - muzikoterapie - PAS

Očekávaný výstup - žák by měl vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Rozvíjení očního, sluchového a hmatového kontaktu. Nácvik sociálního sdíleného ukazování, znak do řeči. Vyjadřování libosti či nelibosti dle individuálních schopností žáka.	Viz. metodika - využití prvků orofaciální masáže - zraková stimulace
7. - 10.	Vyjadřování libosti či nelibosti verbálně i neverbálně (prvky znakové řeči). Upevňování znalostí z předcházejícího období.	- PAS

Očekávaný výstup - žák by měl znát své jméno a reagovat na oslovení jménem

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Rozvíjení sluchového, zrakového vnímání. Cvičení očního kontaktu. Reakce na vlastní jméno pomocí obrázků, fotografií.	Viz. metodika - zraková stimulace - PAS
7.–10.	Reakce na oslovení vlastním jménem, znát své jméno. Používání vlastního jména.	- práce s interaktivní tabulí

Očekávaný výstup - žák by měl
znát jména nejbližších osob a spolužáků

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Reakce na hlas učitele, spolužáka, rodiče. Upevňování znalostí jmen svých nejbližších. Diferenciace hlasu svého učitele a spolužáků a nácvik jejich jmen.	Viz. metodika - PAS - práce s interaktivní tabulí
7. - 10.	Upevňování svých znalostí v oblasti jmen učitele, spolužáků, rodičů a kamarádů.	

Očekávaný výstup - žák by měl
umět pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Motorické dovednosti mluvidel, průpravná cvičení. Nácvik alternativní a augmentativní komunikace. Cvičení mluvidel, cviky rtů a jazyka, cvičení mluvidel, nácvik pozdravu verbálně, gesty.	Viz. metodika - orofaciální stimulace - PAS - muzikoterapie
7. - 10.	Podpora mluvního projevu, motivace ke slovnímu projevu. Cviky rtů a jazyka, cvičení mluvidel. Augmentativní a alternativní komunikace, pozdrav verbálně, gesty. Upevňování znalostí a dovedností z předešlého období.	- zraková stimulace - míčkování

Očekávaný výstup - žák by měl
sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Cvičení mluvidel, cviky rtů a jazyka, oromotorika, orofaciální stimulace, dechové a fonační cvičení. Koncentrace pozornosti na dané předměty, fotografie. Sdělování potřeby a přání verbálním či neverbálním způsobem.	Viz. metodika - orofaciální stimulace - práce s interaktivní tabulí - muzikoterapie - PAS
7. - 10.	Odbourávání mluvních stereotypů. Jednoduché a spontánní rozhovory na dané téma. Sdělování potřeb a přání verbálním či neverbálním způsobem (obrázky, piktogramy..). Upevňování dosažených znalostí a dovedností z minulého období.	

Očekávaný výstup - žák by měl
využívat komunikační počítačové hry

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Seznámení s prací na PC, zaměřování pozornosti na monitor, či televizi. Využívání dotykové obrazovky k alternativní komunikaci.	Viz. metodika - práce s interaktivní tabulí
7. - 10.	Dle individuálních schopností ovládnutí PC, výukové programy. Upevňování vědomostí a dovedností z předcházejícího období.	- PAS

SMYSLOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět smyslová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a je vyučován ve všech ročnících. Převažující formou realizace výuky smyslové výchovy je výuka v bloku. Systematicky procvičuje zrakové, sluchové, čichové a chuťové vnímání, hmatové vnímání, vizuomotoriku a prostorovou orientaci vždy v konkrétních situacích. Prolíná všemi vyučovacími předměty a vytváří předpoklady pro zvládnání jejich vzdělávacích obsahů.

Předmět Smyslová výchova je rozčleněn na tyto okruhy:

- rozvíjení zrakového vnímání
- rozvíjení sluchového vnímání
- rozvíjení hmatového vnímání
- prostorová s směrová orientace
- rozvíjení čichového a chuťového vnímání

Cílové zaměření vyučovacích předmětů:

- uspokojování základních životních potřeb
- upevňování hygienických a stravovacích návyků
- orientaci v nejbližším okolí
- vytváření základních schopností manipulace s předměty
- poznávání a pojmenovávání základních barev
- rozlišování, poznávání a třídění předmětů podle velikosti, tvaru, barev a zvuku
- napodobování předváděných pohybů
- napodobování a rozlišování různých zvuků
- rozlišování a určování chuťových vlastností látek

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně viz. kapitola hodnocení.

Ročník	I.	II.	II.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Týdenní časová dotace	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Forma: Formy práce v předmětu smyslová výchova se odvíjí od schopnosti učitele, co nejvíce přiblížit a zjednodušit danou tematiku chápání žáků.

Formy práce, které používáme cílevědomě vytvářejí vztahy mezi smyslovým vnímáním, myšlením a řečí. Vytvářením jednoduchých modelových situací, názornou ukázkou, osobním příkladem učitelky navodíme tu správnou atmosféru pro rozvoj smyslů.

Při vycházce, sledováním vystoupení jiných tříd, canisterapií a prvky muzikoterapie vyvoláváme u žáků pocity, které jsou základem pro vytváření představ, rozvíjení schopnosti komunikace a neverbálního vyjadřování.

Výchovné a vzdělávací strategie

	Člověk a jeho svět
	Smyslová výchova
Kompetence k učení	Respektujeme individuální tempo, možnosti žáka a dobu soustředění pozornosti. Vhodným výběrem a střídáním činností motivujeme k učení a k dokončení úkolu. Žák se dle svých možností dokáže soustředit a dokončit úkol.
Kompetence k řešení problémů	Názorným a častým opakováním činnosti vedeme žáka k pochopení úkolu a vyvarování se nezdaru. Žák chápe provedení úkolu na základě nápodoby a častého opakování. Při vyskytnutí problému jsme žákovi nablízku, vytváříme pocit jistoty a sebedůvěry, citlivou pomocí vedeme k samostatnému řešení. Žák dokáže zvládnout situaci nezdaru a potlačit negativní projevy a emoce.
Kompetence komunikativní	Využíváme všechny formy alternativní a augmentativní komunikace. Žák chápe jednoduché pokyny a dokáže na ně reagovat. Pozorně sledujeme projevy libosti a nelibosti. Žák dokáže vyjádřit libost či nelibost – verbálně, gesty, obrázky, piktogramy. Vytváříme příjemné prostředí ke komunikaci mezi žákem a učitelem a mezi žáky vzájemně. Žák verbálně či neverbálně komunikuje se svým okolím.
Kompetence sociální a personální	Učíme žáky pracovat v kolektivu, respektovat přání druhého, vedeme ke vzájemné pomoci a spolupráci. Rozvíjíme kamarádské vztahy. Žák pozná svoje spolužáky a dokáže se zapojit do kolektivních činností.
Kompetence pracovní	Činnosti volíme tak, aby žáka zaujaly a vhodnou motivací a pochvalou vedeme k dokončení práce. Sledujeme bezpečnost práce. Žák zvládá jednoduché sebeobslužné, manipulační či úklidové práce.

Vzdělávací obsah

Rozvíjení zrakového vnímání

Očekávaný výstup - žák by měl
uchopit a manipulovat s předměty

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Zjištění organických předpokladů, dle potřeby iniciovat odborné vyšetření zraku. Rozeznávání světla a tmy. Nácvik očního kontaktu, cvičení úchopu. Vnímání prostoru oběma očima, jedním okem.	Viz. metodika - zrakové stimulace - rozvoje jemné a hrubé motoriky
7.–10. ročník	Rozvíjení zrakové percepce, stimulace očního kontaktu, cvičení očních pohybů. Skládání jednoduché stavebnice. Upevňování dosažených vědomostí a dovedností z minulého období.	

Očekávaný výstup - žák by měl
rozlišovat tvary a barvy předmětů

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Nasvětlování předmětů, fixace zraku, seznamování s barvou žlutou a červenou. Uchopování viděných předmětů a manipulace s nimi.	Viz. metodika - zrakové stimulace - snoezelen
7. - 10. ročník	Vyhledávání a přiřazování předmětů stejných barev- červená, žlutá, zelená, třídění barev. Postupné poznávání všech základních barev a jejich pojmenování. Upevňování dosažených vědomostí a dovedností z minulého období.	

Očekávaný výstup - žák by měl
poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Vnímání velikosti, tvaru a polohy výrazných předmětů. Rozlišování a třídění předmětů podle barvy. Rozlišování a třídění menších předmětů podle barvy a tvaru.	Viz. metodika - zrakové stimulace - rozvoje jemné a hrubé motoriky - PAS
7. - 10. ročník	Seznamování s pojmy malý- velký, dlouhý- krátký. Rozlišování plošných tvarů. Řazení barevných kostek, střídání barev. Upevňování dosažených vědomostí a dovedností z minulého období.	

Očekávaný výstup - žák by měl
třídit obrázky podle obsahu, rozeznat reálné a vyobrazené předměty

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Chápání obrázků jako symbolů, přiřazování obrázku k předmětu.	Viz. metodika - zrakové stimulace
7. - 10.	Třídění jednoduchých obrázků podle obsahu. Upevňování dosažených vědomostí a dovedností z minulého období.	- práce s interaktivní tabulí - rozvoje jemné a hrubé motoriky - PAS

Očekávaný výstup - žák by měl
poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Rozpoznávání rodičů, sourozenců, svého učitele. Rozpoznávání spolužáků.	Viz. metodika - zrakové stimulace
7. - 10.	Rozpoznávání osob ze svého blízkého okolí. Upevňování dosažených vědomostí z minulého období.	- práce s interaktivní tabulí - PAS

Očekávaný výstup - žák by měl
rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Rozpoznat denní časové úseky podle činností (snídaně, škola, oběd atd.). Rozpoznat denní časové úseky podle předmětů symbolizujících danou činnost.	Viz. metodika - PAS - práce s interaktivní tabulí
7. - 10.	Rozpoznat denní časové úseky podle obrázků nebo piktogramů. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- zraková stimulace

Očekávaný výstup - žák by měl
napodobit předvedené pohyby

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Zvládnutí orientace na těle. Ukazování částí svého těla. Napodobování jednoduchých předvedených pohybů s dopomocí.	Viz. metodika - zrakové stimulace - bazální stimulace - rozvoje jemné a hrubé motoriky
7. - 10. ročník	Samostatné napodobování pohybů předvedených učitelem. Cvičení směrové orientace – nahoru, dolů, dopředu, dozadu, na začátku, na konci. Upevňování dosažených dovedností z minulého období.	

Rozvíjení sluchového vnímání

Očekávaný výstup - žák by měl
reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Zjištění organických předpokladů, v případě potřeby iniciování odborného vyšetření sluchu.	Viz. metodika - bazální stimulace
7.–10. ročník	Cvičení reakce na vlastní jméno, na oslovení, na zavolání. Sluchově motorická cvičení. Upevňování dosažených dovedností a návyků z minulého období.	- PAS

Očekávaný výstup - žák by měl
poznat, rozlišit, napodobit různé zvuky

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Rozvoj sluchové percepce- sluchová cvičení s využitím zraku a bez využití zraku. Nácvik sluchového soustředění na zvuky. Poznávání a rozlišování zvuků s využitím zraku.	Viz metodika - bazální stimulace - zrakové stimulace - muzikoterapie
7.–10. ročník	Sluchová cvičení bez využití zraku. Cvičení sluchové paměti, napodobování různých zvuků. Upevňování dosažených vědomostí a dovedností z minulého období.	

Očekávaný výstup - žák by měl
poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Nácvik poznávání hlasu rodičů a učitele. Diferenciace hlasů spolužáků a širší rodiny.	Viz metodika - bazální stimulace - zrakové stimulace
7.–10. ročník	Diferenciace hlasů osob ze svého okolí. Upevňování dosažených vědomostí a dovedností z minulého období.	

Očekávaný výstup - žák by měl
poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Seznámení s domácími zvířaty a jejich zvuky. Rozlišování zvuků domácích zvířat podle zvukové nahrávky.	Viz metodika - bazální stimulace - zraková stimulace
7.–10. ročník	Rozlišování zvuků v přírodě i podle zvukové nahrávky (hlasy zvířat, zpěv ptáků..). Upevňování dosažených vědomostí a dovedností z minulého období.	- canisterapie

Očekávaný výstup - žák by měl
rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Nácvik sluchové koncentrace, seznamování s pravidelnými zvuky ve škole. Rozlišování zvuků na ulici.	Viz metodika - bazální stimulace - PAS
7.–10. ročník	Rozlišování zvuků spojených s běžným životem. Rozlišování a určování zvuků podle směru, délky a intenzity. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	

Rozvíjení hmatového vnímání
Očekávaný výstup - žák by měl
zvládat základní sebeobslužné dovednosti

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Seznámení se základními sebeobslužnými činnostmi, nácvik úchopu předmětů (lžíce, hrníček)	Viz metodika - bazální stimulace
7.–10. ročník	Dodržování sebeobslužných dovedností samostatně či s pomocí. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- rozvoje jemné a hrubé motoriky - PAS - míčkování - Wilbarger Brushing

Očekávaný výstup - žák by měl
poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Rozvíjení hmatové percepce, jemné motoriky. Nácvik manipulace s předměty. Úchopy předmětů různých tvarů, velikostí a materiálů.	Viz metodika - bazální stimulace - zrakové stimulace
7.–10. ročník	Poznávání předmětů dle velikosti, tvaru a povrchové úpravy s využitím zraku. Rozlišování předmětu dle velikosti, tvaru a povrchové úpravy bez využití zraku. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- rozvoje jemné a hrubé motoriky - PAS - míčkování - Wilbarger Brushing

Očekávaný výstup - žák by měl
třídít předměty na základě hmatu, podle velikosti a tvaru

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Rozvíjení hmatové percepce. Třídění předmětů podle velikosti na základě hmatu.	Viz metodika - bazální stimulace
7.–10. ročník	Třídění předmětů podle tvaru a velikosti. Upevňování dosažených vědomostí a dovedností z minulého období.	- zrakové stimulace - rozvoje jemné a hrubé motoriky - PAS

Očekávaný výstup - žák by měl

poznat známé předměty podle hmatu

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Seznamování s předměty denní potřeby prostřednictvím hmatu.	Viz metodika - bazální stimulace
7.–10. ročník	Poznávání předmětů v blízkém okolí s využitím hmatu. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- rozvoje jemné a hrubé motoriky

Očekávaný výstup - žák by měl

rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětu (tvrdost, teplotu)

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Seznamování se základními fyzikálními vlastnostmi předmětu (studený, teplý) - nabírat a přelévát vodu, vytvářet pěnu, chytat bubliny. Seznamování se základními fyzikálními vlastnostmi předmětu (měkký, tvrdý).	Viz metodika - bazální stimulace - rozvoje jemné a hrubé motoriky - míčkování
7.–10. ročník	Rozlišování teplý a studený. Rozlišování měkký a tvrdý. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- Wilbarger Brushing - PAS

Prostorová a směrová orientace

Očekávaný výstup - žák by měl

vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Nácvik vnímání plochy. Nácvik vnímání prostoru.	Viz metodika - bazální stimulace - zrakové stimulace - PAS
7.–10. ročník	Procvičování směrové orientace: nácvik pojmů na – pod, ve, do, na začátku, na konci, uprostřed. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	

Očekávaný výstup - žák by měl

orientovat se ve třídě, ve škole a ve svém nejbližším okolí

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Seznamování s prostředím třídy a školy. Procvičování orientace ve třídě, ve škole.	Viz metodika - bazální stimulace - zrakové stimulace - PAS
7.–10. ročník	Nácvik orientace v nejbližším okolí školy. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	

Očekávaný výstup - žák by měl

rozlišit vpravo – vlevo, pravá – levá ruka

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Procvičování prostorové orientace, seznámení se s pojmy: vpravo- vlevo, nácvik rozlišení a uvědomování si pravá - levá ruka.	Viz metodika - zrakové stimulace - bazální stimulace - PAS
7.–10. ročník	Fixace pojmu vpravo – vlevo, procvičování pravolevé orientace na obrázcích. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	

Očekávaný výstup - žák by měl

rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Seznámení s pojmy nahoře – dole. Nácvik orientace v prostoru nahoře - dole, před - za, vedle.	Viz metodika - zrakové stimulace - PAS
7.–10. ročník	Rozlišování nahoře – dole, seznámení s pojmy před – za, vedle. Řazení předmětů podle směrové orientace. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	

Očekávaný výstup - žák by měl

řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Nácvik porozumění pokynu. Plnění jednoduchých příkazů a umísťování předmětů podle pokynů.	Viz metodika - zrakové stimulace - PAS
7.–10. ročník	Umísťování předmětů podle pokynů. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- rozvoje jemné a hrubé motoriky

Očekávaný výstup - žák by měl

rozoznat roční období podle základních znaků

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Seznamování s ročními obdobími v přírodě během vycházek.	- práce s interaktivní tabulí
7.–10. ročník	Rozpoznávání ročních období podle charakteristických znaků. Upevňování dosažených vědomostí a dovedností z minulého období.	- bazální stimulace - zraková stimulace - PAS - rozvoje jemné a hrubé motoriky - aromaterapie

Rozvíjení čichového a chuťového vnímání

Očekávaný výstup - žák by měl
rozlišit jednotlivé chutě

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Rozvíjení chuťové percepce - nácvik správného kousání a polykání potravy. Nácvik lízání medu, čokolády, lízátko. Nácvik sání, sání brčkem z umělé hmoty.	Viz metodika - bazální stimulace - aromaterapie - rozvoje jemné a hrubé motoriky
7.–10. ročník	Rozvíjení chuťové percepce – seznamování s chutí ovoce, zeleniny, potravin, nápojů. Rozvíjení chuťové percepce – seznamování a určování jednotlivých chuťových vlastností: sladký, hořký, slaný, kyselý. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	- orofaciální stimulace

Očekávaný výstup - žák by měl
poznat předměty čichem podle vůně

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Rozvíjení čichové percepce- nácvik správného dýchání (nádech nosem, výdech pusou) a nácvik foukání.	Viz metodika - bazální stimulace
7.–10. ročník	Rozvíjení čichové percepce- poznávání předmětů a potravin podle vůně. Upevňování dosažených vědomostí a dovedností z minulého období.	- míčkování - aromaterapie - rozvoje jemné a hrubé motoriky - snoezelen

Očekávaný výstup - žák by měl
rozlišit vůně a pachy

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Rozvíjení čichové percepce, dýchání. Seznámení s charakteristickými vůněmi a pachy.	Viz metodika - bazální stimulace - aromaterapie
7.–10. ročník	Rozvíjení čichové percepce- rozlišování příjemných a nepříjemných vůní a pachů. Upevňování dosažených vědomostí a dovedností z minulého období.	- snoezelen

Očekávaný výstup - žák by měl
poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Rozvíjení čichového a zrakového vnímání. Seznamování se zkaženými potravinami.	Viz metodika - bazální stimulace
7.–10. ročník	Rozvíjení čichové percepce- poznávat zkažené potraviny a nebezpečné látky. Upevňování dosažených vědomostí a dovedností z minulého období.	- zrakové stimulace - aromaterapie - práce s interaktivní tabulí

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět hudební výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultur a je vyučován ve všech ročnících. Převažující formou realizace výuky hudební výchovy je výuka v bloku. Vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí hudebnost, podporuje schopnost hudbu emociálně prožít. Prostřednictvím hudebních činností dochází k rozvíjení sluchu a motoriky žáků, zároveň podporuje i rozvoj řečových dovedností. Hudební činnosti pomáhají žákům k odreagování napětí, překonání únavy, zlepšování nálady a podílejí se na koncentraci pozornosti.

Cílové zaměření předmětu:

- navozování příjemných pocitů
- stimulace sluchového a pohybového vnímání
- napodobování a rozlišování různých nehupebních a hudebních zvuků
- rozlišování vybraných hudebních nástrojů podle zvuku
- zvládnutí hry na tělo a jednoduché rytmické nástroje
- soustředění na poslech krátkých skladeb

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně viz. kapitola hodnocení.

Ročník	I.	II.	II.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Týdenní časová dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Forma: V předmětu hudební výchova používáme jednoduché metody a formy práce, které vedou žáky ke kladnému vnímání hudby, relaxaci, rozvoji smyslového vnímání, motoriky a paměti. Využíváme poslechu nahrávek dětských písní, hudebních nástrojů a relaxační hudby spojených s rytmizací na jednoduché hudební nástroje. Využíváme také prvky muzikoterapie. Žáci pracují v malé skupince ve své třídě, popřípadě individuálně.

Výchovné a vzdělávací strategie

	Umění a kultura
	Hudební výchova
Kompetence k učení	Uplatňujeme individuální přístup, respektujeme rozlišné nadání a vlohy a podporujeme rozvíjení hudebnosti. Žák dokáže využít svých schopností při rozvíjení hudebnosti. Využíváme jednoduché hudební nástroje. Žák dokáže vytřukávat rytmus.
Kompetence k řešení problémů	Vhodnou alternativní komunikací a častým opakováním vedeme žáka k vnímání hudby a umožnění prožitku. Žák dokáže vnímat a prožívat hudbu.
Kompetence komunikativní	Prostřednictvím hudby navozujeme kontakt s žákem. Žák dokáže reagovat na požadavky učitele dle svých schopností. Hudbou podporujeme rozvoj řečových dovedností. Žák prostřednictvím hudby dokáže vyjádřit verbálně či neverbálně svoje aktuální pocity a nálady.
Kompetence sociální a personální	V rámci hudebních činností učíme žáka pracovat podle pravidel skupiny s uvědoměním si vlastní role. Žák dokáže pracovat ve skupině a uvědomuje si vlastní roli.
Kompetence pracovní	Nabízíme různé alternativní činnosti, kterými zvyšujeme dovednosti žáka. Žák si v rámci svých schopností osvojuje alternativní činnosti, kterými si zvyšuje svoje dovednosti.

Očekávaný výstup - žák by měl

zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Pravidelné dýchání, správné držení těla při dýchání. Soustředěný poslech spojený s vnímáním rytmu a melodie.	Viz. metodika - kojenecké masáže - bazální stimulace
7.–10. ročník	Rozvíjení a upevňování dovedností a vědomostí z předchozího období.	- aromaterapie - orofaciální masáže - muzikoterapie - PAS

Očekávaný výstup - žák by měl

rozlišovat zvuky hudebních nástrojů

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Seznamování se zvuky hudebních nástrojů. Rozlišování zvuků hudebních nástrojů.	Viz. metodika - zrakové stimulace
7. - 10.	Rozvíjení a upevňování dovedností a vědomostí z předchozího období.	- snoezelenu - muzikoterapie - PAS

Očekávaný výstup - žák by měl

zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Zpěv jednoduchých písní spojený s vytřukáváním rytmu a hrou na jednoduché hudební nástroje.	Viz. metodika - kojenecké masáže - bazální stimulace
7. - 10.	Rozvíjení a upevňování dovedností a vědomostí z předchozího období.	- zrakové stimulace - orofaciální stimulace - muzikoterapie - PAS - jemné a hrubé motoriky

Očekávaný výstup - žák by měl

doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché hudební nástroje

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Hra na jednoduché hudební nástroje a další dostupné předměty.	Viz. metodika - kojenecké masáže - bazální stimulace
7.–10. ročník	Rozvíjení a upevňování dovedností a vědomostí z předchozího období.	- zrakové stimulace - muzikoterapie - PAS - jemné a hrubé motoriky

Očekávaný výstup - žák by měl

zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Hra na tělo. Rytmizace říkadel. Pohybové hry s říkadly. Rytmická cvičení a tanečky. Napodobování pohybu v rytmu hudby.	Viz. metodika - kojenecké masáže - bazální stimulace - zrakové stimulace - míčkování
7.–10. ročník	Rozvíjení a upevňování dovedností a vědomostí z předchozího období.	- snoezelenu - muzikoterapie - PAS - jemné a hrubé motoriky

Očekávaný výstup - žák by měl

soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Poslech relaxační hudby. Poslech krátkých skladeb různého žánru.	Viz. metodika - bazální stimulace
7.–10. ročník	Rozvíjení a upevňování dovedností a vědomostí z předchozího období.	- snoezelenu - muzikoterapie - PAS

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Obsah: Výtvarná výchova byla vytvořena ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Převažující formou realizace výuky výtvarné výchovy je výuka v bloku. Výtvarná výchova rozvíjí tvořivé schopnosti a dovednosti žáků, rozvíjí jejich estetické citění.

Výtvarné činnosti pomáhají rozvíjet zrak, koordinaci očí a rukou, hrubou i jemnou motoriku žáků, seznamujeme žáky s různými technikami a pomůckami práce.

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení individuálních schopností při vlastní tvorbě
- rozvíjení vnímání
- rozlišování základních barev a jejich používání ve výtvarném vyjádření
- stimulace libých požitků spojených s vnímáním barev a různých povrchů, materiálů
- navozování pocitů bezpečí a relaxace

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně viz. kapitola hodnocení.

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Týdenní časová dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Forma: Vhodným výběrem metod a forem práce motivujeme žáky k výtvarným činnostem.

Při jednotlivých výtvarných činnostech se snažíme o zapojení co nejvíce smyslů. Používáme především techniky, které rozvíjí hmatové vnímání žáků (prstové barvy, koláž, speciální techniky pro zrakově postižené, keramika..) Dopomáháme a polohujeme žáka při manipulaci s nástroji a výtvarnými pomůckami a tím podporujeme schopnost napodobit předvedené pohyby a činnosti. Příjemné uvolněné klima dotváří vhodně vybraná hudební kulisa.

Výchovné a vzdělávací strategie

	Umění a kultura
	Výtvarná výchova
Kompetence k učení	Rozvíjíme smyslové vnímání a osobní ukázkou procvičujeme napodobování daného pohybu. Žák napodobuje předvedený pohyb a činnost. Upravujeme nástroje podle individuálních potřeb a možností žáka, podporujeme manipulaci a experimentování různých technik. Žák pracuje s různými výtvarnými pomůckami.
Kompetence k řešení problémů	Ukážkou rozvíjíme prostorovou orientaci na dané ploše (lavice, výkres). Žák zvládá orientaci na ploše. Při vyskytnutí problému jsme žákovi nablízku, vytváříme pocit jistoty a sebedůvěry, citlivou pomocí vedeme k samostatnému řešení. Žák dokáže zvládnout situaci nezdaru a potlačit negativní projev a emoce.
Kompetence komunikativní	Využíváme všechny formy alternativní a augmentativní komunikace, neustálým opakováním rozvíjením slovní zásoby trénujeme plnění zadaných úkolů ve výtvarné výchově. Žák splní jednoduchý pokyn a dokáže na ně reagovat. Zařazujeme a využíváme arteterapii pro vyjádření vlastní prožitků. Žák verbálně či neverbálně vyjádří fyzickou nebo psychickou potřebu a pocit.
Kompetence sociální a personální	Učíme žáky pracovat v kolektivu, respektovat přání druhého, vedeme ke vzájemné pomoci a spolupráci. Rozvíjíme kamarádské vztahy. Žák reaguje na podněty spolužáka a učitele.
Kompetence pracovní	Modelovými situacemi motivujeme a procvičujeme hygienická pravidla (umývání rukou po výtvarné výchově). Žák v rámci svých možností upevňuje hygienické návyky ve výtvarné výchově. Názornými ukázkami seznamujeme žáky s předměty a pomůckami do výtvarné výchovy. Žák pozná a určí pomůcky do výtvarné výchovy a zná jejich použití. Osobním příkladem konkrétní činností nacvičujeme jednoduché pracovní činnosti vhodné ve výtvarné výchově. Žák vykonává jednoduchou pracovní činnost.

Očekávaný výstup - žák by měl zvládat základní dovednosti pro danou tvorbu

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Cvičení očního kontaktu a prostorové orientace, uvolňovací cvičení, uplatnění vlastního těla, práce s prstovými barvami. Nácvik úchopu výtvarných pomůcek a manipulace s ní. Práce s prstovými barvami (obtiskování rukou, roztírání dlaní, malování prstem), kresba a malba s různými nástroji (houba, silný štětec, fix, křídly).	Viz. metodika - zrakové stimulace - práce na interaktivní tabuli - rozvoj jemné a hrubé motoriky - arteterapie
7.–10. ročník	Základní dovednosti pro práci na ploše a v prostoru, modelování. Netradiční výtvarné postupy, různorodé netradiční materiály.	- netradičních výtvarných technik

Očekávaný výstup - žák by měl používat na elementární úrovni prostředky a postupy

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Seznámení s výtvarnými prostředky na elementární úrovni. Poznávání jednotlivých barev, zapouštění barev do sebe (do vody, klovatiny). Kresba různými nástroji, malba na různorodé materiály, modelování.	Viz. metodika - zrakové stimulace - práce na interaktivní tabuli
7. - 10. ročník	Používání výtvarných prostředků a postupů na elementární úrovni, kresba různými nástroji, malba na různorodé materiály, modelování, využití různorodých tradičních i netradičních materiálů a jejich kombinací. Upevňování dosažených dovedností z minulého období.	- rozvoj jemné a hrubé motoriky - arteterapie - netradičních výtvarných technik

Očekávaný výstup - žák by měl vnímat základní vztahy mezi barvami(barevné kontrasty) a tvary

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Cvičení očního kontaktu, poznávání jednotlivých barev, zapouštění barev do sebe, třídění barev. Ukazování jednotlivých barev a její pojmenování, třídění a rozlišování základních tvarů, manipulace s objekty.	Viz. metodika - zrakové stimulace - práce na interaktivní tabuli
7. - 10. ročník	Nácvik a vnímání základních vztahů mezi barvami (barevné kontrasty a tvary), manipulace s objekty. Upevňování dosažených dovedností a zkušeností z předešlého období.	- rozvoj jemné a hrubé motoriky - arteterapie - netradičních výtvarných technik

Očekávaný výstup - žák by měl

vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Uvědomování si nových vjemů. Vyjádření příjemných a nepříjemných vjemů. Prostřednictvím barev vyjádření vlastních zkušeností, emocí a vjemů.	Viz. metodika - zrakové stimulace - práce na interaktivní tabuli
7.–10. ročník	Vybranými prostředky a postupy vyjádřit vlastní emoce, a pocity. Upevňování dosažených dovedností a zkušeností z předešlého období.	- rozvoj jemné a hrubé motoriky - arteterapie - netradičních výtvarných technik

Očekávaný výstup - žák by měl

uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Uvědomování si libých pocitů, rozvíjení kladného vnímání těchto pocitů. Rozvíjení hmatového vnímání a představivosti při výtvarných činnostech.	Viz. metodika - zrakové stimulace - práce na interaktivní tabuli
7.–10. ročník	Uplatnění představivosti, rozvíjení zrakového a hmatového vnímání při výtvarných činnostech, muzikomalba. Upevňování a fixace dosažených zkušeností z minulého období.	- rozvoj jemné a hrubé motoriky - arteterapie - netradičních výtvarných technik - muzikoterapie

POHYBOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Obsah: Pohybová výchova byla vytvořena ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Převažující formou realizace výuky smyslové výchovy je výuka v bloku. Předmět pohybová výchova je zaměřen na zvládnutí základních pohybových dovedností a rozvíjí pohybovou kulturu žáka v rámci jeho možností. Rozvíjí motoriku žáka, orientaci v prostoru a na vlastním těle, napomáhá k rozvoji myšlení a vnímání. Je koncipována tak, aby přinášela žákovi pozitivní prožitky.

Cílové zaměření předmětu:

- realizování preventivních činností podporujících zdraví
- dodržování zdravého způsobu života a ochrany zdraví, péče o své zdraví
- zvýšení koncentrace pozornosti
- fyzické a psychické uvolnění
- rozvíjení aktivní hybnosti a využívání pohybových schopností a dovedností
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů, pohybových možností a omezení

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně viz. kapitola hodnocení.

Ročník	I.	II.	II.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Týdenní časová dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Forma: Formy práce volíme s ohledem na celkovou mentální úroveň žáků. Využíváme především didakticky zaměřených her, motivačních her a her s nápodobou. Zařazujeme pohybové hry s míčem, netradičním náčiním (drátěnky, noviny...) a pohybové hry ve spojení s hudbou a jednoduchou rytmizací s říkadly. Na vycházkách upevňujeme správnou chůzi a správné držení těla, překonáváním terénních nerovností procvičujeme prostorovou orientaci. Je vhodné zařazovat prvky pohybové výchovy do ostatních vyučovacích hodin, tělovýchovných chvil.

Výchovné a vzdělávací strategie

Člověk a zdraví	
Pohybová výchova	
Kompetence k učení	Správnou vzdělávací formou a pracovním tempem zajišťujeme individuální přístup k žákovi, respektujeme učební styl žáka. Vzdělávací cestou postupujeme po malých krocích, úkoly opakujeme obměněnou činností. Žák je schopen individuálním tempem přijímat nové poznatky a aplikovat je v praktickém životě.
Kompetence k řešení problémů	Pomocí modelových situací vedeme žáky k aktivní spolupráci při sportovních činnostech. Vhodnou motivací pomáháme žákům, ke správnému řešení problémových situací. Žák je schopen přenést se přes počáteční neúspěchy při práci ve škole a nadále spolupracovat. Procvičováním vnímání různých podnětů nacvičujeme chápání a plnění jednoduchých pokynů. Žák reaguje na učitelovy požadavky.
Kompetence komunikativní	Podporujeme žáky v komunikaci odpovídající jejich schopnostem a možnostem. Respektujeme osobnost žáka a podporujeme jeho schopnost vyjádřit své přání a pocity některou z forem alternativní a augmentativní komunikace dle individuálních schopností žáka. Žák je schopen verbálně či neverbálně vyjádřit svůj pocit a aktuální potřebu, má snahu dorozumět se svým okolím.
Kompetence sociální a personální	Podporujeme vzájemnou spolupráci mezi žáky, cíleně vytváříme v učebním procesu situace, kdy žáci potřebují vzájemnou pomoc. Žák má snahu chovat se dle pravidel slušného chování.
Kompetence pracovní	Vytváříme při výuce podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Žák manipuluje s různým náčiním. Formou hry seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti při práci, motivujeme a procvičujeme hygienická pravidla. Žák má snahu uplatňovat hygienické návyky.

Očekávaný výstup - žák by měl

získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Pohybové a motivační hry, orientace v prostoru a na svém těle. Uvědomování si svého těla pomocí terapie bazální stimulace. Plavání seznámení s vodou. Hlasový a oční kontakt, psychomotorické hry. Polohování v kuličkovém bazénu, na válci.	Viz. metodika - bazální stimulace - kojenecké masáže - cvičení na nářadí a s náčiním
7.–10. ročník	Pohybové hry s využitím nářadí a náčiní, dle individuálních možností ve třídách .Ukazování a pojmenovávání svého těla dle možností žáka verbální i nonverbální formou. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	

Očekávaný výstup - žák by měl

zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Nácvik porozumění pokynu, využití možností nonverbální komunikace, dle individuálních možností žáka. Adekvátní pokyny a symboly pro jednoduché pohybové činnosti žáků. Práce pomocí nápodoby, využití snoezelenu. Turistika – vycházky do přírody.	Viz metodika - využití různých forem nonverbální komunikace u žáka - využití ve snoezelenové místnosti
7. - 10. ročník	Používání krátkých slovních spojení, piktogramů a fotografií dle individuálních možností žáka. Procvičování porozumění pokynů k přípravě na pohybovou činnost. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	

Očekávaný výstup - žák by měl

reagovat na pokyny a povel k dané pohybové činnosti

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6 ročník	Cvičení očního kontaktu, rozvíjení zrakového a sluchového vnímání. Úvolňování obličejových svalů. Pobyt ve vodě.	Viz. metodika - zrakové stimulace - orofaciální stimulace
7. - 10. ročník	Budování přiměřených reakcí na pokyny a povel k dané činnosti. Procvičování přiměřenou formou. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků.	

Očekávaný výstup - žák by měl
mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Rozvíjení hybnosti, účast na pohybových aktivitách venku, turistika, pohybové a motivační hry, cílené cvičení nádechu a výdechu, vnímání pohybu v prostoru. Plavání v bazénu. Vycházky do přírody.	Viz. metodika - jemné a hrubé motoriky
7.–10. ročník	Procvičování různých variant pohybových činností, pobyt v přírodě. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	

Očekávaný výstup - žák by měl
rozvíjet motoriku a koordinaci pohybu a poloh

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Nácvik koordinace pohybů, plavání. Rozvíjení jemné a hrubé motoriky, manipulace s nářadím a cvičení s náčiním. Vycházky do přírody.	Viz. metodika - jemné a hrubé motoriky - cvičení na nářadí a s náčiním
7. - 10. ročník	Rytmičké cvičení. Jednoduché pohybové hry s pravidly. Manipulace s nářadím a cvičení s náčiním. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	

Očekávaný výstup - žák by měl
zvládnou uvolnění a zklidnění organismu

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Uvolňování částí těla, plavání. Podpora správného dýchání. Zklidňující terapie a masáže. Pobyt v klidové místnosti. Využití prvků holistické muzikoterapie.	Viz. metodika - bazální stimulace - využití ve snoezelenové místnosti - kojenecké masáže - synergické reflexní terapie
7. – 10. ročník	Uvolňování částí těla. Plavání v bazénu. Podpora správného dýchání. Zklidňující terapie a masáže. Pobyt v klidové místnosti. Využití prvků holistické muzikoterapie. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období.	

REHABILITAČNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět rehabilitační tělesná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Převažující formou realizace výuky rehabilitační tělesné výchovy je výuka v bloku. V rehabilitační tělesné výchově se zaměřujeme na rozvíjení aktivních hybností žáků, posilování pohybové výkonnosti a zvládnutí základních pohybových dovedností žáků. Veškerá cvičení musí odpovídat fyzickým a psychickým možnostem jednotlivých žáků, jejich zdravotnímu stavu a specifické jejich postižení.

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení aktivní hybnosti, motoriky a prostorové orientace
- využívání pohybových schopností a dovedností
- odstraňování mimovolních pohybů a stimulace jednotlivých svalových skupin
- vnímání prožitků z pohybové činnosti
- zvyšování tělesné zdatnosti

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně viz. kapitola hodnocení.

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Týdenní časová dotace	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Forma: Rehabilitační tělesná výchova je realizována ve třídách, tělocvičně nebo jiném vhodném prostoru, např. odpočinkové nebo stimulační místnosti. Veškeré vybavení je přizpůsobeno pro žáky s těžkým pohybovým omezením. Žáci cvičí individuálně, s dopomocí procvičují a upevňují základní lokomoci těla, správné dýchání a sezení, dle individuálních možností nacvičují chůzi s oporou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Člověk a zdraví	
Rehabilitační tělesná výchova	
Kompetence k učení	Rozvíjíme smyslové vnímání a jemnou motoriku nabízením vhodných pomůcek, nářadí a náčiní. Žák používá vybrané cvičební náčiní. Podporujeme pochopení jednoduchých pojmů. Žák rozumí jednoduchým pojmům.
Kompetence k řešení problémů	Relaxačními technikami podporujeme uvolnění a tím i pocit bezpečí. Žák vnímá bezpečné prostředí, dokáže se uvolnit. Nacvičujeme orientaci v prostředí třídy. Žák reaguje na učitelovy požadavky, orientuje se v prostředí.
Kompetence komunikativní	Respektujeme osobnost žáka a podporujeme jeho schopnost vyjádřit své přání a pocity některou z forem alternativní a augmentativní komunikace dle individuálních schopností žáka. Podporujeme přátelské vztahy ve třídě, mezi třídami, mezi jednotlivými žáky. Žák je schopen verbálně či neverbálně vyjádřit svůj pocit a aktuální potřebu, má snahu dorozumět se svým okolím.
Kompetence sociální a personální	Prostřednictvím modelových situací připravujeme žáky na zvládání základních životních situací a pravidel společenského života. Žák má snahu chovat se dle pravidel slušného chování.
Kompetence pracovní	Vytváříme při výuce podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Žák manipuluje s různými předměty, nářadím a náčiním Formou hry seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti při práci, motivujeme a procvičujeme hygienická pravidla. Žák má snahu uplatňovat hygienické návyky.

Očekávaný výstup - žák by měl

získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Pohybové a motivační hry, seznámení s prostorem ke cvičení. Využití prvků různých terapií ke zlepšení pohybových možností žáka.	Viz. metodika - bazální stimulace - rozvoje jemné a hrubé motoriky - kojenecké masáže - synergické reflexní terapie
7.–10. ročník	Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období. Rozvíjení aktivního pohybu.	

Očekávaný výstup - žák by měl

rozvíjet motoriku a koordinaci poloh

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Rozvíjení jemné a hrubé motoriky, přebírání, trhání. Manipulace s předměty. Koordinační cvičení. Uvolňovací cvičení. Rovnovážná cvičení.	Viz. metodika - bazální stimulace - rozvoje jemné a hrubé motoriky - kojenecké masáže - synergické reflexní terapie
7. - 10. ročník	Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období. Viz učivo první období.	- synergické reflexní terapie - míčkování

Očekávaný výstup –žák by měl

zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost

Období	Učivo	Poznámky
7. – 6. ročník	Nácvik porozumění pokynu pomocí jednotlivých terapií viz metodiky. Nácvik strukturované přípravy před cvičením - zklidnění, uvolnění, navození spolupráce s žákem.	Viz. metodika - bazální stimulace - rozvoje jemné a hrubé motoriky - kojenecké masáže - synergické reflexní terapie
7. - 10. ročník	Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období. Viz učivo první období.	- synergické reflexní terapie - míčkování

Očekávaný výstup - žák by měl
reagovat na pokyn k dané pohybové činnosti

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Nácvik očního kontaktu. Nácvik porozumění některým pokynům a povelům. Budování přiměřených reakcí na pokyny a povely.	Viz. metodika - bazální stimulace - rozvoje jemné a hrubé motoriky
7. - 10. ročník	Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období. Viz učivo první období.	- kojenecké masáže - synergické reflexní terapie

Očekávaný výstup - žák by měl
Snažit se o samostatný pohyb

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Rozvíjení hybnosti dle individuálních schopností a možností žáků. Stimulace žáků k pohybu. Rozvíjení jemné a hrubé motoriky. Manipulace s předměty. Koordinační cvičení. Uvolňovací cvičení. Rovnovážná cvičení.	Viz. metodika - bazální stimulace - rozvoje jemné a hrubé motoriky - kojenecké masáže - synergické reflexní terapie
7.–10. ročník	Samostatný pohyb v rámci možností jednotlivých žáků. Upevňování dosažených vědomostí, dovedností a návyků z minulého období. Viz učivo první období.	

PRACOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor pracovní výchova je realizován ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a je vyučován ve všech ročnících. Převažující formou realizace výuky pracovní výchovy je výuka v bloku. Je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí také v základním vzdělávání žáků s nejtěžším mentálním postižením. Zahrnuje pracovní činnosti, které vedou žáky k získání základních pracovních dovedností a návyků. Cíleně se zaměřuje na rozvíjení motorických dovedností a schopností, základních hygienických návyků a činností v oblasti sebeobsluhy a systematicky je ovlivňuje. Současně dochází i rozvíjení komunikativních dovedností při verbalizaci prováděných činností. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách a možnostech školy a na schopnostech jednotlivých žáků. Učivo celé vzdělávací oblasti je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám.

Předmětem Pracovní výchova prolínají tyto okruhy:

- sebeobsluha
- práce s drobným materiálem
- práce montážní a demontážní
- péstitelské práce
- práce v domácnosti

Cílové zaměření předmětu:

Vzdělávání v oboru Pracovní výchova směřuje k utváření rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získání základních hygienických a sebeobslužných návyků
- rozvoj motoriky, získání základních manuálních zručností a pracovních dovedností
- vnímání radostných prožitků z pracovní činnosti, které pomáhají seberealizaci
- osvojení dovedností při používání a zacházení s pomůckami a drobným nářadím
- získání schopností obsluhovat základní domácí spotřebiče
- porozumění jednoduchých pracovních postupů
- poznání pracovních činností, které napomáhají vytváření možných zálib
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně viz. kapitola hodnocení.

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Týdenní časová dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Forma: Při vyučování pracovní výchovy v rehabilitační třídě používáme formy práce, které jsou dostupné chápání žáků. Vzhledem ke krátkodobé pozornosti žáků je důležité střídání jednotlivých činností. Velmi důležitou součástí při výuce jsou praktické ukázky, je nezbytné, aby si žáci mohli „vše ohmatat,“. Pro žáky je důležité, aby se sami podíleli na přípravě činnosti. Výuka probíhá ve třídě, na školním pozemku, v ergoterapeutické dílně, ve cvičné kuchyňce.

Výchovné a vzdělávací strategie

	Umění a kultura
	Pracovní výchova
Kompetence k učení	Uplatňujeme individuální přístup, zařazujeme didaktické hry pro rozvoj smyslového vnímání a jemné motoriky. Praktickou ukázkou pracovních pomůcek (nářadí..) seznamujeme žáky s jejich pojmenováním. Žák dokáže pojmenovat vybrané učební pomůcky. Provádíme manipulaci s různými pomůckami a drobným nářadím a tím vedeme žáky k získání základních manuálních zručností a pracovních dovedností. Žák dle svých individuálních schopností manipuluje s pomůckami. Pomocí piktogramů umožňuje seznámení s pomůckami v PV. Žák rozezná základní piktogramy.
Kompetence k řešení problémů	Názorným příkladem a ukázkou rozvíjíme řešení známých situací a činností v PV (umývání rukou, mačkání papíru...) Žák dokáže na základě nápodoby zvládat řešení známých a opakujících se situací. Pozorováním předmětů a dějů v okolí (zahradu, třídu, dílnu...) nacvičujeme orientaci v nejbližším okolí. Žák se orientuje v nejbližším okolí. Modelovými situacemi vytváříme pro žáky bezpečné klima. Žák se cítí bezpečně.
Kompetence komunikativní	Prostřednictvím piktogramů a učebních pomůcek rozvíjíme slovní zásobu a procvičujeme poznávací procesy. Žák dokáže reagovat nebo pojmenovat vybrané pracovní pomůcky. Pomocí modelových situací , piktogramů, obrázků, rozvíjíme chápání a plnění jednoduchých příkazů. Žák plní jednoduché pokyny.
Kompetence sociální a personální	V rámci pracovních činností učíme žáka pracovat podle pravidel skupiny s uvědoměním si vlastní role. Žák dokáže pracovat ve skupině a uvědomuje si vlastní roli. Stálým opakováním a důsledností vytváříme prostředí k porozumění mezi žákem a pedagogem. Žák reaguje na podněty učitele a spolužáků.
Kompetence pracovní	Prací s drobným materiálem rozvíjíme jemnou motoriku a snažíme se o získání základních manuálních zručností. Žák třídí předměty, navléká, manipuluje s předměty různých velikostí. Nabízíme různé alternativní činnosti, kterými zvyšujeme dovednosti žáka. Žák si v rámci svých schopností osvojuje alternativní činnosti, kterými si zvyšuje svoje dovednosti. Pomocí modelových situací, motivujeme a procvičujeme hygienická pravidla. Žák uplatňuje základní hygienické návyky. Seznamujeme žáky s pracovními postupy jednoduchých činností. Žák vykonává jednoduché pracovní činnosti.

Sebeobsluha (sebeobslužné činnosti)

Očekávaný výstup - žák by měl

zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Vytváření základních hygienických návyků a základů osobní hygieny, funkce a používání hygienických pomůcek, obouvání, zouvání. Svlékání a oblékání oděvů, oblékání jednotlivých částí oděvu. Upevňování hygienických návyků a spolupráce při hygieně.	Viz. metodika - rozvoje jemné a hrubé motoriky - bazální stimulace - PAS
7.–10. ročník	Upevňování dosažených dovedností a vědomostí. Skládání a ukládání oděvu, zavazování bot, upevňování hygienických návyků.	

Očekávaný výstup - žák by měl

dodržovat klid a čistotu při stravování

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Nácvik samostatného stolování, čistota a klid při samotném stolování. Nácvik správného kousání a polykání potravy, nácvik pití z hrnečku, uchopení potravy a vedení ruky k ústům. Zvyšování míry samostatnosti při jídle.	Viz. metodika - rozvoje jemné a hrubé motoriky - bazální stimulace - využití prvků orofaciální stimulace - PAS
7. - 10.	Upevňování dosažených dovedností a vědomostí. Samostatné stolování, udržování čistoty a klidu při stolování.	

Očekávaný výstup - žák by měl

umět používat příbor

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Oční a hmatový kontakt se lžící a příborem. Nácvik a používání příboru, čistota při jídle.	Viz. metodika - rozvoje jemné a hrubé motoriky - bazální stimulace - využití prvků orofaciální stimulace - PAS
7. - 10.	Upevňování dosažených dovedností a vědomostí. Samostatné používání příboru, čistota při stravování.	

Očekávaný výstup - žák by měl

umět dodržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Dle svých individuálních možností se orientovat ve svých vlastních věcech a spolupracovat při udržování pořádku. Nácvik udržování pořádku na svém místě. Ukládání svých osobních věcí. Udržování pořádku ve třídě a v šatně, ukládání oděvů.	Viz. metodika - rozvoje jemné a hrubé motoriky - bazální stimulace - PAS
7.–10. ročník	Upevňování dosažených dovedností a vědomostí. Správné ukládání bot a oděvů na určené místo.	

Práce s drobným materiálem

Očekávaný výstup - žák by měl

zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Cvičení očního kontaktu, stimulace dlaní pro nácvik úchopu. Seznamování s různými druhy materiálů a předmětů. Seznámení s jednoduchými pracovními postupy a technikami, pracovní pomůcky, funkce a používání jednoduchých pracovních pomůcek.	Viz. metodika - rozvoje jemné a hrubé motoriky - bazální stimulace - zrakové stimulace
7.–10. ročník	Upevňování dosažených dovedností a vědomostí z předešlého období. Samostatná práce s jednoduchými materiály, přírodní materiály, textilní materiály, práce s pískem, hlinou.	- arteterapie - netradičních výtvarných technik - PAS

Očekávaný výstup - žák by měl

vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Seznamování se základními postupy práce s různými druhy tradičních i netradičních materiálů. Oční a hmatový kontakt na předměty. Seznámení s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly, vlastnosti materiálů a jeho užití (přírodniny, textil, drát, papír, karton, barvy, fólie...)	Viz. metodika - zrakové stimulace - arteterapie - netradičních výtvarných technik
7.–10. ročník	Samostatné vytváření předmětů s užitím některých vybraných technik a materiálů, vlastnosti materiálů a jeho užití. Upevňování dosažených dovedností a vědomostí z předešlého období.	- rozvoje jemné a hrubé motoriky - PAS - práce s interaktivní tabulí

Očekávaný výstup - žák by měl

pracovat podle slovního návodu

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Pomocí AAK, nebo slovně rozvíjet komunikační dovednosti při podávání slovního návodu k daným činnostem. Nácvik chápání pojmů související s pracovním vyučováním.	Viz. metodika - PAS - práce s interaktivní tabulí
7.–10. ročník	Procvičování pojmů, práce podle slovního či obrázkového návodu. Upevňování dosažených dovedností a vědomostí.	

Očekávaný výstup - žák by měl
udržovat pracovní místo v čistotě

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Dle individuálních možností dbát na samostatnost či dopomoc při udržování čistoty pracovního místa. Oční a hmatový kontakt se svým místem.	Viz. metodika - zrakové stimulace - rozvoje jemné a hrubé motoriky
7. - 10.	Upevňování dosažených dovedností a vědomostí z předešlého období. Samostatný úklid svého místa.	- PAS

Práce montážní a demontážní

Očekávaný výstup - žák by měl
zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Oční a hmatový kontakt s konstruktivními hrami (kostky, skládačky). Návčik a manipulace s jednoduchými kostkami, skládačkami aj. práce s těmito hrami.	Viz. metodika - zrakové stimulace - rozvoje jemné a hrubé motoriky
7. - 10.	Skládání jednoduchých stavebnic dle návodu. Upevňování dosažených dovedností z předešlého období. Práce s prostorovými, plošnými a konstrukčními stavebnicemi, případně montáž a demontáž stavebnic.	- PAS

Pěstitelské práce

Očekávaný výstup - žák by měl
provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Pozorování přírody během vycházek. Pravidelné pozorování změn v přírodě dle ročního období. Vypravování o změnách. Sběr přírodnin v jednotlivých obdobích.	Viz. metodika - rozvoje jemné a hrubé motoriky - netradičních
7.–10. ročník	Sběr a využití přírodnin, tvorba výrobků z nasbíraných přírodnin.	výtvarných technik - PAS

Očekávaný výstup - žák by měl
pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročnou pokojovou a užitkovou rostlinu

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Oční a hmatový kontakt s rostlinami ve třídě. Dle individuálních možností asistovanou péči, dopomocí či samostatně pečovat o květiny. Základní podmínky pro pěstování květin.	Viz. metodika - zrakové simulace - rozvoje jemné a hrubé motoriky
7.–10. ročník	Upevňování dosažených dovedností a vědomostí z předešlého období. Samostatná péče o květiny ve třídě, ve škole.	- PAS - aromaterapie

Očekávaný výstup - žák by měl
používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Seznámení s pomůckami, oční a hmatový kontakt s pomůckami a náčiním využívaných při pěstitelských činnostech. S pomocí a dle svých individuálních schopností používání pomůcek a náčiní k pěstitelským činnostem.	Viz. metodika - rozvoje jemné a hrubé motoriky - zrakové stimulace - PAS
7.–10. ročník	Upevňování dosažených dovedností a vědomostí z předešlého období. Dle možností samostatné používání pomůcek a náčiní při práci na zahradě.	

Očekávaný výstup - žák by měl
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Seznamování se zásady hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě. Verbálně, názorně či pomocí AAK být seznámen s bezpečností práce při činnostech na zahradě.	Viz. metodika - PAS
7. - 10.	Upevňování vědomostí a dovedností, týkající se bezpečnosti a hygieny při daných činnostech na zahradě.	

Práce v domácnosti

Očekávaný výstup - žák by měl
provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy

Ročník	Učivo	Poznámky
1. – 6.	Oční, hmatový a čichový kontakt s prostředky na úklid a mytí nádobí. Seznámení se s pomůckami na základní úklid a mytí nádobí. Asistovaně pomáhat při drobných domácích pracích.	Viz. metodika - zrakové stimulace - bazální stimulace - práce s interaktivní tabulí
7. - 10.	Upevňování dosažených dovedností a vědomostí z předešlého období. Základní úklid třídy dle individuálních schopností a možností (vysávání, mytí podlahy, zametání, utírání prachu, úklid pomůcek a hraček). Seznámení s praním a žehlením pod dohledem.	- aromaterapie - PAS

Očekávaný výstup - žák by měl
prostřít stůl pro běžné stolování

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Pozorování názorné ukázky prostírání. Dle individuálních schopností návčik a procvičování prostírání stolu, jednoduchá úprava stolu. Seznamování s pravidly správného stolování.	Viz. metodika - rozvoj jemné a hrubé motoriky - PAS
7.–10. ročník	Upevňování dosažených dovedností a vědomostí z předešlého období. V rámci možností prostírání a úklid stolu.	

Očekávaný výstup - žák by měl
zvládnout nákup a uložení základních potravin

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Pozorování v nákupním středisku. Společné nakupování, zapojení se do činností spojených s nákupem a ukládání základních potravin s komentářem.	Viz. metodika - rozvoj jemné a hrubé motoriky
7.–10. ročník	Seznamování se skladováním a ukládáním základních potravin. Dle možností a schopností nákup a skladování potravin.	- PAS - práce s interaktivní tabulí

Očekávaný výstup - žák by měl
připravit jednoduchý pokrm podle pokynů

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Oční, hmatový a chuťový kontakt s potravinami a nápoji. Asistovaně se dle možností a schopností podílet na přípravě jednoduchých nápojů a pokrmů. Seznámení se s některými jednoduchými postupy při přípravě pokrmů.	Viz. metodika - rozvoj jemné a hrubé motoriky - bazální stimulace
7.–10. ročník	Upevňování dosažených dovedností a vědomostí z předešlého období. Dle možností příprava nápoje a pokrmu.	- aromaterapie - PAS - práce s interaktivní tabulí

Očekávaný výstup - žák by měl
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti

Období	Učivo	Poznámky
1. – 6. ročník	Oční a hmatový kontakt s věcmi, o které by se mohly zranit. Seznámení s ochrannými pomůckami při práci v domácnosti.	Viz. metodika - rozvoj jemné a hrubé motoriky
7. – 10. ročník	Upevňování dosažených dovedností a vědomostí z předešlého období. Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti.	- bazální stimulace - PAS - práce s interaktivní tabulí

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ ZÁKLADNÍ ŠKOLY SPECIÁLNÍ

Tento návod se týká hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků ve vyučovacích předmětech, v chování, klasifikace celkového prospěchu žáka, ukládání výchovných opatření a postupu do vyšších ročníků ve speciální ZŠ

Obsah:

1. **Hodnocení a klasifikace žáka**
 - 1.1 Zásady hodnocení a klasifikace
 - 1.2 Stupně klasifikace
 - 1.3 Celkový prospěch
 - 1.4 Hodnocení práce v zájmových útvarech
 - 1.5 Postup do dalšího ročníku
2. **Metodický pokyn pro hodnocení žáků základní školy speciální**
 - 2.1 Obecné zásady
 - 2.2 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci
 - 2.3 Postup při hodnocení
 - 2.4 Hodnocení žáků v povinných předmětech
 - 2.5 Možnosti stručného slovního hodnocení
3. **Hodnocení a klasifikace chování**
 - 3.1 Klasifikace chování
 - 3.2 Výchovná opatření
4. **Vysvědčení**

1. HODNOCENÍ ŽÁKA

Hodnocení žáků se řídí zákonem č.561/2004Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

1.1 Zásady hodnocení

Pojetí a předmět hodnocení

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje hodnocení průběžné a celkové.

Průběžné hodnocení se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.

Hodnocení souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí.

Předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky učebních osnov, v souladu s požadavky individuálních vzdělávacích plánů, se schopností používat osvojených vědomostí, dovedností a návyků v konkrétních situacích a s chováním žáka podle požadavků vnitřního řádu školy a pravidel školního řádu a soužití ve škole i na veřejnosti.

Chování neovlivňuje hodnocení výsledků ve vyučovacích předmětech.

Zásady hodnocení

1. Při průběžném i celkovém hodnocení pedagogický pracovník (dále jen "učitel") uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

2. Při hodnocení přihlíží učitel k druhu a stupni mentálního postižení, k celkovému zdravotnímu stavu, k věkovým a individuálním zvláštnostem a k vynaloženému úsilí.

4. Kritéria hodnocení jsou formulována především pro celkové hodnocení. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žakovy výkony komplexně (uplatňování klíčových kompetencí), v souladu se specifikou předmětu a s přihlédnutím k jeho postižení. Klasifikace by měla být především prostředkem motivačním a výchovným.

1.2 Stupně hodnocení

Žáci základní školy speciální jsou na vysvědčení hodnoceni pouze širším slovním hodnocením.

1.3 Celkový prospěch žáka

Celkový prospěch vyjadřuje výsledky hodnocení povinných předmětů a chování.

Žák základní školy speciální je hodnocen těmito stupni :

prospěl

neprospěl

1.4 Hodnocení práce v zájmových útvarech a nepovinných předmětech

Výsledky práce v zájmových útvarech a nepovinných předmětech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

pracoval úspěšně

pracoval

2. METODICKÝ POKYN PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ ZÁKLADNÍ ŠKOLY SPECIÁLNÍ

2.1 Obecné zásady

Žáci jsou vyučováni podle vzdělávacího programu, který umožňuje postupovat v jednotlivých výchovných složkách podle individuálních schopností žáků, tempem, které je pro ně nejvhodnější.

Výsledky vzdělávání v základní škole speciální se hodnotí slovně § 51 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb.

2.2 Získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení získává učitel zejména:

- soustavným sledováním výkonu žáka v průběhu vyučování
- různými druhy prověřování jeho vědomostí, dovedností a návyků (praktické, pohybové, ústní, písemné, grafické),
- analýzou výsledků různých aktivit žáka zvláště se zaměřením na manuální zručnost, úroveň dosažené sebeobsluhy, celkovou sociální vyspělost a samostatnost
- konzultacemi s ostatními učiteli, vychovateli, případně pracovníky SPC.

Vzhledem ke specifickým této skupiny žáků je důležité uplatnění multisenzoriálního přístupu, směřujícího, prostřednictvím vhodně zvolených prostředků a metod práce, k subjektivnímu pocitu životní spokojenosti žáka, jako nejdůležitějšímu výstupu výchovně – vzdělávacího procesu, tento přístup se odráží i do způsobu hodnocení a klasifikace. Žáci vyučovaní dle ŠVP ZŠS jsou hodnoceni dle míry plnění školních výstupů. Žáci jsou hodnoceni nejen s ohledem na typ, kombinaci a stupeň postižení, ale i na individuální charakteristiky a zvláštnosti a okolnosti výkonu.

2.3 Postup při hodnocení

1. Při hodnocení učitel přihlíží k úsilí vynaloženému žákem, k jeho postojům k učení, jeho snaze a míře jeho postižení.

2. V hodnocení žakových výkonů by mělo převažovat hlavně kladné motivující hodnocení, jako je pochvala, uznání, povzbuzení, vyjádření kladného očekávání apod.

3. V odůvodněných případech lze žáka nehodnotit, o čemž rozhodne ředitel na základě návrhu třídního učitele a odborného posudku speciálně pedagogického centra nebo pedagogicko psychologické poradny.

4. Žáci jsou hodnoceni ve všech složkách výchovy, tj. smyslové, hudební, tělesné a pracovní s výtvarnou. Posouzení rozumové složky výchovy je vyjádřeno v hodnocení jednotlivých předmětů.

5. Volitelné předměty se hodnotí analogicky jako předměty povinné.

7. Učitel informuje nejméně každé čtvrtletí zákonné zástupce žáka o prospěchu žáka a jeho chování. V případě výrazného zhoršení prospěchu nebo chování žáka informuje učitel zákonné zástupce neprodleně.

8. Ředitel školy dbá na jednotnost hodnotících měřítek všech učitelů.

9. Žák, který nejméně 3 měsíce před koncem klasifikačního období navštěvoval školu při zdravotnickém zařízení a byl tam hodnocen, se po návratu do kmenové školy za toto období kmenovou školou nehodnotí. Hodnocení žáka je provedeno na základě výstupní zprávy daného zdravotnického či školského zařízení.

10. Hodnocení chování probíhá formou ústní či slovního hodnocení. Na vysvědčení se hodnotí slovně.

11. Přestupuje-li žák na jinou školu, poskytne škola, kterou žák opouští, této škole písemnou zprávu o jeho chování a hodnocení v jednotlivých vyučovacích a výchovných předmětech.

2. 4 Hodnocení žáků v povinných předmětech

Prospěch žáka základní školy speciální se v jednotlivých předmětech v průběhu školního roku hodnotí formou slovního hodnocení. Formou širšího slovního hodnocení se hodnotí prospěch žáka vždy v pololetí a na konci daného ročníku.

Širší slovní hodnocení vyjadřuje konkrétní popis toho, co se žák naučil a dokázal, eventuálně co se mu dosud nepodařilo a na co by bylo třeba se v budoucnu zaměřit. Širší slovní hodnocení dokáže lépe postihnout individuální pokrok každého žáka a poskytuje celistvější informace o silných a slabých stránkách jeho výkonu.

Žáci“ *rehabilitační třídy*“ jsou hodnoceni po celé období školní docházky z těchto předmětů: smyslová výchova, pohybová a Zdravotní tělesná výchova, pracovní a výtvarná výchova, hudební výchova, rozumová výchova.

Při hodnocení v souladu s požadavky učebních osnov a výstupů z ŠVP ZŠS se hodnotí zejména:

- a) kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované rozumové a motorické činnosti
- b) schopnost využívat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech
- c) aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- d) vztah k práci, k pracovnímu kolektivu
- e) osvojení praktických dovedností a návyků
- f) iniciativu v praktických činnostech, vytrvalost
- g) dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (s dohledem), udržování pořádku na pracovišti, péče o životní prostředí
- h) obsluha a údržba jednoduchých pracovních pomůcek, nástrojů, náradí
- i) v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení a k celkovému zdravotnímu stavu žáka, všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

**Žáci vyučovaní dle IVP jsou hodnoceni dle plnění tohoto plánu.
Žáci vyučovaní dle ŠVP ZŠS jsou hodnoceni dle školních výstupů.**

Stručné (průběžné) slovní hodnocení:

Toto hodnocení lze použít pro průběžné hodnocení žáka i jako podklad pro širší slovní hodnocení na vysvědčení.

Rozumová výchova

Smyslová výchova - učivo dobře zvládá; učivo zvládá; učivo zvládá s pomocí; učivo zvládá jen s trvalou pomocí; učivo dosud nezvládá.

Pracovní a výtvarná výchova - je tvořivý a zručný; je tvořivý, pracuje s malou pomocí; při práci vyžaduje vedení; při práci vyžaduje pomoc a vedení; práce se mu zatím nedaří.

Tělesná výchova - je obratný a snaživý; je méně obratný, ale snaží se; snaží se (cvičit podle svých možností); je méně obratný, cvičí s pomocí; při cvičení potřebuje velkou pomoc.

Hudební výchova - má dobrý hudební sluch i rytmus, pěkně zpívá; rád zpívá, má dobrý rytmus, rád zpívá a poslouchá hudbu; rád (se zájmem) poslouchá hudbu; dosud nemá vztah k hudbě.

Řečová výchova

Nepovinný předmět - učivo dobře zvládá učivo zvládá učivo zvládá s pomocí učivo zvládá pouze s trvalou pomocí učivo dosud nezvládá

Výběr znaků pro slovní hodnocení může mít tuto podobu:

Intelekt

obecné rozumové schopnosti (inteligence); speciální schopnosti (např. matematicko - logické, jazykové aj.); organizační schopnosti; bystrost; plánovitost; předvídanost; formy myšlení

Fantazie

bohatost fantazijních představ; tvůrčí fantazie; rekonstrukční fantazie; umělecká fantazie
Vyjadřovací schopnosti
řeč: vytříbená, stručná, bohatá, výrazná, spisovná, jasná, výstižná

Paměť

rychlost vstípení látky; délka zapamatování; rychlost vybavování; kvalita obsahu zapamatované látky; objektivní nebo subjektivní typ (zkresluje skutečnost)

Pozornost

vytrvalost pozornosti; délka a hloubka pozornosti

City

soucinnost s druhými; citový vztah ke zvířatům a věcem; hloubka, rychlost a trvalost citů; estetické, intelektuální a etické city

Temperament

vzrušivost; živost; rychlost reakcí

Povahové ladění

optimistické - pesimistické

Zájmy a ideály

bohatost zájmů; kvalita zájmů; zájmy o matematiku, literaturu, hudbu, výtvarná umění, herectví, přírodu aj.; trvalost zájmů

Vztah k učení a k práci

pečlivost; zájem o učení; zájem o manuální práci; zájem o duševní práci; spolupracuje se školou; životní cíl a zaměření

Vztah k učitelům a představeným

uznává autoritu učitele a školy; přímost; úslužnost; ochota; uctívost; nebojácnost; poslušnost
Vztah k lidem a ke spolužákům
společenská; ochota pomoci; slušnost ve vystupování; něžnost; poddajnost; ústupnost-neústupnost; altruismus; důvěřivost; soucitnost; ohleduplnost; spravedlivost; neagresivní chování;

Extroverze-introverze

společenská-uzavřenost; rád-nerad se stýká s druhými; uzavřenost - otevřenost
Společenské způsoby a vystupování
zdvořilost; jemnost; takt; družnost; milé vystupování; ochota; úslužnost; osvojené návyky chování

Zevnějšek

čistotnost; upravenost; vkusnost; skromnost - extrémnost zevnějšku

Volní vlastnosti

vytrvalost; cílevědomost; snaživost (píle); neústupnost při překonávání překážek; smysl pro povinnost; zodpovědnost; plnění povinností; dochvilnost

Samostatnost

úkoly řeší samostatně; samostatnost v řešení životních situací (obstará nákup, zajistí vzkazy apod.)

Smysl pro pořádek

pořádnost; úklid vlastních věcí; pečlivost v uspořádání školních pomůcek, sešitů a knih

Ctíživost

zvýšená-snížená; přiměřená (zdravá)

Sebehodnocení

sebekritičnost; přeceňuje se - podceňuje se

Nebojácnost

není trémistou; dovede oponovat názorům, s nimiž nesouhlasí; statečnost

Dominance-submisivita

chce řídit druhé; chce organizovat; panovačnost; neústupnost-ústupnost; kompromisnost; tolerantnost; chce být veden

Mravní vlastnosti

upřímnost; pravdomluvnost; otevřenost; smysl pro pravdu; smysl pro nestrannost; altruismus (již uvedeno); dobré chování; zodpovědnost (již uvedeno); čestnost; zásadovost; ukázněnost; hrdost; svědomí

Sociální aktivita

iniciativnost; společenské akce; průbojnost; zapojení do diskusí; hlásí se často při vyučování; navrhuje nové věci

Motorika

pohybová obratnost celková; jemná koordinace pohybů prstů a rukou (zručnost); má rád ruční práce

Poznámka

U některých znaků nelze určit, zdali jde o znak kladný nebo záporný z etického hlediska (viz např. temperament). U některých nelze určit ani jejich opak, neboť se jich užívá jen v pejorativním smyslu (viz jazykové zvláštnosti). Seznam lze chápat také z různých pohledů. Jde jen o výběr těch znaků, které se nejčastěji uvádějí ve školních hodnoceních.

3. HODNOCENÍ A KLASIFIKACE CHOVÁNÍ

3.1 Klasifikace chování

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními pedagogickými pracovníky. Udělení 2. a 3. stupně z chování se zdůvodní v třídním výkazu a v katalogovém listu s datem projednání v pedagogické radě.

2. Chování se klasifikuje podle těchto kritérií:

- a) jak žák aktivně a uvědoměle plní ustanovení školního řádu, pokyny vyučujících a vedení školy
- b) jaký má vztah ke kolektivu
- c) jak dodržuje zásady a pravidla soužití ve škole.

3. Při klasifikaci chování žáků se v jednotlivých případech přihlíží ke všem stránkám žakovy osobnosti, k psychickému a zdravotnímu stavu, k druhu a stupni mentálního postižení, k prognóze jeho vývoje, k prostředí ve kterém žák vyrůstal a žije, k možnostem a úrovni výchovného působení rodiny i k jejímu podílu na vzniku závad nebo poruch v chování a na jejich nápravě se zřetelem k věkovým zvláštnostem, v negativních případech také k závažnosti přestupku, kterého se žák dopustil.

Chování žáků základní školy speciální se hodnotí s přihlédnutím k stupni a rozsahu postižení a individuální schopnosti náhledu na své chování. Při hodnocení zohledňuje učitel druh a stupeň mentálního postižení žáka, jeho zdravotní stav a jeho individuální a věkové zvláštnosti, s akcentem na kultivaci žáka a rozvoj jeho schopností.

6. Chování žáků se klasifikuje podle stupnice:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje ustanovení školního řádu, vnitřního řádu školy zásady a pravidla soužití a morálky a má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy. Ojedinele se dopustil méně závažného přestupku.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v souladu s ustanoveními školního řádu, vnitřního řádu školy se zásadami a pravidly soužití a morálky. Žák se dopustil závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovení vnitřního řádu školy přestože mu před snížením stupně z chování byla udělena důtka třídního učitele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustil závažného přestupku proti vnitřnímu řádu školy nebo se přes udělení důtky ředitele školy dopouští závažnějších přestupků proti zásadám a pravidlům soužití, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování. Chování žáka ve škole i mimo školu je v rozporu s právními a etickými normami. Dopustil se takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost žakovského kolektivu.

3.2 Výchovná opatření

1. Pochvaly a jiná ocenění se udělují za mimořádný projev aktivity a iniciativy, za záslužný nebo statečný čin a za dlouhodobou svědomitou práci.

2. Návrh na udělení pochvaly nebo jiného ocenění se projedná v pedagogické radě.

3. Ústní nebo písemnou pochvalu může udělit žákovi před kolektivem třídy nebo školy:

- a) třídní učitel
- b) ředitel školy
- c) zástupce společenské organizace.

4. Ve zvlášť odůvodněných případech (např. statečný čin, jímž byl zachráněn lidský život nebo majetek značné materiální hodnoty) mohou udělit žákovi pochvalu nebo jiné ocenění orgány městského úřadu, popř. ministr školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

5. Pochvaly a jiná ocenění se zaznamenávají do třídních výkazů, katalogových listů, na vysvědčení (ve stručném znění) a oznamují se písemně zákonným zástupcům.

6. Opatření k posílení kázně se ukládá, jestliže se žák závažněji nebo méně závažně, ale opakovaně, proviní proti školnímu řádu či vnitřnímu řádu školského zařízení, proti zásadám soužití nebo činnosti kolektivu. Opatření předchází před snížením známky z chování. Avšak v případě, že byla žákovi udělena důtka ředitele školy, nelze již klasifikovat chování jako velmi dobré.

7. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtka třídního učitele
- c) důtka ředitele školy.

8. Třídní učitel uděluje důtku po projednání s ředitelem školy. Ředitel školy uděluje důtku po projednání a schválení pedagogickou radou.

9. Napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy nebo školy. O udělení výchovného opatření uvědomí škola prokazatelným způsobem zákonného zástupce žáka. O uložení výchovných opatření učiní učitel záznam v třídním výkazu a katalogovém listu.

10. Opatření uvedená v odst. 7 lze žákovi uložit do tří dnů ode dne, kdy se učitel dozví o provinění žáka, nejpozději však do jednoho měsíce ode dne, kdy se žák provinění dopustí. Za provinění se uděluje žákovi jen jedno opatření na posílení disciplíny.

4. VYSVĚDČENÍ

Vyplňování vysvědčení se řídí zákonem č.561/2004 Sb., vyhláškami č. 223/2005 Sb. a 454/2006 Sb. a pokyny MŠMT pro daný školní rok.

1. Po projednání klasifikace a hodnocení v pedagogické radě vyplní třídní učitel vysvědčení na předepsaném tiskopise. Škola vydá na konci prvního pololetí žákovi opis vysvědčení a na konci školního roku žák obdrží originál vysvědčení, kde bude zaznamenáno i první pololetí.

2. Na vysvědčení se uvádí klasifikace chování žáka, prospěch z povinných předmětů uvedených v učebním plánu příslušného ročníku, hodnocení práce v zájmových kroužcích, kladná výchovná opatření a celkový prospěch.

3. Celkový prospěch, celkové hodnocení se vyjadřuje vždy slovně a skloňuje se (prospěl / prospěla)

4. Chování žáků se hodnotí podle stupnice slovně.

Základní škola speciální

- Žáci základní školy speciální jsou na vysvědčení hodnoceni pouze širším slovním hodnocením.
- Na první straně vysvědčení se запиše chování žáků a k předmětu „hodnocena slovně / hodnocena slovně“ a na vnitřní straně tiskopisu se uvede širší slovní hodnocení pro jednotlivé předměty.
- Žákovi 1. - 9. ročníku se na vysvědčení zaznamenává postup do vyššího ročníku školy.
- Po ukončení povinné devítileté školní docházky se na vysvědčení zaznamenává: Žák splnil povinnou devítiletou školní docházku.
- Po ukončení desetileté docházky se na vysvědčení zaznamenává: Žák ukončil školní docházku v základní škole speciální.

Hodnocení žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Hodnocení v ZŠS s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami vychází především z individuálních plánů, očekávané výstupy jsou pomocná vodítka při jeho tvoření.

Příklady hodnocení:

Slovní hodnocení předmětu **Smyslová výchova**

- třídí předměty podle tvaru, barvy třídí s pomocí
- skládá kostky na sebe a ukládá do krabice
- třídí obrázky, předměty denní potřeby s občasnou pomocí, odliší obrázek od reálného předmětu
- vyjmenuje členy širší rodiny (babička, teta), zná jmény učitelku a asistentku
- rukama, ne zcela přesně napodobí předvedený jednoduchý pohyb (zvednutí ruky)
- pozná zvuky domácích zvířat, některé i napodobí
- sdělí potřebu na WC, zvládne přípravu na stolování s dohledem
- podle hmatu rozliší pouze velmi odlišné předměty (míč – plyšová hračka)
- orientuje se ve třídě a na pracovní ploše, chybuje v pojmech nahoře – dole
- rozezná podle chuti sladký – slaný

Slovní hodnocení předmětu **Pracovní výchova**

- sám se svlékne a oblékne, občas chybuje ve správném obutí obuvi, dodržuje čistotu při stolování, při jídle používá příbor a po jídle si samostatně uklidí své místo
- samostatně navléká korálky, pracuje podle jednoduchého návodu, ale musí být kontrolován
- vystříhne jednoduchý tvar z papíru, vymodeluje hada
- skládá jednoduché puzzle, postaví komín z kostek
- pod dohledem zaleje květiny ve třídě, na zahradě používá hrábě
- podílí se na jednoduchých pracovních činnostech (zametání podlahy)
- pod dohledem připraví čaj

Slovní hodnocení předmětu **Hudební výchova – 2. ročník**

- stále nezvládl správné držení těla a dýchání při zpěvu
- rozezná hlas svého učitele a adekvátně na něj reaguje
- pozitivně reaguje na zpěv. Píseň se snaží s artikulačními obtížemi reprodukovat a vnímá pozitivně rytmus
- kladně vnímá libé melodie, klidný rytmus v krátkém časovém úseku

Slovní hodnocení předmětu **Hudební výchova – 6. ročník**

- zná texty známých písní, ale zpívá je artikulačně nepřesně
- rozliší zvuk bubínku, trianglu, rolniček určí nástroj i na graf.kartě
- určí s pomocí karet a návodných otázek některé zvuky v domácnosti, zvířat
- doprovází známou píseň (travička zelená) tleskáním, na bubínku s rytmickými nepřesnostmi
- žák se soustředí několik minut na poslech písní, dětských rytmizovaných říkadel a uklidňujícím způsobem vnímá relaxační hudbu

Hodnocení předmětu **Hudební výchova – 10. ročník**

- zvládá intonačně a rytmicky jednoduché písně, zpívá s radostí
- s pomocí komunikačních karet určí podle zvuku hudební nástroj(klavír, flétna, kytara)
- zvládl i když rytmicky ne vždy přesně doprovod naučené písně a zatančí jednoduché nacvičené tanečky dle svých pohybových možností

na dětských koncertech poslouchá dle svých možností soustředěně hudbu a dodržuje zásady společenského chování na kulturních akcích.

Autoevaluace školy

Autoevaluace naší školy slouží k systematickému posuzování stanovených cílů podle daných kritérií v jednotlivých oblastech výchovy a vzdělávání, řízení školy a koncepci školy, reprezentaci školy. Výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba pro další zkvalitňování práce školy. Předpokladem kvalitního a objektivního hodnocení je:

- uvědomění si daných nedostatků
- pojmenování konkrétních nedostatků
- zdravá komunikace v rámci pedagogického sboru, učitel - rodič, učitel - žák
- realizace účinných postupů k nápravě (způsoby nápravy)

Oblast	Cíl	Kritérium	Nástroj	Časové rozvržení
Koncepce školy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj školy po stránce materiální, personální, výchovně vzdělávací činnosti, řízení, spolupráce a partnerství a mediální prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ naplňování cílů koncepce ▪ spokojenost žáků ▪ spokojenost zák. zástupců ▪ spokojenost zaměstnanců 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SWOT analýza pedagogů ▪ dotazník pro žáky ▪ dotazník pro zák. zástupce ▪ hodnocení školské rady 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1 x za 2 roky
Klima školy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytvoření bezpečného a podnětného prostředí pro žáky i zaměstnance školy ▪ spolupráce a kooperace mezi žáky, mezi třídami, mezi žáky a pedagogy, mezi pedagogy navzájem ▪ spolupráce mezi jednotlivými pracovišti školy ▪ spolupráce se zákonnými zástupci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tvorba školního společenství na základě partnerského přístupu ▪ minimalizace sociálně patologických jevů ▪ spokojenost žáků ▪ spokojenost zák. zástupců ▪ spokojenost učitelů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ realizace kvalitního MPP ▪ externí spolupráce v oblasti prevence soc. patologických jevů ▪ výchovné poradenství ▪ celoškolsní projektové dny ▪ schránka důvěry ▪ společné akce pro žáky a rodiče a pedagogy ▪ třídní schůzky, konzultace ▪ SWOT analýza pedagogů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ průběžně
Podmínky ke vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> ▪ příjemné a inspirativní prostředí pro žáky i zaměstnance školy ▪ kvalitní vybavení s patřičným využitím 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spokojenost žáků ▪ spokojenost zák. zástupců ▪ spokojenost učitelů ▪ moderní výukové, rehabilitační a kompenzační pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dotazník pro žáky ▪ dotazník pro zák. zástupce ▪ SWOT analýza pedagogů ▪ získávání prostředků z grantů, nadací, od sponzorů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1 x za 2 roky ▪ 1 x za 2 roky ▪ 1 x za 2 roky ▪ průběžně

143

Oblast	Cíl	Kritérium	Nástroj	Časové rozvržení
Průběh vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kvalitní práce učitelů při naplňování záměrů ŠVP 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kvalita vzdělávání a soulad s ŠVP a RVP ▪ tematické plány učiva – kvalita plánování ▪ spokojenost žáků a rodičů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hospitační činnost (vedení školy i vzájemné hospitace pedagogů) ▪ činnost metodických orgánů školy ▪ sebehodnocení učitelů ▪ dotazník pro žáky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ průběžně
Podpora žáků	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poskytování maximální podpory handicapovaným žákům 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytvoření kvalitních individuálních vzdělávacích plánů či osobních vzdělávacích plánů ▪ přírůbání výuky potřebám a možnostem žáků ▪ spolupráce učitelů a asistentů pedagoga 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, kontrola a hodnocení individuálních plánů ▪ hospitační činnost (vedení školy i vzájemné hospitace pedagogů) ▪ činnost metodických orgánů školy ▪ sebehodnocení pedagogů ▪ dotazník pro zák. zástupce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2 x za rok ▪ průběžně ▪ 1 x za rok ▪ 1 x za 2 roky
Výsledky vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládnutí výstupů ŠVP (IVP) ▪ rozvoj kompetencí dle ŠVP ▪ úspěšné absolvování studia ▪ maximální možná míra socializace a zapojení žáků do majoritní společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kvalita výsledků ▪ další uplatnění žáků ▪ vhodné aktivity – pořádky či účast 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ naplňování ŠVP (IVP), klasifikace ▪ tvorba žakovských portfolií ▪ hodnocení klíčových kompetencí ▪ výstupní hodnocení ▪ pozorování, dotazníky, hospitace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ průběžně
Personální podmínky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kvalitní, stabilní a odborně fundovaný pedagogický sbor školy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kvalita práce ▪ kvalifikovanost, aprobovanost ▪ účast na DVPP + vhodné zaměření 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DVPP ▪ vzájemné hospitace ▪ činnost metodických orgánů školy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ průběžně
Řízení školy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ efektivní chod školy ▪ jasné vymezení povinností a kompetencí zaměstnanců ▪ plnění zásad ŠVP ▪ vytvoření optimálních podmínek pro realizaci učitelů i žáků ▪ partnerství 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ převaha pozitivního hodnocení ▪ činnost metodických sdružení ▪ kontrolní činnost ▪ plánování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SWOT analýza ▪ dotazník pro rodiče ▪ hodnocení školskou radou ▪ hodnocení ČSÍ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1 x za 2 roky ▪ 1 x za 2 roky ▪ průběžně
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ přínos spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozorování, výsledky spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ průběžně

144

Oblast	Cíl	Kritérium	Nástroj	Časové rozvržení
Reprezentace a prezentace školy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vybudování pozitivního obrazu školy u odborné i laické veřejnosti ▪ zájem zákonných zástupců o vzdělávání v naší škole 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ mediální prezentace aktivit školy ▪ organizace a účast ▪ partnerství ▪ počet zapsaných žáků z jiných spádových obvodů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ webová prezentace školy ▪ články v tisku ▪ zpravodajství v regionální TV ▪ vystoupení žáků na veřejnosti ▪ organizace mimoškolních aktivit ▪ ohlasy veřejnosti na život školy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ průběžně